

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

**Завдання для самоконтролю
для галузі знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”**

Обговорено і рекомендовано на
засіданні кафедри бухгалтерського
обліку, оподаткування та аудиту
Протокол № 13
від 10 лютого 2016 р.

Чернігів ЧНТУ 2016

Звітність підприємства. Завдання для самоконтролю для студентів галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 071 “Облік і оподаткування” / Укл.: Лень В.С., Гливенко В.В.— Чернігів: ЧНТУ, 2016. — 133 с.

Укладачі: Лень Василь Степанович, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Гливенко Валентина Василівна, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Відповідальний за випуск: Маргасова Вікторія Геннадіївна,
Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту,
доктор економічних наук, професор

Рецензент: Клименко Олена Михайлівна, кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ВИДИ ЗВІТНОСТІ.....	7
1.1. Теоретичні питання	7
1.2. Теми рефератів	7
1.3. Тести.....	7
2. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. БАЛАНС (форма № 1)	10
2.1. Теоретичні питання	10
2.2. Теми рефератів	10
2.3. Задачі.....	11
2.4. Тести.....	13
3. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (форма № 2).....	20
3.1. Теоретичні питання	20
3.2. Теми рефератів	20
3.3. Задачі.....	21
3.4. Тести.....	24
4. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ.....	30
4.1. Теоретичні питання	30
4.2. Теми рефератів	30
4.3. Задачі.....	30
<i>Сума, тис. грн на кінець року</i>	32
4.9. Тести.....	36
5. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	42
5.1. Теоретичні питання	42
5.2. Тематика рефератів.....	42
5.3. Задачі.....	42
5.4. Тести.....	46
6. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕКМЕНТАМИ, ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПОРІВНЯННЯ ПОКАЗНИКІВ	52
6.1. Теоретичні питання	52
6.2. Теми рефератів	52
6.3. Задачі.....	53
6.4. Тести.....	56
7. ЗВЕДЕНА І КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ	61
7.1. Теоретичні питання	61
7.2. Тематика рефератів.....	61
7.3. Задачі.....	61
7.9. Тести.....	64
8. ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	70
8.1. Теоретичні питання	70
8.2. Теми рефератів	70

8.3. Задачі.....	70
8.4. Тести.....	73
9. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ. СКЛАД ТА ЗМІСТ. ЗВІТНІСТЬ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК, ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ, ПОДАТКУ З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ_ТА ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ.....	78
9.1. Теоретичні питання	78
9.2. Теми рефератів	78
9.3. Задачі.....	79
9.4. Тести.....	83
10. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ. РЕНТНА ПЛАТА ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК.....	88
10.3. Теоретичні питання	88
10.4. Теми рефератів	88
10.5. Задачі.....	88
10.6. Тести.....	90
11. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ. СКЛАД, ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЗВІТНОСТІ ЗА МІСЦЕВИМИ ПОДАТКАМИ І ЗБОРАМИ ТА З ВИКОРИСТАННЯ РЕЄСТРАТОРІВ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ.....	94
11.1. Теоретичні питання	94
11.2. Теми рефератів	94
11.3. Задачі.....	95
11.4. Тести.....	97
12. ЗВІТНІСТЬ ДО ФОНДІВ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО <u>ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ</u>	103
12.1. Теоретичні питання	103
12.2. Теми рефератів	103
12.3. Задачі.....	103
12.4. Тести.....	106
13. СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ, ПЕРІОДИЧНІСТЬ, ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ І ПОДАННЯ.....	111
13.1. Теоретичні питання	111
13.2. Теми рефератів	111
13.3. Задачі.....	112
13.4. Тести.....	114
14. АНАЛІЗ ЗВІТНОСТІ.....	118
14.1. Теоретичні питання	118
14.2. Теми рефератів	118
14.3. Задачі.....	118
14.4. Тести.....	119
Додаток. Алгоритми розрахунку фінансових показників (коефіцієнтів)	124
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	131

ВСТУП

Звітність, як елемент методу бухгалтерського обліку, є його завершальним етапом. Вона призначена для використання як зовнішніми (держава, власники, партнери по бізнесу, інвестори), так і внутрішніми користувачами і є джерелом різноманітної інформації для прийняття рішень на внутрішньому і зовнішньому рівнях. Держава використовує звітність для контролю за правильністю та своєчасністю розрахунків за податками, внесками, зборами, неподатковими платежами. Показники звітності використовують для моніторингу господарсько-фінансової діяльності підприємств, її аналізу з метою прийняття рішень на макrorівні. Вищестоящі організації використовують звітність для контролю за діяльністю підлеглих підприємств і організацій, аналізу їх господарської діяльності, виявлення недоліків у роботі та управління. Статистичні органи на основі даних статистичної звітності групують показники діяльності підприємств різних галузей, формуючи загальнодержавну статистику.

Дані фінансової, статистичної й іншої звітності широко використовуються науковими установами для виявлення динаміки і тенденцій розвитку окремих галузей, факторного аналізу, підготовки науково обґрунтованих пропозицій для різних рівнів управління, підручників та навчальних посібників. На підприємствах звітність використовують для контролю за виконанням планів, аналізу господарської діяльності, формування стратегічних планів і рішень та інших цілей. Від якості складання звітності залежить і якість прийняття як тактичних, так і стратегічних рішень, а отже, і ефективність функціонування як кожного окремого підприємства, так і держави в цілому.

Для того, щоб звітність була ефективним засобом в управлінні народним господарством у цілому і підприємством зокрема, вона має відповідати цілій низці вимог, які встановлюються нормативними актами України та загальноприйнятими правилами.

У практичному посібнику наведені запитання, теми рефератів, задачі та тести за кожною темою, що допоможуть зрозуміти її необхідність, взаємозв'язок звітності й обліку, необхідність урахування в обліку окремих статей, усвідомити відповідальність за своєчасне та якісне її подання за призначенням.

Дисципліна “Звітність підприємства” є обов'язковою і належить до циклу професійної підготовки навчального плану підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів за професійним спрямуванням “Облік і аудит” та “Облік і оподаткування”.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню знань та вмінь зі складання фінансової звітності підприємства, звітності з податків, зборів (внесків), обов'язкових платежів, статистичної звітності в різних галузях народного господарства а також її аналізу, що сприяє формування професійних знань та вмінь фахівця з бухгалтерського обліку і оподаткування.

Мета викладання дисципліни “Звітність підприємства” — надання студентам знань про зміст, структуру, порядок складання та використання звітності підприємства, розуміння важливості звітності для забезпечення зовнішніх та

внутрішніх інформаційних потреб, ознайомлення з основними нормативними документами, що регулюють порядок складання та представлення звітності зовнішнім користувачам, а також набуття практичних навичок у її складанні.

Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення методики і техніки складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої НП(с)БО, Податковим кодексом, Законами України та внутрішніми документами підприємства.

По завершенні вивчення дисципліни студент повинен знати: нормативні документи, що регулюють порядок складання та подання звітності; порядок складання та подання бухгалтерської звітності; порядок складання та подання податкової звітності; порядок складання та подання статистичної звітності; порядок перевірки взаємної ув'язки різних форм та видів звітності; відповідальність за вірне складання та вчасне подання звітності; методику аналізу різних форм звітності для підготовки та отримання управлінської інформації та прийняття на її основі управлінських рішень.

Дисципліна “Звітність підприємства” базується насамперед на знаннях, отриманих при вивченні фундаментальної дисципліни “Бухгалтерський облік” та професійно-орієнтованих дисциплін “Фінансовий облік I”, “Фінансовий облік II”, “Оподаткування підприємств”.

При виконанні завдань, наведених у практичному посібнику, а також при формуванні відповідей на тести, студенту необхідно крім навчальних посібників та підручників з дисципліни у багатьох випадках користуватись нормативною базою з бухгалтерського обліку, оподаткування та регулювання підприємницької діяльності.

1. СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ВИДИ ЗВІТНОСТІ

1.1. Теоретичні питання

1. Розкрийте значення звітності для її користувачів.
2. Яка звітність складається для власних потреб та для зовнішніх користувачів?
3. Як класифікують звітність підприємства?
4. Наведіть нормативні документи, які регламентують звітність підприємства.
5. Опишіть порядок та строки подання бухгалтерської звітності.
6. Розкрийте основні вимоги національних стандартів бухгалтерського обліку до складу та елементів фінансової звітності.
7. Якою є мета фінансової звітності та які форми вона включає?
8. Охарактеризуйте елементи фінансової звітності та розкрийте вплив на них облікової політики.
9. Наведіть принципи підготовки фінансових звітів та розкрийте їх сутність.
10. Розкрийте вимоги до якісних характеристик фінансової звітності.

1.2. Темы рефератів

1. Взаємозв'язок показників у формах фінансової звітності.
2. Викривлення фінансової звітності: способи виявлення.
3. Облікове забезпечення достовірності звітних даних.
4. Організація підготовки та подання фінансових звітів.
5. Порівняння принципів підготовки фінансових звітів в Україні та зарубіжних країнах.
6. Внутрішня звітність підприємства, як основа для прийняття управлінських рішень.
7. Нормативне забезпечення складання та подання за призначенням фінансової звітності.

1.3. Тести

1. НП(с)БО 1 визначається:
 - а) склад та елементи фінансових звітів;
 - б) мета, склад, принципи фінансової звітності та вимоги до визнання її елементів, форми;
 - в) методологія бухгалтерського обліку;
 - г) перелік П(с)БО;
 - д) визначається весь вище перелічений перелік.
2. НП(с)БО 1 не визначаються:
 - а) принципи підготовки фінансової звітності;
 - б) порядок виправлення помилок у фінансовій звітності;
 - в) елементи фінансових звітів;
 - г) якісні характеристики фінансової звітності.
3. У кінці звітного періоду повинні бути нараховані такі витрати:

- а) нарахована, але не виплачена заробітна плата — ні; відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з цієї оплати праці — ні;
- б) нарахована, але не виплачена заробітна плата — так; відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з цієї оплати праці — ні;
- в) нарахована, але не виплачена заробітна плата — так; відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування — так;
- г) нарахована, але не виплачена заробітна плата — ні; відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з цієї оплати праці — так.

4. Інформація, яка розкривається у фінансовій звітності за НП(с)БО 1, поділяється на таку, яка може:

- а) знаходитись тільки у фінансових звітах;
- б) знаходитись тільки у фінансових звітах або тільки у примітках до них;
- в) знаходитись або у фінансових звітах або у примітках до них;
- г) знаходитись і у фінансових звітах, і в примітках до них.

5. Відображення дебіторської заборгованості у балансі підприємства за чистою вартістю реалізації відповідає такій якісній характеристиці фінансової звітності:

- а) обачності;
- б) достовірності;
- с) суттєвості;
- г) нейтральності.

6. Звітність класифікується за:

- а) видами, періодичністю складання, способами відправлення;
- б) видами, датами, періодичністю складання, способами відправлення, за поширенням на галузі народного господарства, обсягами;
- в) видами, періодичністю складання, способами відправлення, за поширенням на галузі народного господарства, обсягами;
- г) видами, періодичністю складання, способами відправлення, за поширенням на галузі народного господарства, користувачами, обсягами;
- д) видами, способами відправлення, роллю за поширенням на галузі народного господарства, методами оподаткування, обсягами.

7. За видами звітність поділяють на:

- а) бухгалтерську, статистичну, оперативну, управлінську;
- б) бухгалтерську, статистичну, податкову, адміністративну, управлінську;
- в) фінансова, статистичну, оперативну;
- г) бухгалтерську, періодичну, річну;
- д) бухгалтерську, статистичну, телеграфну, поштову.

8. Перед складанням річної фінансової звітності має бути проведена:

- а) інвентаризація активів та зобов'язань підприємства;
- б) загальні збори;
- в) взаємоперевірка розрахунків з дебіторами і кредиторами.

9. Бухгалтерський облік ведеться з метою:

- а) складання податкових декларацій;
- б) отримання статистичної інформації;
- в) управління підприємством;
- г) надання інформації зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку затверджує:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Міністерство фінансів за погодженням з Державним комітетом статистики України;
- в) Методологічна Рада з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України;
- г) Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.

11. Фінансова звітність підлягає обов'язковому аудиту:

- а) у всіх випадках;
- б) у випадках, передбачених законодавством;
- в) не підлягає в жодному випадку;

12. До складу фінансової звітності за НП(с)БО входять:

- а) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи і витрати;
- б) баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, звіт про рух грошових коштів, примітки;
- в) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про фінансово-майновий стан, пояснювальна записка;
- г) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, примітки.

13. До складу якісних характеристик фінансової звітності за НП(с)БО не належить:

- а) дохідливість;
- б) облікова політика;
- в) зіставність;
- г) доречність.

14. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік на підприємстві ведеться згідно

з:

- а) листами Міністерства економіки;
- б) галузевими положеннями;
- в) національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- г) жодна відповідь не є правильною.

15. Компонентом фінансової звітності є такий документ:

- а) аудиторський висновок;
- б) звернення Ради директорів до акціонерів;
- в) примітки до фінансових звітів;
- г) проспект емісії акцій.

2. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. БАЛАНС (форма № 1)

2.1. Теоретичні питання

1. Розкрийте призначення балансу як форми фінансової звітності.
2. Опишіть загальні вимоги до складання балансу.
3. Охарактеризуйте елементи балансу.
4. Опишіть структуру активу балансу.
5. Розкрийте порядок оцінки на дату балансу необоротних активів.
6. Як здійснюють оцінку на дату балансу оборотних активів?
7. Що таке пасив балансу та яка його структура?
8. Як відображають у фінансовій звітності події після дати балансу?
9. Наведіть порядок виправлення помилок у звітах.
10. Розкрийте порядок оцінки на дату балансу довгострокових зобов'язань.
11. Охарактеризуйте сутність доходів майбутніх періодів та порядок їх відображення в обліку та звітності.
12. Опишіть порядок оцінки біологічних активів на дату балансу.
13. Як оцінюються на дату балансу фінансові інвестиції непов'язаним сторонам.

2.2. Темы рефератів

1. Бухгалтерський баланс та оцінка фінансового стану підприємства.
2. Структура фінансових результатів та облікове їх відображення забезпечення у звітності.
3. Методика складання балансу та контроль достовірності його показників.
4. Порядок складання ліквідаційного балансу при банкрутстві підприємства.
5. Особливості оцінювання та переоцінювання статей балансу.
6. Узгодженість статей балансу з показниками інших форм звітності.
7. Характеристика розділів балансу і основних статей кожного розділу.
8. Дослідження структури балансу як засіб розуміння фінансового стану підприємства.
9. Порівняння вимог НП(с)БО та МСБО до структури балансу.

2.3. Задачі

Задача 2.1. Скласти баланс АТ станом на 31.12.201_ р. на підставі господарських операцій за грудень цього року.

1. Зареєстровано АТ і оголошена відкрита підписка на акції. Статутний капітал АТ зареєстрований у сумі 9 650 000 грн, у складі якого:

- прості акції 16 900 шт. · 500 грн;
- привілейовані акції 1200 шт. · 1000 грн.

2. Засновники внесли до статутного капіталу АТв обмін на 8 000 простих і 1200 привілейованих акцій: акції іншого підприємства — 2500 000 грн, матеріали 1200 000 грн; грошові кошти 600 000 грн.

3. На поточний рахунок надійшли кошти від продажу 8900 простих акцій 5 340 000 грн.

Задача 2.2. Використовуючи результат виконання задачі 2.1 та наведені господарські операції, скласти баланс підприємства.

1. Безкоштовно отримане програмне забезпечення для ПЕОМ — 8000 грн без ПДВ.

2. Здійснені витрати на виробництво послуг у сумі 600 000 грн, з них матеріали — 250 000 грн, а решта заробітна плата з нарахуваннями.

2. На поточний рахунок надійшли кошти від реалізації послуг у сумі 726 000 грн, собівартість яких 555 тис. грн.

3. Проведено дооцінку програмного забезпечення — 1000 грн.

4. Вилучено 2000 власних простих акцій за ціною 550 грн.

Задача 2.3. Підприємство 02.01.201_ р. придбало комп'ютер за 10000 грн, оцінило строк його корисного використання 5 років, а ліквідаційну вартість як 0 грн. Для нарахування амортизації комп'ютера застосовується метод прямолінійної амортизації.

Зробити можливі проводки та визначити фінансову та податкову залишкову вартість комп'ютера на кінець року.

Задача 2.4. Підприємство придбало виробниче обладнання за ціною 125000 грн, сплатило витрати на його доставку 2000 грн, витратило 1000 грн на монтаж, перевірку придатності та підготовку до експлуатації. Усі суми наведені з ПДВ.

Визначити вартість введеного в експлуатацію обладнання та зробити бухгалтерські проводки.

Задача 2.5. Один з директорів підприємства *А*, який є його акціонером, крім того, володіє юридичною фірмою *Б*. Керівництво підприємства *А* протягом звітного року сплатило гонорари за юридичні послуги юридичній фірмі *Б*.

Інший акціонер підприємства *A* (власник 22% акцій) надає послуги з управлінського консалтингу підприємству *A*.

Підготувати необхідні примітки до фінансових звітів підприємства *A*.

Задача 2.6. Підприємство *A* закупило пакет акцій підприємства *B* на суму 300 тис. грн, що складає 60 % статутного капіталу підприємства *B*. Підприємство *B* отримало за рік 240 тис. грн прибутку, з яких 80,0 тис. грн направило на виплату дивідендів.

Відобразити операції підприємства *A* в обліку та звітності.

Задача 2.7. У грудні минулого року підприємство отримало з бюджету 600 тис. грн для закупівлі пального з метою його передачі в поточному році сільськогосподарським виробникам під зобов'язання постачань у державні ресурси продовольства.

Відобразити цю операцію в обліку та звітності.

Задача 2.8. Підприємство у січні місяці поточного року уклало договір фінансової оренди автомобіля строком на 3 роки. Орендна плата згідно договору — 1000 грн за місяць. Орендна ставка відсотка — 15 % річних.

Відобразити ситуацію в обліку на дату операції та в балансі станом на 31 грудня поточного і наступного року.

Задача 2.9. Підприємство продало побутову техніку з гарантією на 3 роки за 1300 грн включаючи ПДВ. Визначена вартість гарантійного обслуговування — 300 грн з ПДВ.

Відобразити цю операцію в обліку та звітності в рік продажу та в наступні роки.

Задача 2.10. На кінець року підприємство мало заборгованість із заробітної плати 5000 грн, з податку на прибуток — 20 тис. грн, з виплати дивідендів — 30 тис. грн, отримані та неотоварені аванси склали на кінець року 25 тис. грн.

Як це буде відображено в звітності?

Задача 2.11. 14 квітня поточного року АТ оголосило про виплату дивідендів за попередній рік у сумі 25 тис. грн. Дивіденди будуть виплачені акціонерам, що володіють акціями АТ станом на 15 лютого поточного року. Дата виплати дивідендів — 1 червня поточного року.

Зробити проводки. Пояснити вплив наведених подій на розмір власного капіталу АТ на кінець попереднього року?

Задача 2.12. У березні поточного року АТ оголосило дивіденди за минулий рік у сумі 25 тис. грн, які сплачуються акціями. Дивіденди будуть сплачені в квітні поточного року.

Зробити бухгалтерські проводки. Пояснити вплив здійснених подій на показники фінансової звітності за минулий та поточний роки.

Задача 2.13. Підприємство 2 січня поточного року випустило і реалізувало 10 відсоткові облигації, загальною номінальною вартістю 100 тис. грн з дисконтом у 10 тис. грн, термін погашення — 5 років. Відсотки нараховуються і сплачуються в кінці кожного року.

Зробити бухгалтерські проводки з реалізації облигацій та станом на кінець року. Описати вплив здійснених господарських операцій на баланс підприємства.

Задача 2.14. Підприємство придбало пально-мастильні матеріали за талонами на суму 9600 тис. грн з ПДВ та на 2400 тис. грн через АЗС. З придбаного на АЗС палива 23 % палива було придбано водіями легкових авто та 45 % — водіями у відрядженні.

Зробити бухгалтерські проводки та розкрити вплив здійснених операцій на Баланс та на оподаткування.

Задача 2.15. З метою реалізації контракту на імпортування матеріалів українським резидентом подано заявку в установу банку на купівлю 10 000 дол. за курсом 24,05 грн за 1 дол. Комісія банку становить 2 %. На дату зарахування валюти на поточний валютний рахунок курс НБУ становив 23,95 грн за 1 дол. Придбана валюта перераховується нерезиденту авансом за курсом НБУ 23,9 грн за 1 дол. На дату отримання матеріалів курс долара становив 25,05 грн. При отриманні матеріалів митниці сплачено мита на суму 500 грн та митних зборів — 1150 грн.

Зробити бухгалтерські проводки за здійсненими господарськими операціями. Пояснити їх вплив на Баланс.

Задача 2.16. Українське підприємство отримало аванс від нерезидента на суму 5000 євро за курсом 25,48 грн за один євро. На останній робочий день поточного звітного періоду курс євро до гривні становив 25,56 грн за 1 євро. У наступному періоді здійснено відвантаження товарів. Митниці сплачено мито в сумі 700 грн та митні збори — 150 грн. Собівартість відвантаженого товару — 960 тис. грн.

Зробити бухгалтерські проводки за здійсненими господарськими операціями. Пояснити вплив здійснених операцій на Баланс.

2.4. Тести

1. Довгострокова кредиторська заборгованість відображається у балансі:
 - а) в 1 розділі пасиву;
 - б) в 2 розділі пасиву;
 - в) в 3 розділі пасиву.

2. Стаття “Додатковий капітал” містить сальдо субрахунків:

- а) резерв на оплату відпусток;
- б) емісійний дохід;
- в) резерв сумнівних боргів;
- г) вартість викуплених акцій;
- д) сальдо всіх зазначених субрахунків.

3. Підприємство 2 січня поточного року випустило і реалізувало 10 відсоткові облигації, загальною номінальною вартістю 100 тис. грн зі знижкою (дисконтом) 10 тис. грн, термін погашення — 5 років.

За якими статтями Балансу та у якій сумі слід відобразити у Балансі на 31 грудня цього року наслідки цих операцій?

- а) 100 тис. грн у складі “Інших довгострокових зобов’язань”;
- б) 90 тис. грн у складі “Інших довгострокових зобов’язань”;
- в) 110 тис. грн у складі “Інших довгострокових зобов’язань”;
- г) 100 тис. грн у складі “Інших довгострокових зобов’язань” та 10 тис. грн у складі “Інших поточних зобов’язань”;

4. Первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на кінець року становила 250 тис. грн. Залишок резерву сумнівних боргів на початок року становив 4,5 тис. грн. Списано безнадійних боргів, протягом року на 2,8 тис. грн. Донараховано протягом року у резерв 1,3 тис. грн.

Яким буде залишок за статтею Балансу “Резерв сумнівних боргів” на кінець року?

- а) 3000 грн;
- б) 6000 грн;
- в) 4000 грн;
- г) 4500 грн.

5. На кінець року собівартість виробничих запасів підприємства 100 тис. грн, а їх чиста вартість реалізації — 90 тис. грн. Застосований метод оцінки запасів при вибутті — ФІФО.

У балансі за статтею “Виробничі запаси” на кінець року буде відображена сума:

- а) 100 тис. грн;
- б) 90 тис. грн;
- в) 10 тис. грн;
- г) 95 тис. грн.

6. При підготовці звіту за поточний рік підприємство виявило помилку у звіті минулого року, а саме були необгрунтовано капіталізовані витрати на розробку. Під час виправлення помилки за П(с)БО 6:

- а) зменшиться сума інших операційних витрат у Звіті про фінансові результати звітного року за поточний рік;

- б) збільшиться сума інших операційних витрат у Звіті про фінансові результати звітного року за поточний рік;
- в) збільшиться залишок нерозподіленого прибутку на початок звітного року у Звіті про власний капітал;
- г) зменшиться залишок нерозподіленого прибутку на початок звітного року у Звіті про власний капітал.

7. Залишок за статтею балансу “Резерв сумнівних боргів” на кінець звітного періоду зріс, а валова сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилась. Внаслідок цього:

- а) зменшилась балансова вартість дебіторської заборгованості;
- б) збільшився власний капітал за рахунок збільшення резервів;
- в) збільшилась балансова вартість оборотних активів;
- г) чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилась.

8. До яких змін у балансі призводить збільшення справедливої вартості основних засобів?

- а) збільшення балансової вартості основних засобів;
- б) збільшення “Іншого додаткового капіталу”;
- в) збільшення балансової вартості основних засобів та “Капіталу в дооцінках”;
- г) ніяких змін у балансі не буде.

9. За П(с)БО 9 правило нижчої з оцінок може застосовуватися до запасів:

- а) тільки на індивідуальній основі;
- б) тільки, до подібних одиниць або взаємопов’язаних одиниць запасів;
- в) на підставі класифікації запасів (готова продукція, незавершене виробництво тощо);
- г) у випадках А і Б.

10. Підприємство створене 23 липня поточного року. Вкажіть для нього дату першого річного та квартального Балансу.

- а) 30 липня наступного року; 1 квітня наступного року;
- б) 31 грудня поточного року; 30 вересня поточного року;
- в) 31 грудня поточного року; 31 грудня поточного року;
- г) 31 грудня наступного року; 1 квітня наступного року.

11. У лютому поточного року АТ оголосило про виплату дивідендів за попередній рік у сумі 25 тис. грн. Дивіденди будуть виплачені акціонерам, що володіють акціями АТ станом на 15 лютого поточного року. Дата виплати дивідендів — 1 квітня поточного року.

Як перелічені події вплинули на підсумок власного капіталу у балансі АТ на кінець минулого року?

- а) ніяк не вплинули;

- б) зменшили;
- в) збільшили.

12. На кінець року АТ є відповідачем у суді стосовно претензії за порушення умов поставки. Рішення суду за оцінкою юрисконсульта АТ буде несприятливим для нього. Претензія, яку доведеться сплатити, оцінюється експертами у сумі 1 млн. грн. Яким чином ця невизначена подія вплине на річну фінансову звітність АТ?

- а) ніяким чином;
- б) буде розкрита у примітках до фінансових звітів;
- в) 1 млн. грн буде визнано у складі зобов'язань у балансі;
- г) 1 млн. грн буде визнано у складі власного капіталу у балансі.

13. Баланс відображає такі основні категорії бухгалтерського обліку:

- а) капітал власників і акціонерний капітал;
- б) прибуток, засоби і загальне фінансування;
- в) активи, зобов'язання і власний капітал;
- г) кредиторську і дебіторську заборгованість.

14. АТ оцінює довгострокові фінансові інвестиції у неринкові цінні папери за П(с)БО. Як зміниться балансова вартість цих інвестицій на дату балансу якщо ринкова вартість ринкових інвестицій зростає?

- а) балансова вартість неринкових інвестицій зменшиться;
- б) балансова вартість неринкових інвестицій збільшиться;
- в) зміниться підхід до оцінки неринкових інвестицій;
- г) балансова вартість неринкових інвестицій не зміниться.

15. Не вважаються зміною облікової політики:

- а) використання припущення нарахування замість касового методу;
- б) капіталізація витрат на позики замість їх відображення у складі витрат періоду;
- в) відображення у складі витрат періоду витрат на дослідження і розробки замість їх капіталізації;
- г) визначення облікової політики щодо операцій, які не відбувалися раніше.

16. У березні поточного року АТ оголосило дивіденди за минулий рік у сумі 25 тис., які сплачуються акціями. Дивіденди будуть сплачені в квітні поточного року. На які, перераховані нижче, показники фінансової звітності за минулий рік вони вплинуть?

- а) на показники приміток до фінансової звітності;
- б) зменшать нерозподілений прибуток;
- в) зменшать залишок грошових коштів у балансі;
- г) зменшать прибуток на акцію.

17. Підприємство переглянуло строк корисного використання необоротного активу в бік зменшення. За П(с)БО 6 це буде:

- а) зміна облікової політики;
- б) виправлення помилки;
- в) зміна облікової оцінки;
- г) втрата корисності активу.

18. У кінці минулого року підприємство помилково не нарахувало резерв сумнівних боргів. Цю помилку виправили у поточному році. Як ця помилка вплинула на чистий прибуток та витрати з податку на прибуток минулого року?

- а) чистий прибуток завищено, а витрати з податку на прибуток не зміняться;
- б) чистий прибуток завищено, а витрати з податку на прибуток занижені;
- в) чистий прибуток занижено, витрати з податку на прибуток занижено;
- г) чистий прибуток не зміниться, витрати з податку на прибуток не зміняться.

19. Події після дати балансу слід розкривати лише у примітках до фінансової звітності, коли:

- а) аудитор відмовляється підтвердити достовірність фінансової звітності;
- б) обставини, що склались протягом звітного періоду, не підтвердились після дати балансу;
- в) внаслідок цих подій підприємство понесло значні втрати;
- г) ці події вказують на умови, що виникли після дати балансу.

20. До еквівалентів грошових коштів відносяться:

- а) кошти на рахунках в банку;
- б) короткострокові високоліквідні фінансові вкладення;
- в) короткострокові депозити;
- г) готівка.

21. Зобов'язання, які повинні бути погашені через 15 місяців з дати балансу це:

- а) довгострокові зобов'язання;
- б) поточні зобов'язання;
- в) забезпечення наступних витрат і платежів.

22. Річна бухгалтерська звітність подається підприємством не пізніше:

- а) 15 січня;
- б) 28 лютого;
- в) 15 квітня;
- г) 15 березня.

23. Вступне сальдо балансу на початок року може змінюватися у зв'язку з такими подіями:

- а) організаційно-структурними змінами;
- б) виявленням недочетів ТМЦ;
- в) не може змінюватися.

24. Статті форм фінансової звітності, за якими відсутні числові значення:

- а) пропускаються;
- б) прокреслюються;
- в) проставляються нульові значення;
- г) прокреслюються або можуть не наводитись..

25. Підприємство придбало у жовтні поточного року товари у кількості 1000 одиниць по 60 грн на загальну суму 60 000 грн (без ПДВ). Протягом листопада-грудня 600 одиниць товару було реалізовано по 80 грн. На 31 грудня в запасах знаходилось 400 одиниць товару, а їх чиста вартість реалізації дорівнювала 90 грн за одиницю. Ці запаси в балансі підприємства на 31 грудня слід відобразити за такою оцінкою:

- а) 36000 грн;
- б) 12000 грн;
- в) 24000 грн;
- г) 40000 грн.

26. АТ здійснює господарські операції в іноземній валюті. За П(с)БО 21 воно повинне застосовувати до перерахунку монетарних статей балансу в іноземній валюті:

- а) курс обміну на дату здійснення операції та курс обміну на дату балансу;
- б) курс обміну на дату здійснення операції;
- в) курс обміну на дату балансу.

27. Заборгованість за податками з працівників підприємства в балансі відображається у статті:

- а) забезпечення наступних витрат і платежів;
- б) поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом;
- в) поточні зобов'язання за розрахунками з позабюджетних платежів;
- г) поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці.

28. У статті “Відстрочені податкові зобов'язання” відображається:

- а) сума поточних зобов'язань підприємства з податку на прибуток;
- б) сума поточних зобов'язань підприємства з податку на додану вартість;
- в) сума поточних зобов'язань підприємства з податку на доходи фізичних осіб;
- г) сума податку на прибуток, що підлягає сплаті в майбутніх звітних періодах.

29. До складу доходів майбутніх періодів не належать:

- а) доходи у вигляді одержаних авансових платежів за здані в оренду основні засоби;
- б) виручка від продажу квитків транспортних і театральних-видовищних підприємств;
- в) виручка за вантажні перевезення;
- г) суми безоплатно одержаних оборотних активів.

30. Валютою балансу в Україні є:

- а) національна грошова одиниця;
- б) валюта обліку;
- в) будь-яка валюта;
- г) вільноконвертована валюта.

3. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (форма № 2)

3.1. Теоретичні питання

1. Розкрийте мету та загальні вимоги до Звіту про фінансові результати.
2. Охарактеризуйте структуру Звіту про фінансові результати.
3. Наведіть джерела інформації для складання Звіту про фінансові результати.
4. Опишіть порядок складання розділу I “Фінансові результати” Звіту про фінансові результати.
5. Яка інформація наводиться у розділі II “Сукупний дохід” Звіту про фінансові результати?
6. Охарактеризуйте облікове забезпечення для складання розділу III “Елементи операційних витрат” Звіту про фінансові результати.
7. Розкрийте порядок складання розділу IV “Розрахунок показників прибутковості акцій” Звіту про фінансові результати.
8. Яка інформація розкривається у Примітках до Звіту про фінансові результати.
9. Розкрийте порядок відображення в обліку і Звіті про фінансові результати витрат з податку на прибуток.

3.2. Темі рефератів

1. Вплив облікової політики підприємства на його фінансові результати.
2. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення складання Звіту про фінансові результати.
3. Взаємозв'язок між показниками Звіту про фінансові результати та Балансу: можливості узгодження.
4. Елементи операційних витрат: проблеми накопичення інформації для складання звітності та аналіз факторів, які впливають на їх структуру.
5. Аналіз можливостей розрахунку відстрочених податкових активів та зобов'язань на підставі додатка РІ “Різниці” декларації з податку на прибуток.
6. Порівняння змісту та методик складання Звіту про фінансові результати за НП(с)БО та міжнародними стандартами.
7. Обліково-аналітичне забезпечення Звіту про фінансові результати малого підприємства.

3.3. Задачі

Задача 3.1. Підприємство 2 січня п'ять років тому ввело в експлуатацію виробниче обладнання придбане за 264 тис. грн з ПДВ і нараховувало амортизацію за прямолінійним методом, виходячи з 8 років строку корисного використання та нульової ліквідаційної вартості. 2 січня поточного року було переглянуто строки корисного використання цього обладнання з 8-ми до 5-ти років.

Зробити проводки пов'язані з переглядом строків корисного використання. Визначити суму амортизації обладнання у Звіті про фінансові результати за поточний рік.

Задача 3.2. Підприємство отримало від замовника аванс у сумі 6 тис. грн (за продукцію ціною 20 грн за од., собівартість якої 18 грн за од.), а відвантажило у звітному періоді лише 250 од.

Зробити бухгалтерські проводки. Які суми за наведеними операціями будуть відображені у Звіті про фінансові результати?

Задача 3.3. Підприємство отримало від покупця вексель на суму 12 тис. грн під 12 % річних на 3 місяці. Через 2 місяці вексель був дисконтований у банку під 16 % річних.

Зробити бухгалтерські проводки. Як вплинуть здійснені операції на показники Звіту про фінансові результати?

Задача 3.4. Визначено, що прибуток, розрахований як об'єкт оподаткування у податковій декларації, становить 220 тис. грн і перевищує розрахований за даними Звіту про фінансові результати на 160 тис. грн, з яких 120 тис. грн — тимчасові різниці. Ставка податку на прибуток — 18 %.

Зробити проводки з нарахування податку на прибуток та відстрочених податкових активів (зобов'язань). У яких формах звітності будуть відображені суми податку на прибуток та відстрочені податкові активи (зобов'язання).

Задача 3.5. Підприємство списало запаси, як неліквідні, на суму 5 тис. грн. У наступному році знову оприбуткувало за вартістю списання та реалізувало з прибутком 3 тис. грн.

Зробити проводки. Пояснити вплив здійснених операцій у поточному та наступному роках на звітність підприємства.

Задача 3.6. Скласти IV розділ Звіту про фінансові результати, використовуючи наступні дані:

Чистий прибуток звітного періоду — 4 000 грн.

Прості акції в обігу на 1 січня — 900 шт.

Випущені прості акції 1 лютого — 100 шт.

Викуплені прості акції 1 вересня — 200 шт.

Прості акції в обігу на 31 грудня — 800 шт.

Задача 3.7. Фінансові інвестиції у підприємство А 20 тис. грн, доля у статутному капіталі — 40 %.

1. Підприємство А отримало 100 тис. прибутку до вирахування податку з прибутку.

2. Підприємство А отримало 100 тис. збитку до вирахування податку з прибутку.

Розрахувати прибуток чи втрати від участі в капіталі та відобразити в обліку та звітності. Дати пояснення, зробити висновки.

Задача 3.8. На підприємстві станом на 31 грудня звітного року за рахунком 372 дебетовий залишок 1500 грн, з яких 500 грн — заборгованість за померлою особою.

Зробити проводки. На які форми звітності вплине списання заборгованості і за якими статтями.

Задача 3.9. У грудні 201_ року на виробництві використано 20000 квт-год. електроенергії. Вартість кВт години без ПДВ складає 1,50 грн. Рахунок постачальник електроенергії не виставляв.

Як це буде відображено у фінансовій та податковій звітності, в обліку.

Задача 3.10. Підприємство сплатило в грудні місяці поточного року орендну плату за грудень та січень-лютий наступного року з розрахунку 1000 грн за місяць.

Зробити бухгалтерські проводки. Пояснити вплив здійсненої операції на показники фінансової та податкової звітності.

Задача 3.11. Підприємство з безцеховою структурою управління базою розподілу загальновиробничих витрат обрало обсяг виробництва в натуральному вираженні.

Планом на звітний рік було передбачено обсяг виробництва (нормальну виробничу потужність) у 300 тис. од. Загальновиробничі витрати за річним планом 690 тис. грн, з них змінні витрати — 56,5 %. Фактична потужність — 310 тис. од., Фактичні загальновиробничі витрати 770 тис. грн, з них змінні — 55 %.

Зробити бухгалтерські проводки. Визначити, як вплине розмір розподілених та нерозподілених загальновиробничих витрат на виробничу собівартість продукції та як це відобразиться в Звіті про фінансові результати.

Задача 3.12. Загальна вартість робіт за будівельним контрактом у 4 етапи становить 320 тис. грн (з ПДВ). Заплановані підрядником витрати — 218 тис. грн, з них: за першим етапом — 42 тис. грн, за другим — 54 тис. грн, за третім — 72 тис. грн, за четвертим — 50 тис. грн. Протягом виконання контракту (з 1 січня 201_ по 31 грудня 201_ р) витрати склали: за першим етапом — 44 тис. грн, за другим — 56 тис. грн, за третім — 65 тис. грн, четвертим — 40 тис. грн. Проміжні рахунки виставлялись виконавцем і сплачувались замовником за пе-

ршими трьома етапами за плановими показниками. По завершенні контракту здійснено остаточний розрахунок на всю суму контракту.

Зробити бухгалтерські проводки. Як будуть відображені у Звіті про фінансові результати господарські операції з виконання контракту?

Задача 3.13. За умовами контракту підряднику треба підготувати 650 м² поверхні даху та покласти новий покрівельний матеріал. Договірна ціна становить 80 тис. грн (без ПДВ).

Визначити дохід підрядника на дату складання звітності (за кожний етап), якщо інших видів робіт за контрактом не передбачено. Зробити проведення, вказати вплив виконання контракту на звітність.

Показник	1 етап	2 етап	3 етап
Коефіцієнт співвідношення витрат наростаючим підсумком	0,28	0,66	1,00

Задача 3.14. Підприємство здійснило передоплату і отримало товари від постачальника. За умовами договору, доставка товарів здійснюється постачальником. Згідно супровідних документів кількість товарів становить 1000 од. Вартість 1 од. — 24 грн (з ПДВ).

При оприбуткуванні на склад виявлено нестачу товарів у кількості 150 од. Постачальнику виставлено претензію на 3600 грн.

Зробити проведення, якщо:

а) постачальник в наступному звітному періоді довантажив товар;
б) 45 % отриманих товарів виявилися бракованими та були повернені постачальнику через 4 місяці від дати поставки. Вартість транспортних витрат — 2400 грн з ПДВ.

в) постачальник відмовився від виконання зобов'язань та оголосив себе банкрутом.

Розкрити вплив вищенаведених операцій на фінансовий результат покупця.

Задача 3.15. На початок місяця у торговельного підприємства залишок товару за цінами продажу складав 30 000 грн. Торгівельна націнка — 7 500 грн. Протягом місяця придбано товару на 9500 грн (без ПДВ), який був переданий у роздріб. Сума торговельної націнки за звітний місяць — 3500 грн. Реалізовано за місяць товару на 36 000 грн (з ПДВ).

Протягом місяця підприємство понесло наступні витрати:

— на транспортування товару — 1000 грн (перевізник неплатник ПДВ);
— нараховано заробітної плати продавцям — 1500 грн;
— оплата оренди магазину — 900 грн;
— оплачено рахунки за послуги: телефон — 60 грн; вода — 30 грн; електроенергія — 24 грн; опалення — 72 грн.

Зробити проводки та скласти Звіт про фінансові результати.

3.4. Тести

1. Фінансові витрати пов'язані з придбанням (створенням) необоротних активів:

- а) завжди списуються на витрати періоду;
- б) завжди капіталізуються;
- в) залежно від прийнятої облікової політики можуть капіталізуватись або списуватись на витрати звітного періоду;
- г) капіталізація фінансових витрат застосовується лише до суми тих фінансових витрат, яких можна було б уникнути, якби не здійснювались витрати на створення кваліфікаційного активу.

2. В обсяг виручки від реалізації товарів не включається:

- а) резерв сумнівних боргів;
- б) сума збору до Пенсійного фонду від продажу ювелірних виробів;
- в) акцизний податок на роздрібний продаж алкогольних та тютюнових виробів.

3. Чистий прибуток підприємства у Звіті про фінансові результати за рік становить 25 тис. грн. Залишок товарних запасів зменшився на 2 тис. грн, а дебіторська заборгованість зросла на 3 тис. грн.

Як ці зміни вплинули на фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування?

- а) фінансовий результат зменшився;
- б) фінансовий результат збільшився;
- в) на фінансовий результат ці зміни не вплинули.

4. Розбавляюча потенційна проста акція — фінансовий інструмент або інша угода, конвертація яких у прості акції призведе:

- а) до збільшення чистого прибутку на одну просту акцію від звичайної діяльності у майбутньому;
- б) до зменшення чистого прибутку на одну просту акцію від звичайної діяльності у майбутньому;
- в) до збільшення чистого прибутку на одну привілейовану акцію у майбутньому;
- в) до зменшення чистого прибутку на одну привілейовану акцію у майбутньому.

5. Консалтингова фірма у поточному році отримала оплату за семінар, який має відбутися у наступному році. Як буде відображена оплата семінару у звітному році?

- а) буде відображений дохід у сумі отриманої виручки;
- б) отримана оплата не буде відображена у Звіті про фінансові результати;
- в) сума буде відображена в балансі як доходи майбутніх періодів;
- г) сума буде відображена як аванси отримані.

6. Підприємство здійснило операцію з обміну подібних основних засобів. При цьому справедлива вартість переданих в обмін основних засобів менша за їх залишкову вартість.

Вплив здійсненої операції на Звіт про фінансові результати такий:

- а) зменшиться прибуток;
- б) збільшиться прибуток;
- в) нічого не зміниться, бо це обмін подібних активів.

7. Нарахована протягом звітного року амортизація основних засобів, придбаних за рахунок коштів цільового фінансування, у Звіті про фінансові результати буде відображена у складі:

- а) доходів майбутніх періодів;
- б) інших доходів операційної діяльності;
- с) емісійного доходу;
- г) ніяк не вплине на доходи.

8. У січні поточного року підприємство *A* одержало дивіденди за акціями підприємства *B*, які були придбані у жовтні минулого року. Доля придбаних акцій у статутному капіталі підприємства *B* понад 25 %, але підприємство *A* класифікує придбані акції як поточні інвестиції.

Підприємство *A* має відобразити у Звіті про фінансові результати отриману суму дивідендів за статтею:

- а) дохід від участі в капіталі;
- б) інші операційні доходи;
- в) інші доходи від операційної діяльності;
- г) інші фінансові доходи.

9. Підприємство понесло втрати товарів від пожежі, які були частково відшкодовані страховою компанією. У звіті про фінансові результати наслідки цих операцій будуть відображені за статтями:

- а) інші витрати звичайної діяльності;
- б) надзвичайні витрати;
- в) надзвичайні доходи, надзвичайні витрати та податок на прибуток від надзвичайної діяльності;
- г) інші витрати операційної діяльності та інші доходи операційної діяльності.

10. У жовтні поточного року будівля підприємства балансовою вартістю 520 000 грн була повністю зруйнована повінню. Витрати на прибирання руїн після повені становили 10 000 грн. Будівля була застрахована на суму 500 000 грн, яку підприємство отримало від страховика у грудні. Описана ситуація на показники Звіту про фінансові результати вплине таким чином:

- а) зростуть інші операційні витрати на 10000 грн, інші витрати на 520 000 грн, а інші операційні доходи на 500 000 грн;

б) зростуть інші операційні витрати на 530 000 грн, а інші операційні доходи на 500 000 грн;

в) зростуть інші витрати на 530 000 грн, а інші доходи на 500 000 грн;

11. До інших операційних доходів належить:

а) нараховані відсотки за облігаціями;

б) реалізація основних засобів утримуваних для продажу;

в) виручка від реалізації готової продукції.

12. Метою складання Звіту про фінансові результати є надання користувачам, повної, правдивої та неупередженої інформації про:

а) доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період;

б) фінансовий стан підприємства на звітну дату;

в) зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період.

13. Підприємство відвантажило покупцеві товар і в тому ж звітному періоді отримало інформацію про банкрутство покупця. У цьому разі воно має керуватися таким принципом підготовки фінансової звітності:

а) історичної собівартості;

б) послідовності;

в) нарахування і відповідності доходів і витрат;

г) превалювання змісту над формою.

14. 2.01.201_ р. підприємство А придбало ринкові акції підприємства Б для тривалого утримання на суму 54 тис. грн. На дату балансу (31.12.201_) стало відомо, що їх ринкова вартість зросла до 58 тис. грн. Як цей факт буде відображений у річній фінансовій звітності АТ?

а) ф.1. — зросте балансова вартість необоротних активів на 4 000 грн, ф.2. — прибуток від звичайної діяльності до оподаткування зросте на 4 000 грн;

б) ф.1. — зростуть балансова вартість необоротних активів та власний капітал на 4 000 грн, показники ф.2 не зміняться;

в) ф.1. — зросте балансова вартість довгострокових фінансових інвестицій та власний капітал на 4 000 грн, ф.2. — зростуть “Інші доходи” на 4000 грн;

г) ф.1. — зросте балансова вартість необоротних активів, ф.2. — показники не зміняться.

15. АТ здійснило ремонт легкового автомобіля, який використовується для обслуговування адміністрації, в результаті якого поліпшився зовнішній вигляд, зросла зручність в експлуатації та зменшились витрати паливно-мастильних матеріалів на 1 км пробігу. Витрати на цей ремонт слід визначити як:

а) витрати періоду у звіті про фінансові результати;

- б) збільшення балансової вартості автомобіля на частку, яка перевищує нормативний рівень витрат на здійснення подібних ремонтів;
- в) збільшення балансової вартості автомобіля на частку витрат на капітальний ремонт, який сприяє економії паливно-мастильних матеріалів;
- г) зменшення нерозподіленого прибутку.

16. 01.12 поточного року підприємство відвантажило продукцію, ціна якої (12,6 млн. грн) включає виділену у документах суму за подальше обслуговування протягом року після реалізації цієї продукції (0,6 млн. грн). Визначте, яку суму доходу від реалізації такої продукції нарахує підприємство у звіті про фінансові результати за цей рік:

- а) 12,6 млн. грн;
- б) 12,05 млн. грн;
- в) 12,0 млн. грн.

17. Відповідає П(с)БО таке визначення витрат:

а) це збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді притоку або збільшення корисності активів, або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення акціонерного капіталу, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників;

б) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками);

в) це теперішня заборгованість підприємства, що виникає від минулих подій, від погашення якої очікується відтік ресурсів з підприємства, що втілюють в собі майбутні економічні вигоди;

г) це залишкова частка в активах підприємства після вирахування всіх його зобов'язань.

18. Операційний прибуток центру прибутку — це:

- а) прибуток від операційної діяльності підприємства;
- б) доходи центру прибутку, зменшенні на витрати на утримання центру;
- в) доходи центру прибутку, зменшені на витрати на утримання центру та витрати на збут;
- г) прибуток від основної діяльності підприємства.

19. Рентабельність активів — це відношення прибутку до:

- а) нетто-активів підприємства;
- б) бруто-активів підприємства;
- в) витрат операційної діяльності;
- г) собівартості реалізованої продукції.

20. Списання собівартості реалізованих товарів відображається проводкою:

- а) Д-т 902—К-т 282;
- б) Д-т 283—К-т 903;

- в) Д-т 901—К-т 284;
- г) Д-т 902—К-т 285.

21. Розподілені загальновиробничі витрати рослинництва списуються проводкою:

- а) Д-т 901—К-т 27;
- б) Д-т 902—К-т 26;
- в) Д-т 903—К-т 27;
- г) Д-т 27—К-т 901;
- д) Д-т 23—К-т 91.

22. При списанні на фінансовий результат доходу підрядної організації від виконання будівельно-монтажних робіт складається проводка:

- а) Д-т 701—К-т 791;
- б) Д-т 791—К-т 703;
- в) Д-т 702—К-т 791;
- г) Д-т 703—К-т 791.

23. У статті “Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію” відображається показник, що розраховується:

- а) діленням скоригованого чистого прибутку (збитку) на середньорічну кількість простих акцій в обігу;
- б) діленням скоригованого чистого прибутку (збитку) на скориговану середньорічну кількість простих акцій на початок звітного періоду;
- в) діленням скоригованого чистого прибутку (збитку) на скориговану середньорічну кількість простих акцій на кінець звітного періоду;
- г) діленням скоригованого чистого прибутку (збитку) на скориговану середньорічну кількість простих акцій в обігу.

24. Середньорічна кількість простих акцій є:

- а) середньою арифметичною простою величиною акцій, що перебували в обігу протягом звітного періоду;
- б) сумою добутків кількості простих акцій в обігу протягом певних періодів у днях (місяцях) та відповідних часових зважених коефіцієнтів;
- в) середньою арифметичною зваженою величиною простих та привілейованих акцій, що перебували в обігу протягом звітного періоду;
- г) стандартним значенням, що не потребує розрахунків.

25. Дохід у Звіті про фінансові результати визнається в момент збільшення активу або зменшення зобов'язання:

- а) в усіх випадках;
- б) коли може бути застосована стандартна оцінка доходу;
- в) якщо оцінка доходу може бути достовірно визначена;
- г) якщо наявний податковий дохід у податкових розрахунках;

д) якщо таке збільшення активу або зменшення зобов'язання зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

26. Торговці цінними паперами відображають балансову вартість реалізованих цінних паперів у такій статті форми № 2:

- а) інші фінансові доходи;
- б) інші операційні доходи;
- в) собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- г) інші доходи.

27. Результат від якої діяльності буде визначатися в результаті списання об'єкта необоротних активів:

- а) операційної;
- б) фінансової;
- в) інвестиційної;
- г) надзвичайної.

28. У разі забезпечення активом економічних вигід протягом кількох звітних періодів застосовуються критерії розподілу витрат:

- а) доцільності;
- б) систематичності та раціональності;
- в) превалювання сутності над формою;
- г) обачності, дохідності та неупередженості.

29. Згідно з НП(с)БО 1 збиток— це:

- а) перевищення суми витрат на сумою доходів звітного періоду;
- б) перевищення суми прямих витрат на сумою доходів від основної діяльності;
- в) перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого вони були здійснені;
- г) перевищення податкових витрат над податковими доходами.

30. Операції, які є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу, називають:

- а) операційною діяльністю;
- б) основною діяльністю;
- в) звичайною діяльністю;
- г) інвестиційною діяльністю.

4. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

4.1. Теоретичні питання

1. Обґрунтуйте необхідність складання Звіту про рух грошових коштів.
2. Розкрийте призначення Звіту про рух грошових коштів.
3. Охарактеризуйте зміст і структуру Звіту про рух грошових коштів.
4. Розкрийте загальні вимоги НП(с)БО 1 до Звіту про рух грошових коштів.
5. Опишіть методику та техніку складання Звіту про рух грошових коштів.
6. Яка інформація щодо руху грошових коштів розкривається у Примітках до фінансової звітності?
7. Чи включаються обороти за бартерними операціями до Звіту про рух грошових коштів?

4.2. Темі рефератів

1. Методика складання Звіту про рух грошових коштів та контроль достовірності його показників.
2. Порівняльна характеристика вимог до Звіту про рух грошових коштів міжнародних та національних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності.
3. Порядок визначення руху грошових коштів від операційної діяльності.
4. Порядок визначення руху грошових коштів від інвестиційної діяльності.
5. Порядок визначення руху грошових коштів від фінансової діяльності.
6. Аналіз наукових досліджень з проблем складання Звіту про рух грошових коштів.
7. Обліково-аналітичне забезпечення Звіту про рух грошових коштів.

4.3. Задачі

Задача 4.1. 01.09. __ р. підприємство отримало позику 100 тис. грн під 35 % річних на 4 місяці. На 31.12. __ р. підприємство розрахувалось за відсотками, але не повернуло основну суму позики.

Яким чином ці операції вплинули на рух грошових коштів?

Задача 4.2. Класифікувати наведені нижче операції щодо руху грошових коштів у результаті відповідної діяльності, використовуючи умовні позначення: *O* — операційна, *I* — інвестиційна, *F* — фінансова, *N* — негрошова.

1. Надійшла сума авансу від замовника.
2. Нарахована амортизація основних засобів.
3. Сплачені дивіденди акціонерам.
4. Оплачений рахунок постачальників за матеріали, що надійшли у попередньому місяці.
5. Перераховані кошти, як внесок у спільне підприємство.
6. Отримані кошти в касу з банку для виплати зарплати.
7. Сплачений податок на прибуток.
8. Переоцінка залишку коштів в іноземній валюті станом на кінець звітного періоду.
9. Сплачений штраф за порушення терміну поставки.
10. Погашено довгостроковий кредит банку.

Задача 4.2. Складіть примітку до статті “Грошові кошти та їх еквіваленти”, якщо залишок за цією статтею на початок року становив 4,8 млн. грн, а на кінець року — 4,7 млн. грн. Підприємство включає до складу еквівалентів грошових коштів високоліквідні ринкові цінні папери, строк погашення яких не перевищує 3 місяці.

Задача 4.3. Підприємство *A* займається торговельною діяльністю. Залишок коштів на рахунку підприємства на кінець року становив 110 тис. грн, а прибуток до оподаткування за рік — 878 тис. грн. На основі наведених даних (в тис. грн) скласти Звіт про рух грошових коштів із застосуванням *прямого методу*.

Господарські операції	Сума, тис. грн
1. Придбано товари (залишків запасів на 1 січня не було)	1700
2. Реалізовано товари у кредит (собівартість яких 1600)	3200
3. Надійшло від покупців	3000
4. Перераховано постачальникам за придбані товари	1650
5. Виплачена зарплата	400
6. Сплачені відсотки	22
7. Нарахована амортизація основних засобів	90
8. Оплачені різні витрати обігу (оренда, освітлення, опалення)	200
9. Нарахований податок на прибуток	80
10. Придбано та оплачено устаткування	870
11. Отримана позика банку	220
12. Сплачено податок на прибуток	70
13. Виплачено дивіденди	78
14. Списано товари, пошкоджені негодою	10

Задача 4.4. Визначити чисту зміну грошових коштів за такими даними:

Вихідні дані	Джерело (+)	Використання (-)
Торгова кредиторська заборгованість збільшилась на 100 тис. грн		
Запаси зменшились на 75 тис. грн		
Торгова дебіторська заборгованість збільшилась на 125 тис. грн		
Балансова вартість основних засобів збільшилась на 20 тис. грн		
Амортизація складає 30 тис. грн		
Збитки від торгівельної діяльності складають 30 тис. грн		

Чистий грошовий потік = ____ тис. грн.

Задача 4.5. Вказати, які з перелічених подій є джерелом надходження чи використання грошових коштів

	Джерело (+)	Використання (-)
Торгова кредиторська заборгованість збільшилась на 100 тис. грн		
Запаси зменшились на 75 тис. грн		
Торгова дебіторська заборгованість збільшилась на 125 тис. грн		

Чистий грошовий потік = ____ тис. грн.

Задача 4.6. Залишок грошових коштів та їх еквівалентів на початок року становив 10 тис. грн. Чистий рух грошових коштів за рік склав: від операційної діяльності — 500 тис. грн; від інвестиційної діяльності — 100 тис. грн; від фінансової діяльності — 200 тис. грн. Збитки від курсових різниць — 5 тис. грн.

Визначити залишок грошових коштів та їх еквівалентів на кінець року.

Задача 4.7. Підготувати Звіт про рух грошових коштів використовуючи наступну інформацію:

Статті балансу	Сума, тис. грн на кінець року	
	2014	2015
Основні засоби (залишкова вартість)	900	1000
Торгова дебіторська заборгованість	590	500
Запаси	580	600
Грошові кошти	100	0
Торгова кредиторська заборгованість	1000	900
Банківський овердрафт	0	50
Акціонерний капітал	1000	1000
Нерозподілений прибуток	170	150
Баланс	?	?

Задача 4.8. Підготувати Звіт про рух грошових коштів використовуючи наступну інформацію:

грн

Статті балансу	На кінець року		±
	2015	2016	
Основні засоби	750000	1000000	
Запаси	200000	250000	
Дебіторська заборгованість	95000	100000	
Грошові кошти	25000	70000	
Витрати майбутніх періодів	9000	5000	
Кредиторська заборгованість	70000	90000	
Інші короткострокові зобов'язання	8000	5000	
Довгострокові зобов'язання	200000	300000	
Акціонерний капітал	450000	550000	
Нерозподілений прибуток	351000	480000	

Додаткова інформація. Придбано основних засобів на суму 350 тис. грн, нарахована за рік амортизація — 100 тис. грн.

Задача 4.9. Підприємство отримало протягом року безповоротну фінансову допомогу в сумі 6,5 тис. грн. Сума нарахованої амортизації — 1 тис. грн грн. Сплачено податок на прибуток — 1,175 тис. грн. Бухгалтерський прибуток до оподаткування — 5,5 тис. грн.

Скласти Звіт про рух грошових коштів і Звіт про фінансові результати.

Задача 4.10. Підприємство починає свою діяльність з випуску акцій у кількості 25000 шт. номіналом у 100 грн, які продає акціонерам за номіналом.

За рік здійснені такі операції:

— закуплена сировина — 70 тис. грн;

— нарахована заробітна плата та нарахування на неї персоналу — 45 тис. грн;

— орендна плата та інші витрати — 30000 грн;

Реалізація за рік — 150 тис. грн без ПДВ.

Залишки на кінець періоду:

— запаси сировини — 15 тис. грн;

— торгова кредиторська заборгованість за сировину на кінець року — 7 тис. грн;

— накопичені накладні витрати — 2 тис. грн;

— торгові боржники на кінець року — 50 тис. грн.

Визначити фінансовий результат та результат руху грошових коштів.

Задача 4.11. Компанія “Прогрес” протягом звітного періоду мала наступні операції (без ПДВ), грн: придбано матеріалів — 41 286; пряма заробітна плата — 20 444; непряма заробітна плата — 6 135; заробітна плата збутового персоналу — 5 157; заробітна плата адміністративного апарату — 9 106; інші адмі-

ністративні витрати — 7 213; інші виробничі витрати — 8 680; витрати на збут — 5 217; відпущено матеріалів зі складу у виробництво — 36 291, на збут — 2 958, на адміністративні потреби — 1 307; розподілені виробничі накладні витрати — 14 815; списано адміністративних витрат — 17 625; списано витрат на збут — 13 332; випущено готової продукції — 78 280; списано собівартість реалізованої продукції — 72 500; дохід від продажу — 143 650; списано на фінансові результати собівартість продажу — 72 500; визначено та відображено фінансовий результат — ?

Зробити контитування. Визначити чистий грошовий потік за прямим методом.

Задача 4.12. Результати діяльності підприємства за останні 4 роки наступні:

Показник		Період			
		2012	2013	2014	2015
1	Чистий дохід від реалізації	180 000	120 000	220 000	?
2	Залишок готової продукції на початок періоду	24 000	14 000	?	?
3	Залишок незавершеного виробництва початок періоду	18 000	10 000	30 000	28 000
4	Сировина і матеріали	44 000	32 000	38 000	26 000
5	Зарплата основного виробничого персоналу	?	42 000	36 000	58 000
6	Виробничі накладні витрати	34 000	38 000	?	36 000
7	Залишок незавершеного виробництва на кінець періоду	36 000	18 000	18 000	?
8	Собівартість виробленої продукції	114 000	?	130 000	134 000
9	Залишок готової продукції на кінець періоду	34 000	?	22 000	42 000
10	Собівартість реалізованої продукції	?	78 000	168 000	146 000
11	Валовий прибуток	?	78 000	168 000	146 000
12	Операційні витрати	?	46 000	?	?
13	Прибуток (збиток)	?	?	(12 000)	14 000

Розрахувати невідомі компоненти. Здійснити аналіз рентабельності грошового потоку за прямим та непрямим методами. Визначити вплив факторів на чистий грошовий потік.

Визначити статті Звіту про рух грошових коштів за якими будуть відображені результати такої діяльності.

Задача 4.13. Підприємство займається копіюванням матеріалів та роздрукуванням інформації з різних типів носіїв. Витрати компанії складають: амортизація та обслуговування копіювальних машин; зарплата персоналу — ?; утримання приміщення (фінансова оренда на 5 років — 12 % від сукупних середніх витрат); витрати паперу (3 коп. за копію) та тонера (25 грн за 2000 копій). Витрати й обсяг діяльності за останні півроку такі:

Місяць	Загальні витрати, грн	Кількість копій (0,30 грн за од.)	Місяць	Загальні витрати, грн	Кількість копій (0,30 грн за од.)
1	35 000	128 000	4	32 200	124 000
2	40 800	156 000	5	39 200	136 000
3	33 600	120 000	6	36 400	140 000

Визначити функцію витрат, виділити прямі та непрямі витрати; розрахувати частку кожного елемента витрат помісячно та в середньому за місяць.

За якими статтями Звіту про рух грошових коштів будуть відображені результати такої діяльності.

Задача 4.14. Витрати підприємства та вихід продукції за місяцями року такі:

Місяць	Загальні витрати, грн	Кількість копій (0,30 грн за од.)	Місяць	Загальні витрати, грн	Кількість копій (0,30 грн за од.)
1	1 500	1 600	6	2 500	2 400
2	2 000	2 000	7	3 500	2 800
3	3 000	2 700	8	3 000	2 500
4	2 500	2 500	9	2 500	2 300
5	3 000	2 600	10	1 500	1 600

Визначити прогностичні показники доходів і витрат підприємства на наступні 2 місяці та скласти прогностичний Звіт про рух грошових коштів. Визначити ступінь взаємозв'язку розміру доходу за сезонною компонентою та загальних витрат залежно від обсягу діяльності.

Задача 4.15. Час роботи трьох магазинів “Кіт і Пес”, розташованих у м. Чернігові, залежить від кількості відвідувачів.

Час роботи магазинів та витрати на їх утримання за досліджуваний період такі:

Місяць	Час роботи, год.	Витрати, грн
Січень	450	13 500
Лютий	400	13 000
Березень	500	16 000
Квітень	550	16 200
Травень	600	17 000
Червень	700	19 000

Підприємство прийняло рішення про закупку великої партії нового корму для котів, на що підуть всі наявні кошти. Витрати на утримання будуть здійснюватися за рахунок використання овердрафту банку “Приват” (2 % на місяць), розрахунок щомісячний. Рівень рентабельності продаж — 40 %.

У липні магазини працюватимуть 800 годин. Визначити розмір витрат на їх утримання (за методом вищої-нижчої точки, візуального пристосування, найменших квадратів — лінійна модель) та необхідний розмір платежів за користування овердрафтом до повного погашення кредиту банку.

Задача 4.16. Підприємство розпочинає діяльність і має такий бюджет майбутніх грошових потоків, тис. грн.

Проект	Грошові витрати	Грошові надходження
Початкові інвестиції (у вигляді 6 % облігацій на 5 років, ставка дисконту при розміщенні — 5 %)	440	—
Кінець року:		
1	300	400
2	400	500
3	500	600
4	600	800
5	700	1000

Необхідно:

1) розрахувати чисту теперішню вартість грошових потоків, використовуючи ставку дисконту — прогнозний рівень інфляції на 201_ рік + ставка КІВОР (місячна);

2) визначити, чи перевищує внутрішня норма рентабельності 14 %;

3) розрахувати чисті дисконтовані потоки грошових коштів, ураховуючи амортизацію дисконту у покупця та нарахування відсотків у продавця.

Вартість андеррайтингу — 3,5 % від суми розміщення, банківське обслуговування — 1,2 % від суми грошового потоку.

4.9. Тести

1. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:

- а) надходження від продажу продукції;
- б) отримання позики в грошовій формі;
- в) оплата за придбані довгострокові облігації;
- г) жоден з наведених.

2. Надходження коштів від дебіторів за відвантажені товари (роботи, послуги) слід відображати у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) не відображати у Звіті про рух грошових коштів.

3. Підприємство придбало основні засоби в обмін на запаси, справедлива вартість яких на дату обміну дорівнювала 20 тис. грн, і додатково сплатило 1,5 тис. грн.

У звіті про рух грошових коштів буде відображено:

а) витрата грошових коштів за операційною діяльністю 1,5 тис. грн та за інвестиційною діяльністю 20 тис. грн;

б) надходження грошових коштів від операційної діяльності 20 тис. грн та витрати грошових коштів на інвестиційну діяльність у сумі 1,5 тис. грн.;

в) витрата грошових коштів на інвестиційну діяльність 1,5 тис. грн;

г) витрата грошових коштів на фінансову діяльність 1,5 тис. грн.

4. Обсяг бартерних операцій з продукцією розкривається:

а) безпосередньо у Звіті про рух грошових коштів;

б) у примітках до Звіту про рух грошових коштів;

в) у примітках до Звіту про фінансові результати;

г) у Примітках до річної фінансової звітності.

д) не розкриваються у фінансовій звітності.

5. За непрямим методом, чистий рух грошових коштів від операційної діяльності визначається шляхом коригування:

а) залишків за статтями Балансу;

б) залишків за статтями Звіту про власний капітал;

в) фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування на зміни за статтями балансу;

г) на підставі даних обліку про власний капітал.

6. АТ придбало основні засоби в обмін на запаси (10 тис. грн) додатково сплативши 5000 грн. У звіті про рух грошових коштів буде відображено:

а) витрата грошових коштів на операційну діяльність 10 тис. грн та на інвестиційну діяльність 5000 грн;

б) надходження від інвестиційної діяльності 15 000 грн;

в) витрата грошових коштів на інвестиційну діяльність 5000 грн;

г) витрата грошових коштів на фінансову діяльність 5000 грн.

7. АТ здійснює операції в іноземній валюті. Нереалізовані прибутки та збитки від змін у курсі обміну валют будуть відображені у Звіті про рух грошових коштів:

а) як рух грошових коштів від операційної діяльності;

б) ніяк, бо нереалізовані прибутки та збитки від змін курсу обміну валют не є рухом грошових коштів;

в) окремо від руху грошових коштів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності з метою узгодження залишку грошових коштів на початок і кінець звітного періоду;

г) як рух грошових коштів від фінансової діяльності.

8. Підприємство отримало від страхової компанії страховку у зв'язку із стихійним лихом, яке призвело до втрати основних засобів, у сумі 2 млн. грн. У Звіті про рух грошових коштів ця сума буде відображена у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) від надзвичайних подій.

9. Періодичність подання Звіту про рух грошових коштів така:

- а) щомісяця;
- б) щокварталу;
- в) раз на півріччя;
- г) раз на рік.

10. Кореспонденція рахунків при отриманні в касу з поточного рахунка готівки для надання банківської позички працівникам підприємства така:

- а) Д-т 311—К-т 685;
- б) Д-т 301—К-т 311;
- в) Д-т 661—К-т 601;
- г) Д-т 601—К-т 311.

11. Звіт про рух грошових коштів за видом є:

- а) оборотним;
- б) сальдовим;
- в) шаховим;
- г) попереднім.

12. У Звіті про рух грошових коштів буде відображено результат таких операцій:

- а) придбання облігацій за рахунок акцій первинної емісії;
- б) обмін подібних активів;
- в) обмін неподібних активів;
- г) фінансові інвестиції в дочірнє підприємство.

13. Протягом року підприємство придбало товарів на 1 млн. грн, продало на 2 млн. грн, залишки на початок року склали 2,3 млн. грн. Як ці операції вплинули на статті Звіту про рух грошових коштів?

- а) жодним чином не вплинули;
- б) не змінили;
- в) чистий грошовий потік збільшився;
- г) чистий грошовий потік зменшився.

14. У разі придбання або продажу цілісних майнових комплексів протягом звітного періоду у Примітках до Звіту про рух грошових коштів наводиться інформація про:

- а) суму грошових коштів у складі активів цілісних майнових комплексів;
- б) кількість одиниць необоротних активів у складі цілісних майнових комплексів;
- в) вартість цілісних майнових комплексів в еквіваленті нормальної потужності.

15. Звіти, розрахункові документи і декларації приймаються до відправлення поштою:

- а) у відкритому вигляді, з описом вкладення, з оголошеною цінністю, з позначкою “Звіт” і з рекомендованим повідомленням про вручення;
- б) у закритому вигляді з описом вкладення, без оголошеної цінності, з позначкою “Звіт” і з рекомендованим повідомленням про вручення;
- в) у відкритому вигляді, без опису вкладення, з позначкою “Звіт” і з рекомендованим повідомленням про вручення;
- г) у закритому вигляді, без опису вкладення, з оголошеною цінністю, з позначкою “Звіт” і з рекомендованим повідомленням про вручення.

16. Перед складанням річної фінансової звітності необхідно:

- а) провести звірку заборгованостей із усіма контрагентами і скласти відповідні акти;
- б) провести інвентаризацію;
- в) скласти повну шахову оборотну відомість;
- г) розрахуватися за всіма зобов'язаннями.

17. У рядках форм фінансової звітності, що не мають показників, бухгалтер повинен проставити:

- а) нуль, а саме “0,0”;
- б) прочерк;
- в) нічого не ставити;
- г) пояснити це в примітках.

18. Обладнання первісною вартість 82 000 грн та нарахованим зносом у сумі 39 000 грн було продано за 48 000 грн. Ця операція має бути відображена у Звіті про рух грошових коштів як:

- а) збільшення чистого прибутку на 5 000 грн та надходження грошових коштів у сумі 48 000 грн від фінансової діяльності;
- б) зменшення чистого прибутку на 5 000 грн та надходження грошових коштів у сумі 43 000 грн від інвестиційної діяльності;
- в) зменшення чистого прибутку на 5 000 грн та надходження грошових коштів у сумі 48 000 грн від інвестиційної діяльності;
- г) збільшення чистого прибутку на 5 000 грн та надходження грошових коштів у сумі 43 000 грн від фінансової діяльності.

19. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:

- а) надходження від продажу продукції;

- б) отримання позики в грошовій формі;
- в) оплата за придбані довгострокові облігації;
- г) жоден з наведених.

20. Надходження коштів від дебіторів за відвантажену готову продукцію слід відображати у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) не відображати у Звіті про рух грошових коштів.

21. Прибуток підприємства від звичайної діяльності до оподаткування у 201_ р. становив 150 000 грн. Протягом року залишок запасів АТ зменшився на 30 000 грн, кредиторська заборгованість зросла на 30 000 грн. Амортизація необоротних активів за 201_ р. дорівнювала 50 000 грн. Чистий грошовий потік від операційної діяльності становить:

- а) 210 000 грн;
- б) 170 000 грн;
- в) 150 000 грн;
- г) 260 000 грн.

22. Протягом 201_ р. АТ реалізувало фінансові інвестиції непов'язаним сторонам із прибутком 20 тис. грн. Залишок за субрахунком “Інвестиції непов'язаним сторонам” на початок року становив 100 тис. грн, а на кінець року — 90 тис. грн. Протягом 201_ р. компанія інвестувала в непов'язані сторони 30 тис. грн. Надходження коштів від реалізації інвестицій непов'язаним сторонам становлять, тис. грн:

- а) 20;
- б) 40;
- в) 60;
- г) 180.

23. Бартерні операції з замовниками розкриваються:

- а) безпосередньо у Звіті про рух грошових коштів;
- б) у примітках до Звіту про рух грошових коштів;
- в) у примітках до Звіту про фінансові результати;
- г) не розкриваються у фінансовій звітності.

24. На 31.12.__ р. АТ не нарахувало заробітну плату за II-гу половину грудня, яка підлягала виплаті 6 січня наступного року. Яким чином це вплине на показники фінансових звітів за звітний рік:

- а) ф.1 — зниження поточних зобов'язань коштів від операційної діяльності, ф.3 — завищення руху грошових;
- б) ф.1 — завищення поточних зобов'язань операційної діяльності, ф.3 — завищення руху грошових коштів від операційної діяльності;

в) ф.1 — зниження витрат періоду, ф.3 — зниження руху грошових коштів від фінансової діяльності;

г) ф.1 — зниження поточних зобов'язань, ф. 3 — ніяк не вплине.

25. Збиток від нереалізованих курсових різниць зазначається у Звіті про рух грошових коштів за графою:

а) надходження;

б) видаток;

в) ніде не зазначається.

26. Негрошові операції у Звіті про рух грошових коштів:

а) відображаються;

б) не відображаються.

27. Рух коштів від надзвичайних подій у Звіті про рух грошових коштів окремо:

а) не відображається;

б) відображається;

в) відображається лише у частині операційної діяльності;

г) відображається лише у частині інвестиційної діяльності.

28. Надходження грошових коштів від продажу корпоративних прав відображається у складі руху коштів від:

а) операційної діяльності;

б) інвестиційної діяльності;

в) фінансової діяльності;

г) надзвичайних подій.

29. Отримання кредитів банку для закупівлі матеріальних запасів та їх погашення відображається у складі руху коштів від:

а) операційної діяльності;

б) інвестиційної діяльності;

в) фінансової діяльності.

30. Суми нарахованої за амортизації у Звіті про рух грошових коштів відображаються у графі:

а) надходження;

б) видаток;

в) не відображається, тому що це не грошова операція.

5. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

5.1. Теоретичні питання

1. Обґрунтуйте необхідність складання Звіту про власний капітал.
2. Розкрийте складові власного капіталу та рахунки на яких вони обліковуються.
3. Опишіть структуру Звіту про власний капітал.
4. Як виправляються помилки минулих років у Звіті про власний капітал, та які проводки при цьому робить головний бухгалтер?
5. Опишіть порядок нарахування дивідендів та їх відображення у фінансовій звітності підприємства.
6. Яку інформацію про власний капітал необхідно розкривати у примітках до звіту.
7. Розкрийте вплив обліку довгострокових фінансових інвестицій, які обліковуються за методом участі в капіталі, на величину власного капіталу підприємства.

5.2. Тематика рефератів

1. Методика складання звіту про власний капітал і контроль достовірності його показників.
2. Операції з акціонерами та учасниками та їх вплив на величину власного капіталу.
3. Особливості формування звітних даних про зміни статутного капіталу.
4. Особливості формування звітних даних щодо додатково вкладеного капіталу та резервного капіталу.
5. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до фінансової звітності.
6. Доцільність та необхідність проведення розрахунку розміру чистих активів для акціонерних товариств.
7. Облікова політика підприємства та її вплив на величину власного капіталу.
8. Аналіз наукових досліджень з проблем обліку та звітності власного капіталу.
9. Порівняння вимог НП(с)БО та МСФЗ щодо вимог до Звіту про власний капітал.

5.3. Задачі

Задача 5.1. Підприємство безкоштовно отримало у липні комп'ютер справедлива вартість якого 6,0 тис. грн. За оцінкою строк його корисного ви-

користання 5 років, ліквідаційна вартість — 1,0 тис. грн, метод нарахування амортизації — прямолінійний.

Зробити проводки. Розкрити вплив цієї події на показники Звіту про власний капітал.

Задача 5.2. На початок року за статтею “Інший додатковий капітал” обліковується залишок дооцінки основних засобів на суму 10 тис. грн, первісна вартість яких 100 тис. грн, знос — 70 тис. грн. Метод нарахування амортизації — прямолінійний, строк корисного використання — 5 років. За наслідками переоцінки цих основних засобів у березні поточного року їх балансова вартість зменшилась на 8 тис. грн, а також були оприбутковані безкоштовно отримані інші необоротні активи справедливою вартістю 2 тис. грн.

Зробити проводки. Розкрити вплив цих подій на величину власного капіталу.

Задача 5.3. На початок року зареєстрований статутний капітал ТОВ — 2000 тис. грн; резервний капітал — 500 тис. грн; нерозподілений прибуток — 20 тис. грн; додатковий капітал у результаті дооцінки основних засобів — 5 тис. грн.

З ТОВ вибуває учасник, доля якого у статутному капіталі — 10 % і йому повернено переданий ним раніше як внесок до статутного капіталу автомобіль первісна вартість якого 40 тис. грн, а нарахований знос за період використання після передачі ТОВ — 30 тис. грн, а також здійснено з ним повний розрахунок грошовими коштами.

Зробити бухгалтерські проводки. Визначити сальдо власного капіталу ТОВ після виходу з нього учасника.

Задача 5.4. Підприємство *A* купило акції підприємства *B* за номінальною вартістю на суму 200 тис. грн, доля у статутному капіталі 40 %.

1. Підприємство *B* отримало 100 тис. грн прибутку до вирахування податку з прибутку та 50 % чистого прибутку спрямувало на виплату дивідендів.

2. Підприємство *B* отримало 100 тис. грн збитку до вирахування податку з прибутку.

Розрахувати прибуток чи втрати від участі в капіталі та відобразити в обліку та звітності.

Задача 5.5. Акціонерне товариство здійснило додаткову емісію 50 тис. простих акцій номіналом по 1000 грн. У результаті підписки на емітовані акції реалізовано 25 тис. акцій власним працівникам за номіналом та 25 тис. акцій на біржі по 1500 грн.

Відобразити цю операцію в обліку та звітності, примітках до звітності.

Задача 5.6. У січні поточного року акціонерам нараховані дивіденди в сумі 2 млн. грн за результатами роботи за минулий рік. Сума дивідендів на 1 просту акцію в 100 грн склала 20 грн.

Відобразити цю операцію в обліку та звітності.

Задача 5.7. Новостворюване акціонерне товариство випускає 90 млн. простих та 10 млн. 8-ми відсоткових накопичувальних акцій номінальною вартістю по 1 грн. За перший рік роботи отримано збиток 1,2 млн. грн, за другий — 500 тис. грн збитків, за 3-й рік — 3 млн. грн прибутку.

Визначити суму грошей, яку отримають всього та на 1 акцію власники простих та привілейованих акцій у кожному з років.

Задача 5.8. Підприємство *A* у січні поточного року купило 40 % акцій підприємства *B*. Номінальна вартість куплених акцій 200 тис. грн, справедлива вартість — 250 тис. грн, ціна купівлі — 270 тис. грн.

За поточний рік підприємство *B* отримало 100 тис. грн прибутку до вирахування податку з прибутку. Дивіденди інвесторам не нараховувались.

Відобразити здійснені операції в обліку та звітності.

Задача 5.9. Викуплена частка учасника ТОВ у статутному капіталі в сумі 4000 грн. Учаснику в рахунок погашення заборгованості відпущено товар собівартістю 2500 грн.

Зробити проводки та відобразити ситуацію в звітності.

Задача 5.10. АТ має 1 млн. акцій номінальною вартістю по 10 грн. У зв'язку зі збитками прийнято рішення про зменшення номінальної вартості акції до 6 грн.

Зробити проводки та відобразити ситуацію в звітності.

Задача 5.11. З ТОВ виходить засновник. Йому повертається автомобіль, внесений ним у статутний капітал. Первісна вартість автомобіля — 100 тис. грн, знос за час експлуатації — 80,0 тис. грн, та 12 тис. грн накопиченого капіталу товаром. Собівартість товару — 6,0 тис. грн.

Зробити проводки. Розкрити вплив здійснених операцій на величину власного капіталу.

Задача 5.12. Підприємством *A* оголошено додатковий випуск 10 тис. простих акцій номіналом по 100 грн. В оплату 2 тис. акцій підприємство *B* внесло основні засоби, справедлива вартість яких 220 тис. грн, фактична собівартість — 230 тис. грн. Останні акції розподілено між акціонерами шляхом рефінансування дивідендів з розрахунку 105 грн за акцію.

Відобразити ситуацію в обліку обох підприємств. Розкрити вплив здійснених операцій на величину власного капіталу обох підприємств.

Задача 5.13. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції звітного періоду та скласти Звіт про власний капітал за наступними даними:

№ з/п	Вихідні дані та господарські операції	Дата	Сума
1	Статутний капітал на початок року	01.01.201_	2 000 000
2	Нерозподілений прибуток на початок року	01.01.201_	150 000
3	Оголошено про виплату дивідендів за минулий рік	28.02.201_	60 000
4	Виплачено суму оголошених дивідендів	28.03.201_	
4	Проведено дооцінку нематеріальних активів	30.03.201_	10 000
5	Виявлено недонараховану амортизацію за минулий рік	25.06.201_	15 000
6	Спрямовано на створення резервного капіталу	26.06.201_	20 000
7	Надійшли кошти в оплату за передплачені, але не повністю сплачені акції	28.06.201_	180 000
8	Викуплено власні акції	20.09.201_	300 000
9	Анульовано власні акції	30.09.201_	300 000
10	Надано благодійну допомогу	31.10.201_	6 000
11	Прибуток за поточний рік за мінусом податку на прибуток		28 000

Задача 5.14. Компанія продає 10 тис. шт. раніше викуплених власних акцій номіналом по 10 грн за ціною 15 грн.

Зробити проводки.

Задача 5.15. Викуплені власні акції 5000 шт. номінальною вартістю по 1 грн за 6000 грн і перепродані за 5000 грн.

Зробити бухгалтерські проводки. Розкрити вплив здійснених операцій на величину власного капіталу.

Задача 5.16. У лютому поточного року виявлено, що у липні минулого року не була відображена реалізація матеріалів на суму 600 грн з ПДВ, первісна вартість яких складає 400 грн.

Зробити виправні проводки у бухгалтерському обліку та виправлення у податкових розрахунках. Як ці виправлення будуть відображені у фінансовій та податковій звітності.

Задача 5.17. У січні поточного року виявлено, що в січні минулого року підприємством оприбутковано 1 диван первісною вартістю 8900 грн та 2 шафи первісною вартістю по 1600 грн як малоцінні та швидкозношувані предмети та передано в експлуатацію. Обліковою політикою підприємства визначена максимальна вартість для віднесення до інших необоротних матеріальних активів 6000 грн. Визначений строк служби для аналогічних основних засобів складає 5 років, а амортизація нараховується прямолінійним методом. Амортизація за малоцінними необоротними активами нараховується 50 % при введенні в експлуатацію та 50 % при їх вибутті.

Зробити виправні проводки у бухгалтерському обліку та виправлення у податкових розрахунках. Як ці виправлення будуть відображені у фінансовій звітності.

Задача 5.18. У лютому поточного року виявлено, що у січні за заявою працівника в рахунок його зарплати було перераховано квартплату в сумі 190 грн. У бухгалтерському обліку ця операція була відображена за дебетом рахунка 443 та кредитом 311.

Зробити необхідні виправлення в обліку.

5.4. Тести

1. Підприємство *A* на своєму балансі має довгострокові фінансові вкладення у підприємство *B*, які обліковуються за методом участі в капіталі. За підсумками року підприємство *B* отримало чистий прибуток 30 тис. грн. Ці результати будуть відображені у Звіті про власний капітал за умови, що частка підприємства *A* у статутному капіталі підприємства *B* становить 30 %, таким чином:

- а) за статтею “Нерозподілений прибуток” у сумі 9,0 тис. грн як складова чистого прибутку звітного періоду;
- б) за статтею “Вилучений капітал” у сумі 30 тис. грн та за статтею “Нерозподілений прибуток” — 9,0 тис. грн;
- в) за статтею “Інший додатковий капітал” у сумі 9,0 тис. грн. за мінусом податку на прибуток;
- г) не будуть відображені у Звіті про власний капітал.

2. Підприємство *A* придбало незначну частку акцій підприємства *B* за номінальною вартістю, класифікуючи їх як довгострокові фінансові інвестиції.

Збиток, отриманий підприємством *B* у звітному періоді, вплине на баланс підприємства *A* таким чином:

- а) зменшить власний капітал;
- б) збільшить балансову вартість довгострокових фінансових інвестицій;
- в) зменшить балансову вартість довгострокових фінансових інвестицій, якщо вони обліковуються за справедливою вартістю;
- г) ніяк не вплине.

3. Не вважаються відносинами з пов’язаними сторонами та не вимагають розкриття в примітці “Розкриття інформації щодо пов’язаних сторін” такі з нижченаведених подій:

- а) операція з підприємством, якому належить 30 % простих акцій АТ;
- б) операції з директором АТ;
- с) операції з підприємством, 40 % голосів якого прямо чи непрямо належать директору АТ;
- г) операції з фізичною особою, якій належать 22 % привілейованих акцій АТ.

4. Який з наведених звітів містить інформацію про зміни у власному капіталі підприємства?

- а) Баланс;
- б) Звіт про фінансові результати;
- в) звіт касира;
- г) жоден з наведених звітів.

5. Сума власного капіталу, відображена у фінансовій звітності, показує:

- а) ринкову вартість прав власників підприємства;
- б) ринкову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності;
- в) облікову вартість прав власників підприємства;
- г) облікову вартість активів підприємства, які належать йому за правом власності.

6. Розподіляючи прибуток, акціонерне товариство повинно створити резервний капітал у розмірі, передбаченому його установчими документами, але не менше ніж:

- а) 15 % від розміру статутного капіталу;
- б) 10 % від розміру статутного капіталу;
- в) 5 % від розміру статутного капіталу;
- г) 5 % від чистого прибутку.

7. Джерелом нарахування дивідендів за простими акціями може бути:

- а) нерозподілений прибуток та резервний капітал;
- б) нерозподілений прибуток;
- в) резервний капітал;
- г) додатковий капітал;
- д) всі попередні відповіді вірні.

8. Підприємство переоцінює свої основні засоби на дату балансу. Справедлива вартість виробничого обладнання на 31.12.201_ р. становила 42 тис. грн, а його залишкова вартість до переоцінки на цю дату дорівнювала 40 тис. грн. Як вплине зміна справедливої вартості на статтю “Інший додатковий капітал”, якщо кредитове сальдо субрахунка “Дооцінка активів” на 31.12.201_ р. до відображення переоцінки дорівнювало 1,0 тис. грн:

- а) зросте на 2 тис. грн;
- б) не зміниться;
- в) зменшиться на 2 тис. грн;
- г) зросте на 1,0 тис. грн;
- д) зросте на 3,0 тис. грн.

9. Як зміняться статті балансу внаслідок збільшення справедливої вартості частини основних засобів на дату балансу:

- а) збільшиться залишкова вартість основних засобів;

- б) збільшиться інший додатковий капітал;
- в) збільшаться залишкова вартість основних засобів та інший додатковий капітал;
- г) оцінка статей не зміниться.

10. АТ А придбало акції АТ Б за номінальною вартістю, класифікуючи їх як довгострокові фінансові інвестиції. АТ А не має суттєвого впливу на АТ Б. Яким чином збиток, отриманий АТ Б у звітному періоді, вплине на баланс АТ А:

- а) зменшить власний капітал;
- б) збільшить балансову вартість довгострокових фінансових інвестицій;
- в) ніяк не вплине;
- г) зменшить балансову вартість довгострокових фінансових інвестицій, якщо вони оцінюються за справедливою вартістю.

11. Звіт про власний капітал містить інформацію про:

- а) наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством на дату балансу;
- б) доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період;
- в) генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду;
- г) зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

12. 3 лютого 201_ року АТ оголосило про виплату дивідендів за минулий рік у сумі 25 тис. грн. Дивіденди будуть виплачені акціонерам, що володіють акціями АТ станом на 15 лютого цього року. Дата виплати дивідендів — 1 квітня цього року. Вказані події вплинуть на підсумок власного капіталу так:

- а) ніяк не вплинули;
- б) зменшився на 25 тис. грн;
- в) зменшився на суму, що дорівнює 25 тис. грн плюс 18 % податку на прибуток;
- г) зменшився на суму, що дорівнює 25 тис. грн за мінусом податку з доходів фізичних осіб.

13. На кінець року підприємство є відповідачем у суді стосовно претензії за порушення умов поставки. Рішення суду за оцінкою юрисконсульта підприємства буде несприятливим для нього. Претензія, яку доведеться сплатити, оцінюється експертами у 1 млн. грн. Як ця подія вплине на фінансову звітність підприємства?

- а) ніяким чином;
- б) буде розкрита у примітках до фінансових звітів;
- в) 1 млн. грн буде визнано у складі забезпечень зобов'язань;
- г) 1 млн. грн, буде визнано у складі власного капіталу.

14. У поточному році підприємство виявило, що за минулий рік не повністю нараховані та сплачені комісійні посереднику. Як ця помилка вплинула на статті фінансової звітності минулого року:

- а) чистий прибуток завищено, нерозподілений прибуток не зміниться;
- б) чистий прибуток завищено, нерозподілений прибуток завищено;
- в) чистий прибуток занижено, нерозподілений прибуток занижено;
- г) не вплинула на величину чистого та нерозподіленого прибутку.

15. На дату переоцінки виробничого обладнання його справедлива вартість становила 40 тис. грн, а залишкова — 43 тис. грн. Кредитове сальдо субрахунка “Дооцінка активів” на дату переоцінки за іншими основними засобами становило 5 тис. грн. Після переоцінки основних засобів сальдо субрахунка “Дооцінка активів” становитиме тис. грн:

- а) 2,0;
- б) 3,0;
- в) 8,0;
- г) не зміниться.

16. Підприємство повертає учаснику, у зв'язку з його виходом з товариства, внески у статутний капітал та належну йому долю накопиченого капіталу грошовими коштами. Обкладаються податком з доходів фізичних осіб:

- а) лише внески у статутний капітал;
- б) лише належна учаснику доля накопиченого капіталу;
- в) обкладаються податком з доходів фізичних осіб як повернення внесків у статутний капітал, так і видача частини накопиченого капіталу.

17. Сума вилученого капіталу:

- а) виключається з величини власного капіталу;
- б) не виключається з величини власного капіталу;
- в) виключається з власного капіталу лише при прийнятті рішення про зменшення величини статутного капіталу

18. Підприємство видає учаснику, що виходить з товариства частину накопиченого капіталу готовою продукцією. У цьому разі величина накопиченого капіталу:

- а) зменшується на величину, що дорівнює справедливій вартості готової продукції;
- б) зменшується на величину, що більша справедливої вартості готової продукції;
- в) зменшується на величину, що менша справедливої вартості готової продукції.

19. Збільшення резервного капіталу призводить до:

- а) зменшення власного капіталу;
- б) збільшення власного капіталу;

в) не впливає на величину власного капіталу.

20. Малі підприємства Звіт про власний капітал:

а) складають;

б) не складають;

в) складають лише у разі випуску цінних паперів.

21. Підприємство у наступному після звітнього року передбачає здійснити додаткову емісію акцій. Ця інформація про наміри підприємства:

а) має бути обов'язково розкрита у в примітках до фінансових звітів;

б) розкриття такої інформації не є обов'язковим для розкриття у примітках до фінансових звітів;

в) розкриття такої інформації є обов'язковим для розкриття у примітках до фінансових звітів лише у разі наміру випуску привілейованих акцій;

г) розкриття такої інформації є обов'язковим для розкриття у примітках до фінансових звітів лише у разі наміру випуску простих акцій.

22. Щоб не допустити примусової ліквідації підприємства величина статутного капіталу має бути:

а) не меншою, ніж визначена законом на дату звітності;

б) меншою або дорівнювати розміру чистих активів;

в) не меншою від розміру чистих активів.

23. Анулювання власних викуплених акцій призводить до:

а) зменшення величини власного капіталу;

б) до збільшення величини власного капіталу;

в) не впливає на величину власного капіталу.

24. Реінвестування дивідендів у акції призводить до:

а) зменшення величини власного капіталу;

б) до збільшення величини власного капіталу;

в) не впливає на величину власного капіталу.

25. Нарахування амортизації за необоротними активами, які отримані безкоштовно призводить до:

а) зменшення величини власного капіталу;

б) до збільшення величини власного капіталу;

в) не впливає на величину власного капіталу.

26. Нарахування амортизації за необоротними активами, які не є власністю підприємства, але знаходяться на його балансі призводить до:

а) зменшення величини власного капіталу;

б) до збільшення величини власного капіталу;

в) не впливає на величину власного капіталу.

27. Нарахування амортизації за необоротними активами, які придбані за рахунок коштів цільового фінансування призводить до:

- а) зменшення величини власного капіталу;
- б) до збільшення величини власного капіталу;
- в) не впливає на величину власного капіталу.

28. Чи може в Балансі статутний капітал бути меншим, ніж зазначений в установчих документах?

- а) так;
- б) ні;
- в) може лише в Балансі державних підприємств.

29. Чи може власний капітал бути меншим за величину статутного капіталу, зазначену у статуті?

- а) так;
- б) ні.

30. Непокриті збитки можна списати за рахунок:

- а) зменшення статутного капіталу;
- б) зменшення резервного капіталу;
- в) зменшення додаткового капіталу;
- г) за рахунок усіх названих джерел.

31. Форма Звіту про власний капітал є:

- а) місячною;
- б) кварталною;
- в) річною.

6. БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ, ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПОРІВНЯННЯ ПОКАЗНИКІВ

6.1. Теоретичні питання

1. Обґрунтуйте необхідність складання Приміток до фінансової звітності.
2. Охарактеризуйте зміст інформації за сегментами: сутність, ознаки, методологія розкриття.
3. Для чого порівнюють показники різних форм фінансової звітності? Наведіть приклади порівняння.
4. Розкрийте призначення Приміток до фінансової звітності та нормативну базу, яка регламентує їх складання.
5. Як розкривається у Примітках інформація про події після дати балансу?
6. Яка інформація повинна наводитись у Примітках щодо облікової політики, її зміни та облікових оцінок?
7. Охарактеризуйте структуру форми № 5 “Примітки до річної фінансової звітності”.
8. У якому розрізі у Примітках розкривається інформація щодо виправлення помилок, допущених у фінансових звітах минулих років?
9. Перелічіть інформацію, яка повинна бути розкрита у Примітках про операції з пов’язаними сторонами.
10. Охарактеризуйте господарський, географічний виробничий та географічний збутовий сегменти.
11. Як визначають пріоритетні та допоміжні звітні сегменти?

6.2. Темі рефератів

1. Розкриття інформації про об’єднання підприємств і консолідацію фінансових звітів.
2. Розкриття облікової політики підприємства у Примітках до фінансової звітності.
3. Структура, зміст і порядок складання Приміток до фінансового звіту підприємства.
4. Характеристика тимчасових та постійних різниць та отримання інформації про них з бухгалтерських реєстрів.
5. Формування в обліку підприємства інформація за сегментами та її використання для складання фінансової звітності.
6. Відображення матеріальної допомоги пов’язаним особам у фінансовій звітності.

7. Внутрішньогруповий розподіл прибутку при спільній діяльності.

8. Огляд наукових джерел щодо досліджень з питань накопичення інформації та складання додатка до річної фінансової звітності “Інформація за сегментами”.

9. Примітки до річної фінансової звітності як джерело інформації для прийняття управлінських рішень.

6.3. Задачі

Задача 6.1. Підприємство на початок року мало автомобіль первісною вартістю 18 тис. грн, знос — 6 тис. грн. Визначити суму зносу за рік та кількість місяців експлуатації на початок року, якщо підприємство використовує прямо-лінійний метод нарахування амортизації, а строк служби автомобіля — 9 років.

Скласти примітки до звітності.

Задача 6.2. На підставі наведених даних розрахувати витрати та наявність запасів на кінець періоду при застосуванні методів ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів, середньозваженої собівартості та ФІФО.

Дата	Закуплено		Відпущено на виробництво, од.
	од.	Ціна за од.	
На початок року	500	10	
5 січня			200
10 січня	250	20	
15 січня	200	30	
20 січня			250
25 січня	650	40	
30 січня			150
Залишок на 31.01	1000		

За даними інвентаризації залишки запасів на кінець січня складають 1000 од., з них: 600 од. по 40 грн, 100 од. по 30 грн, 150 од. по 20 грн., 150 од. по 10 грн.

Скласти примітки до звітності.

Задача 6.3. На 31 грудня 201_ р. підприємство має дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги в сумі 20 тис. грн. З цієї суми 5,0 тис. грн простроченої заборгованості, яка заперечується покупцем.

Зробити бухгалтерські проводки та скласти примітки до звітності.

Задача 6.4. Підприємство А в квітні місяці поточного року купило 1000 шт. акцій підприємства Б по 100 грн з метою їх продажу у січні наступного року. Акції котуються на біржі. На 31 жовтня поточного року ціна акції на біржі складала 80 грн, на 31 грудня — 110 грн.

Зробити бухгалтерські проводки та скласти примітки до звітності.

Задача 6.5. Дані щодо дебіторської заборгованості на підприємстві на початок року наведені в таблиці.

Дебіторська заборгованість		Коефіцієнт повернення боргу за попередні 3 роки
За строками непогашення	Сума, тис. грн	
до 3-х міс.	10	99
від 3-х до 6-ти міс.	30	95
від 6-ти до 12-ти міс.	60	90
від 12-ти до 24-х міс.	30	80
від 24-х до 36-ти міс.	40	50
понад 36 міс.	10	-
Разом		

Створити резерв сумнівних боргів та відобразити в обліку та звітності. Скласти примітки до звітності.

Задача 6.6. У січні поточного року акціонерам нараховані дивіденди в сумі 200 000 грн за результатами роботи за попередній рік. Сума дивідендів на 1 просту акцію в 10 грн склала 2 грн.

Відобразити цю операцію в обліку та звітності. Скласти примітки до звітності.

Задача 6.7. Первісна інвестиція зроблена підприємством *A* у спільне підприємство — 70 %, підприємства *B* — 30 %. Згідно з договором про спільну діяльність прибуток розподіляється пропорційно інвестиціям.

Сума інвестицій підприємства *A* — 70 тис. грн, підприємства *B* — 30 тис. грн.

Прибуток спільного підприємства за роками:

Показник	Роки				
	1	2	3	4	5
Прибуток	20 000	10 000	-15 000	-6 000	-12 000

Визначити вартість інвестицій компаній *A* та *B* у спільне підприємство на кінець 5-го року. Зробити бухгалтерські проводки для підприємства *A* за всі роки діяльності спільного підприємства та скласти примітки до звітності.

Задача 6.8. Вирахувати чистий прибуток, що підлягає консолідації за наступними даними:

Підприємство *A* володіє 90 % акцій підприємства *B*, яке володіє 85 % акцій підприємства *C*, 95 % акцій підприємства *D* і 100 % акцій підприємства *E*, компанія *E* володіє 90 % акцій підприємства *Ж*, якщо чистий прибуток підприємств наступний:

Підприємство	A	B	C	D	E	Ж
Прибуток, тис. грн	124	100	50	120	80	100

Скласти примітки до звітності.

Задача 6.9. Дати відповідь, чи є наступні події надзвичайними:

№ з/п	Подія	Так	Ні
1	Підприємство продає будівлю, якою воно володіло багато років по вартості, що в 10 разів перевищує його балансову вартість		
2	Підприємство продало надлишок обладнання із збитком 1000 грн. Балансова вартість активів, що залишилися — 100000 грн		
3	Те ж підприємство (2) заробило 1000 грн прибутку		
4	На підприємстві трапилася пожежа, що призвело до великих збитків		
5	Страхова компанія сплачує за збитки страховку, що перевищує суттєво його розмір		

Скласти примітки до звітності.

Задача 6.10. Заступнику директора підприємства 19.07 видано аванс у зв'язку із закордонним відрядженням у сумі 800 фунтів стерлінгів. Авіаквитки придбано за безготівковим розрахунком за гривні. Після повернення з відрядження 27.08 затверджено авансовий звіт у сумі 790 фунтів стерлінгів, а 10 фунтів стерлінгів повернуто 28.07 до каси підприємства. Валютний курс становив: 19.07 — 27,60 грн, 2.08. — 27,62, 28.08 — 27.65 грн за один фунт.

Зробити проводки. Скласти примітки до звітності.

Задача 6.11. Підприємство придбало 1000 штук товару по 50 грн за одиницю з торгівельною знижкою 20 % за велику партію. За сертифікацію товару сплачено 1200 грн з ПДВ, транспортній організації за доставку — 3600 грн з ПДВ. При оприбуткуванні було виявлено 30 од. бракованого товару, який повернено постачальнику. Визначити собівартість придбаних товарів та зробити проводки.

Скласти примітки до звітності.

Задача 6.12. 1 вересня 201 р. Правління АТ “Оріон” вирішило ліквідувати сегмент *Д*, який є сегментом її господарської діяльності, і 13 жовтня оголосило про його ліквідацію. На 13 жовтня балансова вартість чистих активів сегменту *Д* дорівнювала 1,5 млн. грн (активи — 2,0 млн. грн, зобов'язання – 0,5 млн. грн). Чиста вартість відшкодування активів була оцінена в 1,35 млн. грн, і було вирішено визнати збитки від зменшення корисності у сумі 0,65 млн. грн.

На 31 грудня цього ж року балансова вартість чистих активів сегменту *Д* дорівнювала 1,4 млн. грн (активи — 1,6 млн. грн, зобов'язання — 0,2 млн. грн). За період із дати оголошення рішення про ліквідацію сегмента і до кінця року ніякої втрати корисності не трапилось.

Зробити можливі бухгалтерські проводки та розкрити вплив прийнятого рішення на фінансову звітність підприємства.

Задача 6.13. Будівля та земля, що коштували 380 тис. грн та мали залишкову вартість 290 000 грн, були продані за 340 000 грн. Облікова вартість проданої землі — 150 тис. грн.

Зробити проведення та скласти примітки до звітності.

Задача 6.14. Привілейовані акції номінальною вартістю 50 тис. грн викуплені за 40 тис. грн.

Зробити необхідну кореспонденцію рахунків. Скласти примітки до звітності.

Задача 6.15. На початок року товарні запаси підприємства склали 1 млн. грн. Протягом року придбано товарів на суму 2,5 млн. грн та відображено продаж на суму 3,25 млн. грн. Уцінено товарів на 27 тис. грн, дооцінено — на 34 тис. грн, списано нестач — на 20 тис. грн.

Розкрити вплив здійснених операцій на показники звітності. Скласти примітки до звітності.

6.4. Тести

1. Розкриваючи у примітках до фінансових звітів події після дати балансу підприємство дотримується принципу:

- а) історичної собівартості;
- б) співвідношення витрат і вигод;
- в) періодичності;
- г) повного висвітлення.

2. АТ переоцінює свої основні засоби на дату складання балансу. За П(с)БО 7 у примітках слід з цього приводу розкривати:

- а) облікову політику щодо визначення історичної собівартості основних засобів;
- б) суму зобов'язання, яка виникає внаслідок переоцінки;
- в) узгодження балансової вартості основних засобів та накопиченої амортизації на початок і кінець звітного року;
- г) базу та дату переоцінки, залучення незалежного оцінювача, балансову вартість кожної групи основних засобів за їх собівартістю мінус накопичена амортизація.

3. У разі зміни в обліковій політиці підприємству слід розкривати:

- а) причини та суть зміни;
- б) суму коригування нерозподіленого прибутку на початок звітного року або обґрунтування неможливості її достовірного визначення;
- в) факт повторного подання порівнянної інформації у фінансових звітах або недоцільність її переобрахунку;
- г) усе перелічене в пунктах а), б) та в);
- д) нічого з переліченого в пунктах а), б) та в) не треба розкривати.

4. АТ оцінює довгострокові фінансові інвестиції у неринкові цінні папери за П(с)БО. Як змінюються статті фінансових звітів у період зростання цін на ринкові інвестиції:

- а) балансова вартість інвестицій зменшиться;
- б) балансова вартість інвестицій збільшиться;
- в) зміниться підхід до оцінки інвестицій;
- г) це не вплине на відображення таких інвестицій у фінансовій звітності.

5. Якому принципу підготовки фінансової звітності відповідає вимога П(с)БО 9 відобразити запаси у балансі за нижчою з оцінок — собівартістю чи чистою вартістю реалізації:

- а) нарахування;
- б) безперервності діяльності;
- в) обачності;
- г) зрозумілості.

6. Підприємство відвантажило покупцеві товар і в тому ж звітному періоді отримало інформацію про банкрутство покупця. Якими принципами підготовки фінансової звітності воно повинне керуватися у цьому випадку:

- а) історичної собівартості;
- б) послідовності;
- в) нарахування і відповідності доходів і витрат та обачності;
- г) превалювання змісту над формою.

7. АТ здійснило капітальний ремонт легкового автомобіля, який використовується для обслуговування адміністрації, в результаті якого поліпшився зовнішній вигляд, зросла зручність в експлуатації та зменшились витрати паливно-мастильних матеріалів на 1 км пробігу. Витрати на цей ремонт слід визначити як:

- а) витрати періоду у Звіті про фінансові результати;
- б) збільшення балансової вартості автомобіля на частку, яка перевищує нормативний рівень витрат на здійснення подібних ремонтів;
- в) збільшення балансової вартості автомобіля на частку витрат на капітальний ремонт, який сприяє економії паливно-мастильних матеріалів;
- г) зменшення нерозподіленого прибутку.

8. Чи відобразиться в звітності головного підприємства придбання його структурним підрозділом виробничого підприємства:

- а) так;
- б) ні;
- в) у випадку, якщо вартість придбаного підприємства перевищує вартість структурного підрозділу

9. Керівництво АТ вирішило змінити метод оцінки своїх запасів при вибутті з середньозваженої на ФІФО у період зростання цін. Як це рішення буде класифіковано за П(с)БО 6:

- а) зміна облікової політики;
- б) зміна облікової оцінки;
- в) помилка;
- г) не стосується П(с)БО 6.

10. У поточному році органи охорони довкілля офіційно повідомили підприємство, що мають намір розпочати судову справу проти нього з приводу викидів у атмосферу шкідливих речовин. На 31.12 поточного року справа ще не була передана до суду. На думку керівництва, це загрожує штрафом на суму 27 тис. грн, що є суттєвим для підприємства. За П(с)БО 6 підприємство повинне:

- а) розкрити цю подію у примітках;
- б) визнати у звіті про фінансові результати збитки 27 тис. грн;
- в) визнати у балансі зобов'язання — 27 тис. грн;
- г) не відображати цю подію у фінансовій звітності, оскільки вона непередбачена.

11. АТ склало свою фінансову звітність за поточний рік на основі історичної собівартості. Керівництво прийшло до висновку, що в наступному році доведеться припинити свою діяльність. Внаслідок цього:

- а) фінансову звітність за поточний рік залишити без змін;
- б) слід перерахувати фінансову звітність за поточний рік за ринковою вартістю;
- в) фінансові звіти за поточний рік слід лишити без змін, а в примітках вказати про можливість припинення діяльності в наступному році;
- г) підготувати два комплекти звітності: на підставі історичної собівартості та перераховані.

12. Створення резерву сумнівних боргів приводить до таких змін за статтями фінансових звітів:

- а) зменшення як дебіторської заборгованості, так і резерву сумнівних боргів;
- б) зменшення дебіторської заборгованості та збільшення резерву сумнівних боргів;
- в) збільшення резерву сумнівних боргів та зменшення прибутку від вкладення капіталу;
- г) зменшення як дебіторської заборгованості, так і фінансових витрат.

13. За змістом розрізняють такі примітки до фінансових звітів:

- а) викладення облікової політики та інші розкриття, необхідні для досягнення правдивого подання;
- б) викладення облікової політики та примітки до окремих статей фінансових звітів;
- в) інша інформація загального характеру про підприємство;

г) облікова політика підприємства; інформація, яка не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але є обов'язковою за відповідними положеннями (стандартами); інформація, що містить додатковий аналіз статей звітності, потрібний для забезпечення її зрозумілості та доречності.

14. Примітки до фінансової звітності містять:

- а) 10 розділів;
- б) 11 розділів;
- в) 12 розділів;
- г) 13 розділів;
- д) 14 розділів;
- е) 15 розділів.

15. Залежно від сутності ризиків та організаційної структури підприємства географічні сегменти поділяються на:

- а) 2 види;
- б) 3 види;
- в) 4 види;
- г) 5 видів.

16. Географічні та господарські сегменти визначаються:

- а) підприємством самостійно;
- б) підприємством самостійно з урахуванням його організаційної структури або за критерієм дотримання єдиного технологічного процесу, який може здійснюватися в кількох географічних регіонах;
- в) суворо визначені П(с)БО.

17. Всі господарські сегменти є:

- а) звітними;
- б) незвітними;
- в) поділяються на звітні та незвітні.

18. Дохід від операцій із зовнішніми покупцями всіх визначених звітних сегментів, інформація про які наводиться в Додатку до річної фінансової звітності, має становити від загального доходу підприємства від операцій із зовнішніми покупцями не менше:

- а) 100 %;
- б) 75 %;
- в) 50 %.

19. За характером впливу на фінансовий результат від звичайної діяльності підприємства звітні сегменти поділяються на:

- а) основні і додаткові;
- б) пріоритетні і допоміжні;
- в) суттєві і несуттєві.

20. Інформація щодо сегментів за національними стандартами розкривається:

- а) у табличній формі;
- б) у вільній формі;
- в) у табличній та вільній формі.

21. До складу активів і зобов'язань звітнього сегмента включаються:

- а) всі активи і зобов'язання сегмента;
- б) включаються лише всі активи;
- в) включаються лише всі зобов'язання;
- г) включаються не всі активи і зобов'язання.

22. Згідно з П(с)БО підприємство має висвітлювати обрану облікову політику шляхом опису:

- а) принципів оцінки статей звітності та методів обліку щодо окремих статей звітності;
- б) принципів бухгалтерського обліку, застосованих при складанні річної фінансової звітності;
- в) опису способів, які застосовані при веденні обліку та складанні фінансової звітності.

23. Вплив зміни облікової політики на події та операції минулих періодів відображається у звітності шляхом:

- а) коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року;
- б) повторного надання порівняльної інформації щодо попередніх звітних періодів (п. 12 П(с)БО 6);
- в) коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року або повторного надання порівняльної інформації щодо попередніх звітних періодів.

24. Облікова оцінка — це:

- а) попередня оцінка, яку використовує підприємство з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами;
- б) оцінка, за якою попередньо оприбутковуються матеріальні цінності до визначення їх собівартості;
- в) оцінка продукції при її переданні з одного до іншого підрозділу, який завершує її виробництво.

25. Чи можна визначати звітні сегменти на основі критерію балансової вартості активів?

- а) так;
- б) ні.

7. ЗВЕДЕНА І КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

7.1. Теоретичні питання

1. Як класифікуються об'єднання підприємств та яку подають звітність залежно від класифікації?
2. Розкрийте призначення консолідованої фінансової звітності та основні вимоги до її подання.
3. Опишіть методика та загальні вимоги до складання консолідованої фінансової звітності.
4. Охарактеризуйте послідовність складання консолідованої фінансової звітності.
5. Яка інформація підлягає розкриттю у консолідованій фінансовій звітності.

7.2. Тематика рефератів

1. Консолідована фінансова звітність при поетапному об'єднанні бізнесу.
2. Методика складання консолідованої фінансової звітності та контроль достовірності її показників.
3. Призначення консолідованої фінансової звітності та вимоги до її подання.
4. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності.
5. Проблемні питання спільної діяльності в Україні.
6. Спільні підприємства: застосування методу участі в капіталі.
7. Формування облікової політики підприємств при консолідації їх звітності.

7.3. Задачі

Задача 7.1. АТ “Горизонт” сплатило 50 тис. грн за чисті активи ТОВ “Лан”. Оцінка активів і зобов'язань ТОВ “Лан” склала, тис. грн:

Стаття	Балансова вартість	Справедлива вартість
Дебіторська заборгованість	10 000	14 000
Основні засоби	40 000	55 000
Зобов'язання	10 000	9 000

Очікується, що діяльність ТОВ “Лан” буде прибутковою.

Зробити бухгалтерські проводки з придбання підприємства. Як таке придбання буде відображене у звітності?

Задача 7.2. Підприємство *A* придбало всі акції підприємства *B* за 400 тис. грн. Активи і зобов'язання підприємства *B* на дату придбання становили:

Стаття	Балансова вартість, грн	Справедлива вартість, грн
кошти	40 000	40 000
запаси	120 000	95 000
основні засоби	240 000	280 000
зобов'язання	90 000	90 000

Зробити бухгалтерські проводки з придбання підприємства.

Задача 7.3. Дочірнє підприємство оголосило про виплату дивідендів у розмірі 64 тис. грн з оплатою протягом місяця додатково випущеними власними акціями номіналом по 10 грн за кожну. Додатковий випуск акцій становив 5 % від статутного капіталу дочірнього підприємства. Ринкова вартість акцій на дату випуску становила 12 грн за одну. Материнське підприємство володіє 70 % акцій дочірнього.

Зробити можливі бухгалтерські проводки та розкрити вплив здійснених дочірнім підприємством операцій на показники консолідованої фінансової звітності.

Задача 7.4. Здано у фінансову оренду устаткування вартістю без ПДВ 100 тис. грн. Мінімальні орендні платежі 150 тис. грн.

Зробити необхідні проводки в орендодавця та в орендаря за умови, що орендодавець є материнським підприємством. Розкрити вплив здійсненої операції на показники консолідованої фінансової звітності.

Задача 7.5. Дочірнє підприємство через 5 років корисного використання реалізувало материнському підприємству фрезерний станок первісна вартість якого 96 000 грн. Строк служби — 8 років. Станок реалізовано через 5 років материнському підприємству за 12 000 грн (з ПДВ). На підприємстві щодо станка застосовувався кумулятивний метод нарахування амортизації виходячи з 8 років його очікуваного використання. зносу. Материнське підприємство володіє 100 % акцій дочірнього.

Зробити бухгалтерські проводки для материнського та дочірнього підприємств. Розкрити вплив здійсненої операції на показники консолідованої фінансової звітності.

Задача 7.6. Підприємству *A*, яке має частку в статутному капіталі підприємства *B* у розмірі 90 %, останнім виплачені дивіденди в розмірі 500 тис. грн. Зробити необхідні проводки. Пояснити вплив операції на показники консолідованої фінансової звітності.

Задача 7.7. ТОВ придбало 100 % акцій АТ за 1550,0 тис. грн. Баланси ТОВ і АТ до об'єднання підприємств наступні:

тис. грн

Актив	ТОВ	АТ	Пасив	ТОВ	АТ
1. Необоротні активи			1. Власний капітал		
Нематеріальні активи:			Статутний капітал	600,0	1000,0
залишкова вартість	—	50,0	Інший додатковий капітал	60,0	100,0
первісна вартість	—	250,0	Нерозподілений прибуток	3770,0	300,0
Знос	—	200,0	(непокритий збиток)		
Основні засоби:			Всього за розділом 1	4430,0	1400,0
залишкова вартість	450,0	950,0			
первісна вартість	1500,0	1250,0			
Знос	1050,0	300,0			
Довгострокові фінансові інвестиції:			III. Довгострокові зобов'язання		
інші фінансові інвестиції	1100,0	150,0	Довгострокові кредити банків	—	110,0
Всього за розділом 1	1550,0	1150,0			
II. Оборотні активи					
Запаси:					
виробничі запаси	600,0	145,0	Всього за розділом III	—	110,0
незавершене виробництво	650,0	162,0			
готова продукція	500,0	280,0			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			IV. Поточні зобов'язання		
чиста реалізаційна вартість	80,0	10,0	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	400,0	300,0
Первісна вартість	100,0	47,0	Поточні зобов'язання за розрахунками:		
резерв сумнівних боргів	20,0	37,0	з бюджетом	—	60,0
Грошові кошти та їх еквіваленти:			з оплати праці	100,0	4,0
у національній валюті	1550,0	127,0			
Всього за розділом II	3380,0	724,0	Всього за розділом IV	500,0	364,0
Баланс	4930,0	1874,0	Баланс	4930,0	1874,0

У загальній сумі дебіторської заборгованості ТОВ сума дебіторської заборгованості *АТ* за проданий товар складає 30,0 тис. грн.

Зробити проводки з придбання акціонерного товариства та об'єднувальний баланс.

Задача 7.8. Дочірнє підприємство за рік реалізувало продукції на 1920 тис. грн, з яких 35 % припадає на материнське підприємство. Собівартість реалізованої продукції 1500 тис. грн.

Розкрити вплив здійснених операцій на звітність материнського підприємства за умови, що внутрішньогрупові операції мають рівень рентабельності аналогічний решті.

Задача 7.9. Підприємство *А* закупило пакет акцій підприємства *Б* на суму 3,0 млн. грн, що складає 60 % його статутного капіталу. Підприємство *Б* отримало за рік 240 тис. грн прибутку, з яких 80,0 тис. грн направило на виплату дивідендів.

Розрахувати приріст фінансових інвестицій у підприємства *А*. Пояснити вплив операції на показники консолідованої фінансової звітності.

Задача 7.10. Дочірнім підприємством реалізовано основні засоби за 117 тис. грн з ПДВ. Первісна вартість об'єктів — 100 тис. грн, знос — 40 %. Зробити проведення. Пояснити вплив операції на показники консолідованої фінансової звітності.

Задача 7.11. Підприємство *А* має 75 % у статутному капіталі підприємства *Б*. На кінець року підприємство *Б* мало заборгованість із зарплати 5,0 тис. грн, з податку на прибуток — 20 тис. грн, з виплати дивідендів — 30 тис. грн, отримані та неотоварені аванси склали на кінець року 25 тис. грн. Розмір чистого прибутку за рік — 145 тис. грн.

Пояснити вплив перелічених показників підприємства *Б* на звітність материнського підприємства.

Задача 7.12. *АТ* придбало ТОВ за 1550,0 тис. грн. Баланс *АТ* дорівнює балансу ТОВ, а баланс ТОВ балансу *АТ* задачі 7.11.

Зробити проводки з придбання ТОВ акціонерним товариством та об'єднувальний баланс.

7.9. Тести

1. Консолідована фінансова звітність заповнюється:

- а) в тис. грн;
- б) в тис. грн з одним десятковим знаком;
- в) в грн без копійок.

2. Підприємство *A* володіє 80 % акцій підприємства *B*. Протягом року підприємство *A* реалізувало підприємству *B* товари на суму 240 тис. грн з ПДВ, які протягом цього ж року підприємством *B* реалізовані за 360 тис. грн з ПДВ.

До консолідованої звітності за наведеними операціями має бути включена сума доходу від реалізації продукції:

- а) 100 тис. грн;
- б) 200 тис. грн;
- в) 300 тис. грн;
- г) 500 тис. грн.

3. Консолідація звітів підприємств *A*, *B* і *C* повинна бути здійснена, якщо:

- а) *A* володіє 80 % акцій *B* і 40 % акцій *C*, *B* володіє 30 % акцій *C*;
- б) *A* володіє 100 % акцій *B* і 90 % акцій *C*. *A* придбало акції *C* для перепродажу;
- в) *A* придбало 100 % акцій *B* і *C*; *C* є банкрутом.

4. У консолідованій фінансовій звітності насамперед зацікавлені:

- а) акціонери і кредитори материнського підприємства;
- б) податкові органи;
- в) менеджери материнського підприємства;
- г) меншість акціонерів дочірнього підприємства.

5. Нерозподілений прибуток дочірнього підприємства після об'єднання до консолідованого балансу:

- а) не включається в усіх випадках;
- б) включається у разі об'єднання інтересів, але не включається у разі придбання;
- в) включається в усіх випадках;
- г) не включається у разі злиття, але включається у разі придбання.

6. Протягом звітної періоду на підприємстві була здійснена заміна активу, який забезпечував надходження економічних вигод протягом кількох років, на новий. Витрати, пов'язані з його заміною, будуть відображені:

- а) у Звіті про фінансові результати (як витрати періоду);
- б) у Балансі (як актив);
- в) у Звіті про власний капітал (як нерозподілений прибуток);
- г) не будуть відображені у фінансовій звітності.

7. За якою оцінкою мають бути відображені у звітності основні засоби залежно від методу об'єднання підприємств?

- а) злиття — справедлива вартість, придбання — балансова вартість;
- б) злиття — справедлива вартість, придбання — справедлива вартість;
- в) злиття — балансова вартість, придбання — балансова вартість;
- г) злиття — балансова вартість, придбання — справедлива вартість.

8. Материнське підприємство придбало у дочірнього підприємства (частка меншості в капіталі становить 15 %) устаткування за 30 тис. грн без урахування ПДВ, первісна вартість якого становить 40 тис. грн, а знос — 20 тис. грн. Материнське підприємство планує використовувати це устаткування 5 років із застосуванням прямолінійного методу нарахування амортизації. Чистий прибуток дочірнього підприємства за рік становив 30 тис. грн.

Частка материнського підприємства в чистому прибутку дочірнього за рік дорівнює, тис. грн:

- а) 25,5;
- б) 17,0;
- в) 18,7;
- г) 27,2.

9. У грудні минулого року материнське підприємство придбало у дочірнього підприємства, частка меншості якого в капіталі становить 15 %, устаткування за 36 тис. грн з ПДВ. Первісна вартість устаткування 40 тис. грн, знос — 20 тис. грн. Щодо цього устаткування материнське підприємство застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації і збирається його використовувати 5 років. Чистий прибуток дочірнього підприємства за поточний рік становить 30 тис. грн.

У консолідованому балансі на кінець поточного року первісна вартість і знос вказаного устаткування дорівнюють відповідно, тис. грн:

- а) 40 і 24;
- б) 30 і 6;
- в) 18 і 7;
- г) 30 і 4.

10. Гудвіл — це:

а) перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості активів та зобов'язань;

б) перевищення частки покупця у справедливій вартості активів та зобов'язань вартості придбання над вартістю придбання на дату складання звітності;

в) перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання;

г) перевищення частки покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань вартості придбання над вартістю придбання на дату придбання;

11. Внутрішньогрупові операції — це:

а) операції з власними працівниками та пов'язаними особами;

б) операції між дочірніми підприємствами однієї групи;

в) операції між материнським та дочірніми підприємствами;

г) операції між материнським та дочірніми підприємствами або між дочірніми підприємствами однієї групи.

12. Внутрішньогрупове сальдо — це:

- а) сальдо активів та зобов'язань на дату оцінки, яке утворилося внаслідок внутрішньогрупових операцій;
- б) сальдо господарських засобів та їх джерел, що утворилося внаслідок внутрішньогрупових операцій;
- в) сальдо, що утворилося внаслідок внутрішньогрупових операцій;
- г) сальдо дебіторської заборгованості та зобов'язань на дату балансу, яке утворилося внаслідок внутрішньогрупових операцій;

13. Які підприємства подають консолідовану фінансову звітність:

- а) малі підприємства;
- б) середні підприємства;
- в) великі підприємства;
- г) підприємства, що мають дочірні підприємства.

14. Підприємства подають звітність:

- а) органам, до сфери управління яких належать;
- б) трудовим колективам на їх вимогу;
- в) власникам;
- г) всім вище переліченим користувачам.

15. Консолідована фінансова звітність подається не пізніше:

- а) 20 лютого наступного за звітним роком;
- б) 20 березня наступного за звітним роком;
- в) 15 квітня наступного за звітним роком;
- г) вірна відповідь відсутня.

16. виправлення помилок, допущених при складанні консолідованої звітності у попередніх періодах, здійснюється:

- а) методом “червоного сторно”;
- б) виправлення помилок не допускається;
- в) шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року.

17. Чи відображається зміна в чистих активах дочірнього підприємства в консолідованій фінансовій звітності:

- а) не відображається взагалі;
- б) відображається у випадку зміни статутного капіталу дочірнього підприємства;
- в) відображається у будь-якому разі.

18. Справедливою вартістю інших основних засобів є:

- а) теперішня вартість об'єктів на дату складання звітності;
- б) ціна реалізації;

- в) ринкова вартість за вирахуванням суми зносу на дату оцінки;
- г) відновлювальна вартість за вирахуванням суми зносу на дату оцінки.

19. Різниця між балансовою та справедливою вартістю придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань на дату придбання відображається у консолідованій фінансовій звітності у складі:

- а) витрат звітного періоду;
- б) витрат (доходів) протягом періоду корисного використання відповідного активу або терміну погашення заборгованості;
- в) витрат іншої операційної діяльності;
- г) витрат (доходів) звичайної діяльності.

20. Єдина облікова політика має застосовуватись:

- а) всією групою підприємств, показники яких включаються до консолідованої фінансової звітності;
- б) лише материнським підприємством;
- в) лише дочірніми підприємствами.

21. Підприємство *A* придбало 60 % акцій підприємства *B* з метою перепродажу у найближчі 12 місяців. Показники підприємства *B* до консолідованої фінансової звітності:

- а) включаються обов'язково;
- б) не включаються;
- в) включаються лише у разі, коли на дату балансу акції підприємства *B* не були продані.

22. Дочірнє підприємство здійснює діяльність в умовах, які обмежують його здатність передавати кошти материнському підприємству. У цьому разі показники звітності дочірнього підприємства до консолідованої звітності:

- а) включаються обов'язково;
- б) не включаються;
- в) включаються лише у частці коштів, які передані материнському підприємству.

23. Вартість негативного гудвілу у консолідованому балансі:

- а) відображається;
- б) не відображається.

24. Підприємство *A* має понад 50 % голосів підприємства *B*, але контроль над підприємством *B* відсутній. У цьому разі звітність підприємств *A* і *B*:

- а) консолідується;
- б) не консолідується.

25. Перевищення ціни придбання підприємства над його справедливою вартістю відображається:

- а) як гудвіл;
- б) як негативний гудвіл;
- в) як інші витрати.

26. Кількість голосів і частка у власному капіталі об'єкта інвестування:

- а) завжди рівні;
- б) ніколи не бувають рівними;
- в) рівні лише у разі придбання лише простих акцій.

27. Гудвіл амортизації:

- а) підлягає;
- б) не підлягає.
- в) підлягає лише негативний гудвіл.

28. Гудвіл на датці балансу на предмет зменшення корисності:

- а) оцінюється;
- б) не оцінюється.

29. Операція з придбання підприємства на фінансовий результат:

- а) завжди впливає;
- б) ніколи не впливає;
- в) зменшує його у разі перевищення ціни придбання над справедливою вартістю;
- г) збільшує його у разі перевищення справедливої вартості над ціною придбання.

30. Чисті активи підприємства — це:

- а) активи підприємства за вирахуванням його зобов'язань;
- б) прибуток після оподаткування;
- в) активи підприємства, які придбані за рахунок нерозподіленого прибутку.

8. ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

8.1. Теоретичні питання

1. Наведіть визначення суб'єкта малого підприємництва.
2. Розкрийте структуру і зміст фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
3. Опишіть відмінності структури і змісту Балансу малого підприємства від звичайного балансу.
4. Опишіть відмінності структури і змісту Звіту про фінансові результати малого підприємства від звичайного звіту.
5. Охарактеризуйте структуру та зміст П(с)БО 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”.
6. Охарактеризуйте джерела інформації для складання Звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва.
7. Чи може суб'єкт малого підприємництва скласти загальну фінансову звітність?

8.2. Темі рефератів

1. Організації та порядок складання річного звіту сільськогосподарського підприємства.
2. Особливості складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
3. Формування в обліку інформації про витрати для складання Звіту малого підприємства залежно від обраного варіанта обліку витрат.
4. Формування в обліку суб'єкта малого підприємництва інформації про фінансові результати.
5. Аналіз наукових досліджень з питань формування фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

8.3. Задачі

Задача 8.1. У грудні 201_ року суб'єктом малого підприємництва придбано 10 % облігації зі строком погашення 10 років за 110 тис. грн. Номінальна вартість облігацій — 100 тис. грн. До кінця погашення облігацій залишилось 5 років. Відсотки на облігації отримуються щорічно 31 грудня.

Зробити бухгалтерські проводки. Пояснити порядок відображення операцій з облігаціями в обліку та звітності суб'єкта малого підприємництва.

Задача 8.2. Суб'єкт малого підприємництва здійснив обмін трактора на вантажівку з доплатою у сумі 5 тис. грн. Первісна вартість трактора — 40 тис. грн, залишкова — 12 тис. грн, справедлива вартість — 16 тис. грн. Балансова вартість вантажівки (за даними попереднього власника) — 16 тис. грн, справедлива вартість — 21 000 грн.

Зробити проводки. Визначити фінансовий результат від операції обміну. Зробити пояснення щодо права суб'єкта малого підприємництва на обмінні операції.

Задача 8.3. Підприємство, яке знаходиться на оподаткуванні за єдиним податком за ставкою 5 % продало основний засіб за 24 000 грн. Первісна вартість основного засобу 50 тис. грн, податковий знос — 30 тис. грн, фінансовий — 35 тис. грн.

Зробити проводки. Пояснити, як вплине на Звіт про фінансові результати та звітність з єдиного податку здійснена операція.

Задача 8.4. Підприємство, яке знаходиться на оподаткуванні за єдиним податком за ставкою 3 % сплатило єдиний податок за 1 квартал звітного року. Виторг від реалізації покупних товарів, отриманий на поточний рахунок, складає 7,5 тис. грн. Станом на 01.01 поточного року на підприємстві працювало 6 осіб, на 31.03 — 10 осіб.

Скласти розрахунок зі сплати єдиного податку.

Задача 8.5. Виручка від реалізації покупних товарів підприємства, яке знаходиться на оподаткуванні за єдиним податком за ставкою 5 %, за перше півріччя складає 17,5 тис. грн. Крім того реалізовано за 5 тис. грн обладнання первісна вартість якого 10 тис. грн, а знос — 6,0 тис. грн. Амортизація проданого обладнання нараховувалась за кумулятивним методом. За звітний період було сплачено 1,0 тис. грн податку.

Скласти розрахунок зі сплати єдиного податку.

Задача 8.6. На підприємстві, яке знаходиться на оподаткуванні за єдиним податком за ставкою 3 % було здійснено податкову перевірку за попередній рік. Перевіркою виявлено 4 платіжні доручення на сплату єдиного податку (200, 5600, 15900, 46000 грн). Виявлено також, що у січні попереднього року було придбано легковий автомобіль за 120 тис. грн з ПДВ, який у грудні було продано за 110 тис. грн з ПДВ. Сума нарахованого зносу за проданим автомобілем — складав 16666,67 грн.

Визначити обсяг продажу товарів за рік, якщо середній рівень торгової націнки до цін купівлі складає 25 %. Скласти розрахунок зі сплати єдиного податку. Пояснити порядок його заповнення.

Задача 8.7. Суб'єкт малого підприємництва — юридична особа, що сплачує податок за ставкою 5 % склало розрахунок сплати єдиного податку за перший квартал року, наведений у таблиці.

(тис. грн)

№ з/п	Показники	За звітний квартал	в тому числі:	
			перший місяць кварталу	другий місяць кварталу
1	2	4	5	6
1	Середня кількість працюючих (чол.)	6	6	6
2	Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1,7	0,5	0,2
3	Виручка від реалізації основних засобів	10,0	—	—
3а	Залишкова вартість реалізованих основних засобів	5,0		
4	Всього виручка від реалізації	11,7	0,5	0,2
5	Нараховано єдиного податку	0,585	0,3	—
6	Фактично сплачено єдиного податку за даними платника	0,2	0,1	—

Встановити помилки, що допущені при складанні звіту та зробити необхідні виправлення.

Задача 8.8. Результати торгової діяльності за 6 місяців наступні:

У грудні поточного року три фізичні особи заснували ТОВ із статутним капіталом 23 700 грн. Одна особа внесла у статутний капітал автомобіль вартістю 15 000 грн. Для реєстрації автомобіля було сплачено до Пенсійного фонду 3 % і за реєстрацію — 540 грн. Друга особа зробила грошовий внесок у розмірі 4000 грн, а третя — на суму 4700 грн внесла сировину. Обрана ставка оподаткування за єдиним податком складає 3 %. Інших операцій у грудні підприємством не здійснювалось.

Задача 8.9. Підприємство, яке знаходиться на оподаткуванні за єдиним податком за ставкою 5 %, 02.01. __ р. придбало пакет акцій АТ за 250 тис. грн, номінальна вартість яких складає 275 тис. грн. У травні цього ж року пакет акцій був обміняний на 3 вантажних авто, справедлива вартість яких 340 тис. грн. Обсяг реалізованих товарів за рік склав 1 млн. грн.

Зробити кореспонденцію рахунків. Визначити помилки, які допущені підприємством. Скласти податкову декларацію суб'єкта господарювання.

Задача 8.10. Скласти фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва за поточний рік.

Приватне підприємство протягом року знаходилося на спрощеній системі оподаткування. Показники діяльності підприємства такі:

№ з/п	Зміст операції	Варіант 1	Варіант 2
		3 %	5 %
1	I квартал — сплачено єдиний податок (для довідки: виручка від реалізації покупних товарів, отримана на поточний рахунок — 100 грн)	3 грн	5 грн
2	II квартал — сплачено єдиний податок (для довідки: виручка від реалізації основних засобів, отримана у касу — 5 тис. грн, різниця між продажною і залишковою вартістю основних засобів — 2 тис. грн)	60 грн	100 грн
3	III квартал — сплачено єдиний податок (для довідки: виручка від реалізації товарів комітента, отримана на поточний рахунок — 10 тис. грн, комісійна винагорода ПП — 1 тис. грн)	30 грн	50 грн
4	IV квартал — сплачено єдиний податок (для довідки: виручка від реалізації покупних товарів, отримана на поточний рахунок — 1,7 тис. грн) у т.ч.:	51 грн	податок 85 грн
	жовтень (для довідки: виручка — 500 грн)	15 грн	25 грн
	листопад (для довідки: виручка — 200 грн)	6 грн	10 грн
	грудень (для довідки: виручка — 1 тис. грн)	30 грн	50 грн
5.	Середня кількість працівників (у еквіваленті повної зайнятості) протягом року	10 чол.	6 чол.

Скласти розрахунки зі сплати єдиного податку для обох варіантів. Пояснити порядок заповнення розрахунку.

8.4. Тести

1. Підприємство *A* є платником єдиного податку за ставкою 3 %, а підприємство *B* — 5 %. Сировина і матеріали, що придбані у підприємства, яке знаходиться на загальній системі оподаткування за 1170 грн з ПДВ будуть оприбутковані:

	У підприємства <i>A</i>	У підприємства <i>B</i>
а)	1170	1170
б)	1000	1170

2. При підготовці фінансової звітності оцінка активів у балансі здійснюється переважно за принципом:

а) нарахування і відповідності доходів і витрат;

- б) історичної (фактичної) собівартості;
- в) превалювання змісту над формою;
- г) обачності.

3. Суб'єкт малого підприємництва у листопаді 201_ року отримав аванс від замовника за продукцію, яка буде вироблена та відвантажена протягом 1 півріччя наступного року. Ця операція буде відображена у фінансовій звітності за поточний рік?

- а) як витрати майбутніх періодів у балансі;
- б) як надходження грошових коштів від фінансової діяльності у Звіті про рух грошових коштів;
- в) як поточні зобов'язання у Балансі;
- г) буде розкрита у примітках як така, яка не має відношення до звітного періоду.

4. Нарахування єдиного податку у Звіті про фінансові результати (форма № 2-м) буде відображене за статтею:

- а) єдиний податок;
- б) інші операційні витрати;
- в) інші звичайні витрати;
- г) податок на прибуток.

5. Суб'єкти малого підприємництва А та Б зареєстровані як платники єдиного податку відповідно за ставкою 3 та 5 %. У звітному періоді реалізували товари відповідно на 6 та 5 тис. грн. На поточний рахунок підприємства А надійшло 3 тис. грн, підприємства Б — 5 тис. грн. Яку суму єдиного податку слід нарахувати кожному з цих підприємств?

- а) 3 % від 6 тис. грн та 5 % від 5 тис. грн;
- б) 3 % від 5 тис. грн та 5 % від 5 тис. грн;
- в) 3 % від 3 тис. грн та 5 % від 5 тис. грн;
- г) 3 % від 3,0 тис. грн за мінусом ПДВ та 5 % від 5 тис. грн;

6. Чи є виручкою від реалізації надходження на поточний рахунок передоплати за товар, якщо підприємство є “єдиноподатником”?

- а) так;
- б) ні;
- в) у випадку сплати 3 % податку;
- г) у випадку сплати 5 % податку.

7. Чи зобов'язане підприємство вести касову книгу, якщо 90 % усіх розрахунків здійснюється безготівковим шляхом?

- а) так;
- б) ні.

8. Суб'єкти малого підприємництва — юридичні особи облік доходів і витрат ведуть:

- а) у Книзі обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва;
- б) на рахунках бухгалтерського обліку.

9. Джерелом інформації для заповнення фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва є:

- а) лише Книга обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва;
- б) лише дані рахунків бухгалтерського обліку;
- в) дані рахунків бухгалтерського обліку або Книга обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва.

11. Суб'єкти малого підприємництва — публічне акціонерне товариство складати і подавати фінансову звітність згідно з П(с)БО 25:

- а) має право;
- б) не має права.

12. На підприємство були накладені штрафні санкції за порушення законодавства щодо застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Чи може таке підприємство перейти на спрощену систему оподаткування за ставкою 3 %?

- а) так;
- б) ні.

13. Юридична особа — платник єдиного податку при виплаті засновникам — юридичним особам дивідендів авансові внески з податку на прибуток:

- а) сплачує;
- б) не сплачує;
- в) сплачує податок на дивіденди за загальною ставкою податку на прибуток.

14. Юридична особа — платник єдиного податку списану суму кредиторської заборгованості, за якою минув термін позовної давності, до оподаткованого доходу:

- а) включає;
- б) не включає.

15. Юридична особа з доходом до 5,0 млн грн має чисельність працівників 60 чол. Чи має вона право застосовувати для складання фінансової звітності за П(с)БО 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”?

- а) не має;
- б) має.

16. Представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності, якщо вони відповідають вимогам Господарського кодексу до малих підприємств,

право на складання фінансової звітності за П(с)БО 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”:

- а) не мають;
- б) мають.

17. Грошові кошти, що надійшли на поточний рахунок юридичної особи — платника єдиного податку, які йому не належать і будуть у майбутньому перераховані будівельній організації, до оподаткованого доходу:

- а) включаються;
- б) не включаються.

18. Суб’єкти малого підприємництва, які застосовують Н(с)БО 25, у фінансовій звітності інформацію щодо сукупного доходу:

- а) розкривають;
- б) не розкривають.

19. Товариство з обмеженою відповідальністю, що сплачує єдиний податок за ставкою 3 %, уклало договір про спільну діяльність із іншим підприємством. Доходи, отримані від спільної діяльності за ставкою 3 %, єдиним податком:

- а) оподатковуються;
- б) не оподатковуються.

20. При видачі Свідоцтва про право сплати єдиного податку працівник податкового органу вимагає сплатити суму в розмірі 17,00 грн за його видачу. Дії співробітника податкового органу:

- а) правомірні;
- б) неправомірні.

21. Юридичну особу в судовому порядку оголошено банкрутом. Видане такій особі Свідоцтво про право сплати єдиного податку до податкового органу:

- а) повинно бути повернуто;
- б) не повинно бути повернуто.

22. Суб’єкти малого підприємництва, які застосовують Н(с)БО 25, не враховувати зменшення корисності та не здійснювати переоцінку необоротних активів до справедливої вартості:

- а) мають право;
- б) не мають права.

23. У Звіті про фінансові результати сума виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб’єкта малого підприємництва — юридичної особи відображається:

- а) з урахуванням суми ПДВ;

б) без урахування суми ПДВ.

24. Суб'єкти малого підприємництва, які застосовують Н(с)БО 25, створювати забезпечення наступних витрат і платежів:

а) зобов'язані;

б) не зобов'язані;

в) питання створення або не створення забезпечень наступних витрат і платежів визначають у своєму нормативному документі щодо облікової політики підприємства.

25. Чи подає суб'єкт малого підприємництва фінансову звітність до фіскальних органів?

а) не подає;

б) подає щокварталу;

в) подає лише річну фінансову звітність у разі застосування спрощеної системи оподаткування.

26. Підприємства, які для складання фінансової звітності застосовують міжнародний стандарт фінансової звітності для малих і середніх підприємств, використовують форми звітів затверджені:

а) П(с)БО 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”;

б) НП(с)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”;

в) МСФЗ для малих та середніх підприємств.

9. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ. СКЛАД ТА ЗМІСТ. ЗВІТНІСТЬ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК, ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ, ПОДАТКУ З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ

9.1. Теоретичні питання

1. Охарактеризуйте основні нормативні документи, якими регламентується порядок складання та подання податкової звітності.
2. Перелічіть податки та збори, які існують в Україні.
3. Розкрийте порядок та періодичність подання податкової звітності.
4. Яка в Україні відповідальність підприємств та службових осіб за складання, подання та достовірність податкової звітності?
5. Охарактеризуйте склад та порядок складання декларації про прибуток підприємств.
6. Наведіть зміст та порядок подання звітності з податку на додану вартість.
7. Розкрийте зміст та порядок подання розрахунку з акцизного податку.
8. Яка існує звітність з податку на доходи фізичних осіб та який її зміст?
9. Розкрийте зміст податкової звітності про суми наданих пільг.

9.2. Темы рефератів

1. Амортизаційна політика держави та бухгалтерський облік податкових різниць.
2. Контроль достовірності декларації з акцизного податку за даними бухгалтерського обліку.
3. Контроль достовірності декларації з ПДВ за даними бухгалтерського обліку.
4. Контроль достовірності декларації з податку на прибуток за даними бухгалтерського обліку.
5. Контроль достовірності звітності з податку на доходи фізичних осіб за даними бухгалтерського обліку.
6. Оподаткування дивідендів, що виплачуються нерезидентам.
7. Оподаткування доходів страхувальників: обліковий аспект.
8. Практичні аспекти застосування П(с)БО 17 “Податок на прибуток”.
9. Принципи оподаткування як складова частина податкової політики держави.

10. Особливості податкової звітності підприємств, які сплачують єдиний податок.

11. Аналіз наукових досліджень з формування інформації для складання податкових декларацій (з податку на прибуток, ПДВ, акцизного податку тощо).

9.3. Задачі

Задача 9.1. Підприємство подало декларацію з податку на прибуток за перший квартал поточного року 31 жовтня поточного року. Сума податку на прибуток склала 200,0 тис. грн. Податок перерахований до бюджету вчасно.

Нарахувати суму штрафу та зробити бухгалтерські проводки з нарахування та перерахування штрафу до бюджету.

Задача 9.2. Відобразити в обліку наступні операції:

1. обсяг реалізації готової продукції за звітний квартал склав 92,2 тис. грн, включаючи ПДВ, собівартість реалізованої продукції — 70,0 тис. грн;

2. самостійно виявлені доходи, що не включені до декларації у попередньому звітному періоді року — 2,1 тис. грн без ПДВ;

3. амортизаційні відрахування за основними засобами, що використовуються у виробничій діяльності: бухгалтерські — 5,0 тис. грн, податкові — 4,6 тис. грн;

4. придбано короткострокові облігації — 8,6 тис. грн;

5. придбано комплектуючі — 7,2 тис. грн з ПДВ;

6. нараховано заробітної плати виробничому персоналу — 9,4 тис. грн;

7. нараховано внески до фондів соціального страхування (застосовуються діючі на момент виконання роботи ставки);

8. витрати з організації презентацій — 0,6 тис. грн;

9. від'єме значення об'єкта оподаткування, отримане за результатами попереднього звітного періоду — 15,0 тис. грн;

10. нарахована накопичена амортизація нематеріальних активів, що використовуються для забезпечення основної діяльності, з коефіцієнтом 1,0 — 3,4 тис. грн (бухгалтерські і податкові методи нарахування амортизації співпадають).

Скласти бухгалтерські проводки, повну оборотну шахову відомість та декларацію з податку на прибуток.

Задача 9.3. Зробити бухгалтерські проводки та скласти декларацію з ПДВ, користуючись наступними даними:

— реалізовано продукції за місяць на суму 720,0 тис. грн з ПДВ; з неї 30 % — відвантажено за бартерними контрактами в обмін на сировину, собівартість реалізованої продукції 500,0 тис. грн;

— у минулому місяці було задекларовано продаж продукції як такої,

що оподатковується за ставкою 0 % на суму 15,8 тис. грн, але насправді вона підлягала оподаткуванню за ставкою 20 %;

- придбано матеріалів та комплектуючих на суму 36 тис. грн з ПДВ;
- придбано запчастини у фізичної особи, що не зареєстрована як платник ПДВ, якій сплачено готівкою 1500 грн;
- сплачено заборгованість постачальнику за поставлену у минулому місяці сировину 24,0 тис. грн та додатково 2400 грн у зв'язку з підвищенням цін.

Задача 9.4. Підприємство у грудні поточного року реалізувало продукцію на суму 84,5 тис. грн з ПДВ, з неї на 16,8 тис. грн — відвантажено за бартером в обмін на комплектуючі вироби. Імпортовано товари митною вартістю 21,2 тис. грн. Імпортний ПДВ відстрочено шляхом оформлення податкового векселя. Строк погашення векселя — 5 січня наступного за звітним року. Придбано послуг за звітний місяць на суму 59,6 тис. грн з ПДВ. У минулому місяці було задекларовано податковий кредит на суму 250 грн, за яким відсутня податкова накладна.

Зробити можливі бухгалтерські проводки та скласти декларацію з ПДВ.

Задача 9.5. Підприємство за звітний період реалізувало 1 млн. шт. сигарет з фільтром (Прима-люкс) по 12,50 грн за пачку 20 шт.) та 0,5 млн. шт. без фільтру (Ватра) по 9,20 грн за пачку 20 шт. Задекларована максимальна роздрібна ціна за пачку сигарет з фільтром — 12,60 грн, без фільтру — 9,20 грн.

Зробити можливі бухгалтерські проводки та скласти декларацію з акцизного податку та необхідні бухгалтерські проводки.

Задача 9.6. Комерційно-виробнича фірма експортувала товар на суму 26 100 грн. Сума сплачена постачальнику цього товару — 16000 грн з ПДВ. Реалізовано за собівартістю продукцію, що виготовлена з давальницької сировини іноземного партнера та передана фірмі в оплату наданих послуг на суму 39 700 грн (не включаючи ПДВ). Імпортовано товари і послуги митною вартістю 19300 грн.

Зробити можливі бухгалтерські проводки та скласти декларацію з ПДВ.

Задача 9.7. Підприємство за квартал реалізувало продукцію на суму 112000 грн (не включаючи ПДВ). З неї 62000 грн експортовано за бартерним контрактом. У попередньому періоді було задекларовано реалізовані товари на суму 8200 грн як такі, що звільнені від оподаткування, але які насправді не були такими. Вартість придбаних матеріалів, робіт і послуг у звітному періоді склала 86900 грн (не включаючи ПДВ).

Скласти декларацію з ПДВ.

Задача 9.8. У грудні комерційна фірма імпортувала товар митною вартістю 14500 грн. ПДВ було відстрочено шляхом оформлення податкового векселя. Строк погашення векселя — 10 січня. Обсяг реалізації за місяць склав 19400

грн із ПДВ. Сплачено орендної плати за місяць — 240 грн (не включаючи ПДВ).

Скласти декларацію з ПДВ.

Задача 9.9. З звітний квартал здійснено такі господарські операції:

1. обсяг реалізації товарів за звітний квартал — 152,2 тис. грн з ПДВ, виробнича собівартість реалізованих товарів 70,0 тис. грн;
 2. податкові доходи, що не враховані в попередньому періоді — 2,1 тис. грн;
 3. придбано короткострокові облігації — 8,6 тис. грн;
 4. придбано комплектуючі — 7,2 тис. грн з ПДВ;
 5. нараховано заробітної плати працівникам основного виробництва — 19,4 тис. грн, адміністративному персоналу — 6,0 тис. грн;
 6. нараховано внески до фондів соціального страхування на заробітну плату — розрахувати самостійно;
 7. витрати з організації презентацій — 0,6 тис. грн;
 8. нараховано знос основних засобів та нематеріальних активів основного виробництва — 8,0 тис. грн, що використовуються в адміністративних цілях — 2,0 тис. грн;
 9. витрачено у виробництві комплектуючих — 0,9 тис. грн, сировини — 35 тис. грн;
 10. оприбутковано готову продукцію у розмірі 90 % понесених витрат виробництва.
10. від'єме значення об'єкта оподаткування отримане за результатами попереднього кварталу — 15,0 тис. грн;
- Зробити можливі бухгалтерські проведення та скласти повну оборотну шахову відомість і декларацію з податку на прибуток.

Задача 9.10. Скласти декларацію з податку на прибуток торговельного підприємства, використовуючи наступні дані:

1. експортовано з наступною оплатою товари на суму 25,0 тис. доларів США, собівартість експортованих товарів 90,0 тис. грн;
2. Курс долара на дату відвантаження товару 23,99 грн/долар, на дату звітності — 24,05 грн/долар;
3. сума отриманої неустойки від покупця за несвоєчасну оплату товару — 3,5 тис. грн;
5. сплачено за послуги з транспортування придбаного товару — 6,6 тис. грн з ПДВ;
6. нараховано заробітної плати продавцям — 16,4 тис. грн, адміністративному персоналу — 9,0 тис. грн;
7. сплачено вартість ліцензій — 3,0 тис. грн;
8. амортизаційні відрахування по торговому обладнанню — 2,8 тис. грн, по основних засобах, що використовуються в адміністративних цілях — 3,0 тис. грн;

8. витрати по відрядженнях за кордон для укладання договорів поставки — 2,2 тис. грн;

9. нараховано внески до фондів соціального страхування на заробітну плату — розрахувати самостійно.

Задача 9.11. Ваш заробіток протягом звітного кварталу є постійним і складає три останні цифри студентського квитка плюс 1600 грн. Ви є постраждалим від Чорнобильської катастрофи I категорії та маєте на утриманні 3-х дітей. У першому місяці звітного періоду Ви отримали від підприємства благодійну допомогу у вигляді велосипеда, який придбаний підприємством за 5360 грн з ПДВ.

Скласти бухгалтерські проводки та відобразити інформацію про Ваші доходи у формі № 1ДФ.

Задача 9.12. Новостворене підприємство протягом минулого року придбало основні засоби на суму 600,0 тис. грн з ПДВ та малоцінні та швидкозношувані предмети на суму 66,0 тис. грн з ПДВ. Господарської діяльності протягом року підприємство не здійснювало.

Зробити бухгалтерські проводки з придбання необоротних активів у минулому році, та у першому місяці поточного. Скласти річну декларацію з ПДВ за минулий рік та за перший місяць поточного року.

Задача 9.13. У лютому поточного року виявлено, що у грудні минулого року було оприбутковано бензин за наявності податкової накладної разом з податком на додану вартість на загальну суму 3600,00 грн. Із загальної суми оприбуткованого бензину у минулому році було списано на витрати основного виробництва 2000 грн та у січні на 1600 грн.

Зробити виправні проводки у бухгалтерському обліку та виправлення у податковій звітності. Як ці виправлення будуть відображені у податковій та фінансовій звітності.

Задача 9.14. Тютюнова фабрика відвантажила покупцям в Україні за звітний період 10,0 тис. пачок сигарет без фільтру та 100,0 тис. пачок сигарет з фільтром. Декларована максимальна ціна однієї пачки сигарет відповідно 9 та 12 грн. Сигарети відпущені покупцям із 10 % знижкою від максимальної ціни. Собівартість сигарет без фільтру 2 грн за пачку, з фільтром — 2,5 грн.

Зробити можливі бухгалтерські проведення та скласти розрахунок акцизного податку.

Задача 9.15. Підприємство за перший квартал року продало в роздріб 24 т бензину марки А-95, 10 т дизельного пального та 3 т мазуту. Ціна продажу за 1 тону: бензин — 28,0 тис. грн; дизельне пальне — 26 тис. грн; мазут — 24 тис. грн.

Скласти Розрахунок податкового зобов'язання з акцизного податку та бухгалтерські проведення з його нарахування та сплати.

9.4. Тести

1. До податкової звітності не належить:

- а) декларація про прибуток підприємства;
- б) декларація з акцизного податку;
- в) звіт про фінансові результати.

2. Квартальна податкова звітність подається після закінчення звітного кварталу:

- а) протягом 20 днів;
- б) протягом 30 днів;
- в) протягом 40 днів;
- г) протягом 60 днів.

3. Податки повинні бути сплачені за звітний період:

- а) протягом 10 календарних днів після граничного терміну подання декларації;
- б) протягом 20 календарних днів після граничного терміну подання декларації;
- в) до 20 числа місяця, наступного за звітним періодом.

4. Збільшення запасів на кінець звітного періоду призводить до:

- а) збільшення величини оподатковуваного прибутку;
- б) зменшення величини оподатковуваного прибутку;
- в) величина оподатковуваного прибутку не змінюється.

5. Для податкових цілей можуть застосовуватись методи нарахування амортизації за основними засобами:

- а) усі методи, передбачені П(с)БО 7 “Основні засоби”, без обмежень;
- б) усі методи, передбачені П(с)БО 7 “Основні засоби”, з обмеженням терміну корисного використання;
- в) усі методи, передбачені П(с)БО 7 “Основні засоби”, крім методу прискореного зменшення залишку.

6. Алгоритм визначення оподатковуваного прибутку (ОП) такий:

- а) $ОП = \text{валові доходи} - \text{валові витрати} - \text{податкова амортизація} \pm \text{зміна залишку запасів на кінець періоду}$;
- б) $ОП = \text{фінасовий результат до оподаткування} \pm \text{податкові різниці}$;
- в) $ОП = \text{податкові доходи} - \text{податкові витрати} - \text{податкова амортизація}$.

7. Форма № 1ДФ складається і подається:

- а) щокварталу без наростаючого підсумку;
- б) щомісяця;
- в) щокварталу наростаючим підсумком з початку року.

8. Ставка ПДВ при експорті товарів становить:

- а) не встановлена;
- б) 0 %;
- в) 20 %.
- г) 17 %.

9. Підприємство “А” одержало від підприємства “Б” за поворотну фінансову допомогу, яку не повернуло до кінця звітнього періоду. Підприємство “А” та “Б” є платниками податку на прибуток за загальною ставкою. Сума неповерненої на кінець звітнього періоду допомоги у підприємства “А” до складу доходів:

- а) включається;
- б) не включається.

10. Підприємство “А” одержало від підприємства “Б” поворотну фінансову допомогу, яку не повернуло до кінця звітнього періоду. Підприємство “А” є платниками податку на прибуток за загальною ставкою, а підприємство “Б” знаходиться на спрощеній системі оподаткування. Сума неповерненої на кінець звітнього періоду допомоги у підприємства “А” до складу податкових доходів:

- а) включається;
- б) не включається.

11. Звітний податковий період щодо акцизного податку дорівнює:

- а) календарному місяцю;
- б) календарному кварталу;
- в) календарному року.

12. Не вираховується податок з доходів фізичних осіб із разової матеріальної допомоги працівнику:

- а) що не перевищує мінімальної зарплати;
- б) що не перевищує 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- в) що не перевищує 1000 грн;
- г) яка не перевищує протягом року прожитковий мінімум на початок року помножений на коефіцієнт 1,4 і округлений до найближчих 10-ти грн за умови, що заробітна плата у місяці видачі не перевищує таку ж величину;
- д) оподатковується завжди.

13. Принципи побудови податкового законодавства визначені:

- а) Конституцією України;
- б) Господарським кодексом України;
- г) Податковим кодексом України.

14. Підприємство у декларації за поточний період донарахувало податок за один з минулих звітних періодів. У цьому разі штраф з суми недонарахованого податку складає:

- а) 3 %;
- б) 5 %;
- в) 10 %.

15. Підприємство виявило недонарахування податку за один з минулих звітних періодів та подало уточнюючий розрахунок, сплативши перед його поданням штраф та недонараховану суму. У цьому разі штраф із суми недонарахованого податку складає:

- а) 3 %;
- б) 5 %;
- в) 10 %.

16. Торговельне підприємство здійснило заміну покупцеві бракованого магнітофона на новий без повернення бракованого. Чи має право таке торгове підприємство збільшити свої податкові витрати на вартість заміни?

- а) так;
- б) ні.

17. Підприємство застрахувало у страховій компанії куплений товар на час його транспортування від продавця до свого складу. Такі витрати до податкових витрат:

- а) належать;
- б) не належать.

18. Платниками акцизного податку можуть бути лише:

- а) особи, які виробляють підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини;
- б) особи, які продають підакцизні товари (продукцію) на митній території України;
- в) особи, які імпортують, виробляють та/або продають підакцизні товари на території України.

19. Одиницею виміру бази оподаткування визнається;

- а) конкретна вартісна характеристика бази оподаткування;
- в) конкретна фізична характеристика бази оподаткування;
- г) конкретна вартісна, фізична або інша характеристика бази оподаткування або її частини, щодо якої застосовується ставка податку.

20. Переведення виробничих основних засобів до складу невиробничих основних засобів податком на додану вартість:

- а) оподатковується;
- б) не оподатковується.

21. На бюджетне відшкодування податкового кредиту платники, що подають декларацію з ПДВ за скороченою формою:

- а) мають;
- б) не мають.

22. Поставка земельних ділянок:

- а) звільнена від оподаткування ПДВ;
- б) не є об'єктом оподаткування ПДВ;
- в) є об'єктом оподаткування ПДВ.

23. При здійсненні реєстрації своєї філії підприємство (головна контора) понесло витрати в розмірі 360,00 грн. Вказана сума витрат до податкових витрат:

- а) не включається;
- б) включається.

24. Підприємство у січні поточного року здійснило модернізацію виробничої будівлі, що була введена в експлуатацію в листопаді два роки тому. Чи є вартість поліпшень об'єктом нарахування амортизації?

- а) Так;
- б) Ні.

25. Сума ПДВ, сплачена українському постачальнику за товар, який відправлений на експорт в межах бартерного зовнішньоекономічного контракту до податкового кредиту:

- а) відноситься;
- б) не відноситься.

26. Витрати на організацію презентацій, пов'язаних із провадженням рекламної діяльності, у звітному році можна віднести до податкових витрат у межах;

- а) 2 % від суми оподаткованого прибутку за минулий рік;
- б) 2 % від суми оподаткованого прибутку за попередні звітні квартали;
- в) 4 % від суми прибутку за минулий рік;
- г) взагалі не можна;
- д) у будь-яких межах.

27. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі поставки товарів (робіт, послуг) з оплатою за рахунок бюджетних коштів є:

- а) дата надходження таких коштів на поточний рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якому іншому виді, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед таким бюджетом;
- б) факт поставки товарів.

28. Органом місцевого самоврядування було створено професійно-технічне училище, як неприбуткову організацію. У процесі навчання студентів

у професійно-технічному училищі виробляються товари, які реалізуються іншим підприємствам. Чи є об'єктом оподаткування податком на прибуток доходи, які отримує ПТУ від такої реалізації?

- а) ні;
- б) так.

29. Державне підприємство здійснило розподіл свого прибутку. У зв'язку з чим його частину було сплачено до бюджету. Чи може з метою оподаткування розцінюватися такий платіж як виплата дивідендів?

- а) ні;
- б) так.

30. Працівник, який повернувся з закордонного відрядження, подав до бухгалтерії документи, що підтверджують понесені ним у зв'язку з відрядженням витрати на французькій мові. Оскільки керівник і бухгалтер підприємства вільно володіють французькою мовою, їхній переклад не здійснювався і зазначені в них суми витрат були включені до складу витрат. У процесі перевірки підприємства працівники фіскальної служби зажадали перекласти дані документи українською мовою. Переклад має бути здійснений за рахунок:

- а) коштів контролюючого (податкового) органу;
- б) коштів підприємства.

31. Датою збільшення доходів при використанні платіжних карток у торгівлі є:

- а) дата здійснення платежу за товар;
- б) дата здійснення покупки товару;
- в) дата оформлення фіскального чеку;
- г) вірні відповіді а), б), в).

10. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ. РЕНТНА ПЛАТА ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

10.3. Теоретичні питання

1. Що таке спеціальне використання водних ресурсів та які види плати за них?
2. Охарактеризуйте звітність щодо плати за забруднення навколишнього природного середовища.
3. Розкрийте зміст звітності щодо плати за спеціальне використання природних ресурсів.
4. Наведіть складові плати за спеціальне використання лісових ресурсів та розкрийте зміст звітності.
5. Розкрийте джерела інформації для формування звітності щодо плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, та розкрийте її зміст.
6. Наведіть джерелі інформації для заповнення звітності щодо плати за спеціальне використання надр при видобуванні корисних копалин.
7. Розкрийте зміст та джерела інформації для формування звітності з екологічного податку.

10.4. Темы рефератів

1. Рентна плата як вид податку.
2. Динамічна рента в системі економічних відносин.
3. Методологія розрахунку розміру рентних платежів за транспортування природного газу територією України.
4. Видобуток корисних копалин: обліковий аспект.
5. Рентна плата в нафтогазовій сфері: методологія розрахунку та обліку.
6. Екологічний податок у зарубіжних країнах: порівняння звітності.
7. Обліково-аналітичне забезпечення звітності з рентної плати.

10.5. Задачі

Задача 10.1. Проведеною перевіркою фіскального службою 20 лютого поточного року виявлено, що у минулому звітному році підприємством у встановлені строки не подавався і не сплачувався екологічний податок за забруднення навколишнього середовища стаціонарними джерелами. Встановлено, що

необхідно було сплатити за I квартал 1000 грн, за другий — 1500 грн, за третій — 1300 і за четвертий — 1400 грн.

Розрахувати суму штрафних санкцій. Зробити бухгалтерські проводки з нарахування збору і штрафних санкцій та їх сплаті. Визначити вплив цих донарахувань на конкретні форми фінансової та податкової звітності.

Задача 10.2. В січні поточного року підприємство видобуло з глибини 2000 м нафти-сирцю в обсязі 200 т, у лютому — 300 т, у березні — 150 т.

Скласти розрахунок рентної плати за видобуток нафти за квартал. Зробити необхідні бухгалтерські проводки та обґрунтування.

Задача 10.3. АТ “Десна” у першому кварталі поточного року для виробництва напоїв використало 2 млн. декалітрів артезіанської води зі свердловин третьої категорії.

Скласти розрахунок збору за спеціальне водокористування та зробити бухгалтерські проводки з нарахування та перерахування збору.

Задача 10.4. Чернігівським держлісгоспом за ордерами за рік було заготовлено сосни середньої без кори в порядку рубок головного користування 32500 м³ та 7000 м³ дров сосни. Деревина заготовлена для продажу. Розряд ділянок заготівлі — 2.

Зробити розрахунок збору за спеціальне використання лісових ресурсів, а також необхідні бухгалтерські проведення.

Задача 10.5. Шахтою “Гірник” у I кварталі поточного року було видобуто 300 тис. т вугілля зольністю 22 %, з них 250 тис. т видобуто з підземних пластів на глибині 800 м, 50 тис. т. — 1600 м.

Визначити розмір платежів до бюджету за видобування вугілля та скласти відповідний розрахунок.

Задача 10.6. Визначити платежі до бюджету корпорації “Трансгаз”, яка за рік здійснила транспортування територією України природного газу в обсязі 5,5 млрд. м³, якщо довжина транспортного коридору становила 755 км.

Скласти відповідний звіт та бухгалтерські проведення. Навести обґрунтування платежів.

Задача 10.7. Розрахувати розмір рентної плати за транспортування територією України світлих нафтопродуктів та бензинів, якщо загальна довжина транспортування — 455 км, обсяг нафтопродуктів — 4,5 млн. т.

Скласти відповідний звіт та бухгалтерські проведення. Навести обґрунтування платежів.

Задача 10.8. Газодобувним підприємством за рік видобуто 15,4 млрд. м³ газу.

Скласти відповідний звіт. Навести обґрунтування платежів.

Задача 10.9. Згідно з документами про сплату за використану електроенергію на насосній станції, яка подає воду з річки Десна в меліоративні системи, обсяг витраченої електроенергії за звітний квартал становить 61800 кВт/г.

Згідно з технічним проектом (паспортом) насосної станції і паспортами насоса та двигуна:

розрахунковий тиск = 30 м;

коефіцієнт корисної дії насоса = 0,89;

коефіцієнт корисної дії електродвигуна = 0,87.

Розрахувати обсяг використаної води та скласти Розрахунок збору за спеціальне використання водних ресурсів.

10.6. Тести

1. Законодавством України передбачено такий принцип щодо користування природними ресурсами:

- а) відновлення;
- б) дохідності;
- в) платності;
- г) повернення.

2. Методологія справляння плати за спеціальне використання надр при видобуванні корисних копалин визначається:

- а) Конституцією України;
- б) Кодексом України “Про надра”;
- в) Інструкцією про порядок обчислення і справляння плати;
- г) Податковим кодексом України.

3. Об’єкт обкладання рентною платою за використання надр визначається на підставі:

- а) внутрішньої облікової інформації;
- б) даних державної статистичної звітності;
- в) даних “Геоінформу”;
- г) даних “Геокому”;
- д) Податкового кодексу України;
- е) Законом України “Про надра”.

4. Рентна плата за використання надр не справляється за:

- а) видобування металевих корисних копалин;
- б) видобування раніше погашених копалин;
- в) використання гірничопромислових відходів;
- г) використання розкритих і супутніх порід;
- д) видобування прісних підземних вод до 20 метрів;
- е) вірна відповідь відсутня.

5. Необхідною умовою користування надрами є наявність у суб'єкта господарювання:

- а) ліцензії;
- б) сертифікату відповідності;
- в) спеціального дозволу;
- г) правильна відповідь відсутня.

6. Періодичність подання звітності за використання надр така:

- а) річна;
- б) піврічна;
- в) квартальна;
- г) місячна.

7. Граничний строк внесення рентної плати за користування надрами складає:

- а) 10 робочих днів, наступних за днем подання розрахунку плати;
- б) 10 календарних днів, наступних за останнім днем граничного терміну подання розрахунку плати;
- в) 10 календарних днів, наступних за днем подання розрахунку плати;
- г) 15 робочих днів, наступних за днем подання розрахунку плати.

8. Копія платіжного документа про внесення до бюджету рентної плати за видобування корисних копалин обов'язково подається до:

- а) до відповідного управління райдержадміністрації за місцем видобування корисних копалин;
- б) до фіскальної служби за місцем реєстрації платника;
- в) до фіскальної служби за місцем видобування корисних копалин;
- г) до відповідного управління райдержадміністрації за місцем реєстрації платника;
- д) нікому не подається.

9. Розрахунок рентної плати за використання корисних копалин подається у розрізі:

- а) кожної категорії запасів корисних копалин;
- б) кожної категорії запасів корисних копалин, а також для кожного виду корисних копалин;
- в) кожного виду корисних копалин.

10. Періодичність подання податкового розрахунку з рентної плати за нафту, природний газ і нафтовий конденсат, що видобуваються в Україні:

- а) щомісяця;
- б) щокварталу;
- в) раз на рік;
- г) раз на два роки.

11. Сума обсягів видобутих корисних копалин та фактичних їх втрат у надрах під час видобування є:

- а) обсягом непогашених корисних копалин;
- б) обсягом погашених корисних копалин;
- в) обсягом погашених запасів корисних копалин;
- г) обсягом непогашених запасів корисних копалин.

12. Рентна плата за видобування позабалансових запасів корисних копалин (крім вуглеводневої сировини) розраховується із застосуванням коефіцієнта:

- а) 0,25;
- б) 0,50;
- в) 0,75;
- г) 1,2.

13. Використання надр вважається пов'язаним з видобуванням корисних копалин у таких випадках:

- а) зберігання харчових продуктів, промислових та інших товарів, речовин і матеріалів;
- б) вирощування грибів, овочів, квітів та інших рослин;
- в) зберігання природного газу, нафти, газоподібних та інших рідких нафтопродуктів;
- г) вірна відповідь відсутня.

14. Якщо останній день строку подання розрахунку рентної плати за користування надрами припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем строку подання вважається:

- а) наступний за вихідним або святковим календарний день;
- б) наступний за вихідним або святковим операційний (банківський) день;
- в) наступний за вихідним або святковим робочий день;
- г) вірна відповідь відсутня.

15. Об'єктом справляння рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, є:

- а) обсяг підземного простору (ділянки) надр;
- б) площа підземного простору;
- в) обсяг виручки від реалізації, пов'язаної з використанням надр;
- г) обсяги продукції, що зберігаються у підземному просторі в тонах.

16. Об'єктом обчислення збору за користування водою є:

- а) обсяг води, пропущений через турбіни гідроелектростанцій;
- б) фактичний обсяг води, який використовують водокористувачі, з урахуванням обсягу втрат води в їхніх системах водопостачання;
- в) тоннаж-доба експлуатації вантажних самохідних і несамохідних та пасажирських суден;

г) всі відповіді вірні.

17. Ліміти на використання водних ресурсів встановлюються:

- а) за використання води для потреб гідроенергетики;
- б) за використання води водним транспортом;
- в) за спеціальне використання водних ресурсів.

18. У разі використання водокористувачами води понад встановлений річний ліміт, рентна плата за понадлімітне використання обчислюється і сплачується:

- а) у п'ятикратному розмірі;
- б) у трикратному розмірі;
- в) у десятикратному розмірі.

19. Ставки збору за заготівлю деревини встановлюються:

- а) за 1 кубометр заготовленої деревини;
- б) за 1 складометр;
- в) за 1 кубометр щільної деревини;
- г) виходячи з площі вирубок.

20. Податок, що справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення у разі використання палива, утримується і сплачується до бюджету:

- а) податковими агентами які використовують паливо;
- б) податковими агентами, які здійснюють торгівлю на митній території України паливом власного виробництва та/або передають замовнику або за його дорученням іншій особі паливо, вироблене з давальницької сировини такого замовника;
- в) податковими агентами, які здійснюють ввезення палива на митну територію України;
- г) податковими агентами, які здійснюють торгівлю на митній території України паливом власного виробництва та/або передають замовнику або за його дорученням іншій особі паливо, вироблене з давальницької сировини такого замовника та податковими агентами, які здійснюють ввезення палива на митну територію України;
- д) такого податку наразі немає.

21. Підприємство, яке використовує паливо стаціонарними джерелами, екологічний податок:

- а) сплачує;
- б) не сплачує.

11. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ. СКЛАД, ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЗВІТНОСТІ ЗА МІСЦЕВИМИ ПОДАТКАМИ І ЗБОРАМИ ТА З ВИКОРИСТАННЯ РЕЄСТРАТОРІВ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

11.1. Теоретичні питання

1. Перелічіть платників податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
2. Охарактеризуйте зміст звітності з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
3. Розкрийте, хто може бути платником єдиного податку? Що є об'єктом оподаткування єдиним податком?
4. Розкрийте зміст звітності щодо єдиного податку.
5. Хто є податковим агентом щодо збору за місця для паркування транспортних засобів?
6. Розкрийте зміст звітності щодо збору за місця для паркування транспортних засобів.
7. Що є об'єктом оподаткування туристичним збором?
8. Який зміст звітності з туристичного збору?
9. Наведіть строки подання звітності за місцевими податками і зборами.
10. Розкрийте джерела інформації для заповнення декларацій за місцевими податками і зборами та наведіть бухгалтерські проводки з обліку їх руху.
11. Перелічіть форми звітності щодо використання реєстраторів розрахункових операцій.
12. Як здійснюється державний нагляд та контроль за використанням реєстраторів розрахункових операцій в господарській діяльності.
13. Розкрийте склад звітності щодо земельного податку.
14. Яка існує відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності за дотримання порядку використання РРО?

11.2. Темі рефератів

1. Місцеві податки і збори в зарубіжних країнах.
2. Система пільг при сплаті місцевих податків і зборів.
3. Адміністрування місцевих податків і зборів.
4. Нормативна база та методологія обліку місцевих податків і зборів.
5. Аудит і контроль місцевих податків і зборів.

6. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення порядку застосування РРО в торгівлі.

7. Порядок ведення обліку та відображення у звітності операцій з використанням РРО.

8. Порядок, умови та особливості використання РРО в закладах громадського харчування.

9. Земельний податок в Україні та зарубіжний досвід.

11.3. Задачі

Задача 11.1. Підприємство має у власності 1200 м² житлової площі, яку здає наймачам за договірною вартістю 2,00 грн за 1 м². Ставка податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки — 2,0 % розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Наведіть можливі бухгалтерські проводки та складіть Звіт з податку на нерухоме майно.

Задача 11.2. Послугами готелю “Азов” м. Бердянськ протягом першого кварталу поточного року скористалися 455 осіб на загальну суму 186,0 тис. грн, включаючи ПДВ. З осіб, що скористалися послугами готелю, народних депутатів — 45 осіб, інвалідів війни — 6 осіб, ліквідаторів аварії на ЧАЕС — 12 осіб, дітей до 16 років — 55 осіб, чоловіків старше 60 років та жінок старше 55 років — 30 осіб. Плата за послуги всім клієнтам однакова. Кожен з клієнтів знаходився у готелі 2 дні. Органом місцевого самоврядування встановлена ставка туристичного збору в розмір 1,0 % від бази оподаткування.

Зробити можливі бухгалтерські проводки та скласти декларацію з туристичного збору.

Задача 11.3. Податковий агент надає послуги з паркування транспортних засобів. Загальний обсяг послуг за I квартал поточного року склав 45,5 тис. машино-годин у спеціально обладнаних місцях та 10,5 тис. машино-годин у відведених місцях. Загальний обсяг виручки за надання послуг — 186,0 тис. грн з ПДВ. 40 % збору залишається комунальному підприємству на покриття витрат зі збирання збору та 60 % перераховується до місцевого бюджету. Для паркування транспортних засобів використовується 1,2 га земельної площі. Ставка збору за паркування транспортних засобів до бази оподаткування — 0,1 %.

Скласти бухгалтерські проводки у оператора збору та скласти Податкову декларацію зі збору за місця для паркування транспортних засобів.

Задача 11.4. Підприємство сплачує єдиний податок за ставкою 3,0 %. Обсяг виручки за реалізований товар з ПДВ склав 4,8 млн. грн. Крім того, реалізовано основний засіб первісною вартістю 100,0 тис. грн і зносом 60,0 тис. грн за

24,0 тис. грн з ПДВ. Витрати підприємства на збут склали 120,0 тис. грн. У платежах постачальникам товару сума ПДВ склала 600,0 тис. грн.

Зробити можливі бухгалтерські проводки. Визначити розмір єдиного податку та заповнити декларацію з нього.

Задача 11.5. Підприємство здійснює торгівлю валютою. За I квартал поточного року придбано 600 тис. доларів США за ціною 24 грн за 1 долар та продано 590 тис. доларів США за ціною 25 грн за 1 долар. Середній курс НБУ долара на дату придбання становив 23,95 грн за 1 долар, а на дату продажу — 23,97 грн за 1 долар. Курс НБУ долара на кінець звітного періоду — 23,93 грн за 1 долар.

Зробити можливі бухгалтерські проведення та пояснення до них.

Задача 11.6. Під час планової перевірки повноти та правильності застосування РРО органом державної фіскальної служби встановлено:

- 1) керівництво не забезпечило щоденного друку фіскального звітного чеку;
- 2) порушення порядку обліку товарів за місцем реалізації в звітному періоді в розмірі 1000 грн.

Встановити, які штрафні санкції будуть нараховані за наслідками перевірки. Відобразити ситуацію в бухгалтерському обліку та звітності.

Задача 11.7. Під час планової перевірки повноти та правильності застосування РРО суб'єктом господарювання з реєстрації операцій з купівлі-продажу іноземної валюти органом державної фіскальної служби встановлено:

- 1) перевищення суми готівкових коштів над сумою коштів, зазначеною у фіскальному звіті, на 2000 грн;
- 2) в програмно-технічні засоби РРО, що реалізують фіскальні функції, було внесено зміни, внаслідок чого коригувався курс реалізованої іноземної валюти в бік зменшення.

Встановити, які штрафні санкції будуть нараховані за наслідками перевірки. Відобразити ситуацію в бухгалтерському обліку та звітності.

Задача 11.8. Під час планової перевірки повноти та правильності застосування РРО органом державної фіскальної служби виявлені наступні порушення:

- 1) сума готівкових коштів, яка зазначена у щоденному звіті, була меншою за фактичну суму готівкових коштів на 35 грн;
- 2) на 3 номенклатурні одиниці товару не було виставлено цінники.

Встановити, які штрафні санкції будуть нараховані за наслідками перевірки. Відобразити ситуацію в бухгалтерському обліку та звітності.

Задача 11.9. Під час планової перевірки повноти та правильності застосування РРО органом державної фіскальної служби встановлені наступні порушення:

- 1) пошкодження пломб на РРО, на що суб'єкт перевірки не мав пояснень;

2) відсутні 3 щоденні фіскальні звітні чеки в книзі обліку розрахункових операцій.

Встановити, які штрафні санкції будуть нараховані за наслідками перевірки. Відобразити ситуацію в обліку та звітності.

Задача 11.10. Під час планової перевірки повноти та правильності застосування РРО органом державної фіскальної служби встановлено наступне:

1) продавці здійснювали проведення розрахункових операцій на неповну суму від вартості проданих товарів;

2) декілька реєстраторів не включено до Державного реєстру РРО.

Встановити, які штрафні санкції будуть нараховані за наслідками перевірки. Відобразити ситуацію в обліку та звітності.

Задача 11.11. Загальна площа земельної ділянки, яку виділено за межами населеного пункту промисловому підприємству — платнику єдиного податку за ставкою 5 %, за даними державного земельного кадастру, становить 44300,0 м², площа будівлі — 4465,0 м², у тому числі другий поверх — 2200 м², прибудинкова територія — 2765,0 м², а площа, зайнята приміщенням, наданим в оренду, — 2134,3 м². Нормативна оцінка землі по області — 20,0 тис. грн/га.

Визначити площу, яка підлягає оподаткуванню. Нарахувати та сплатити плату за землю. Скласти звітність. Навести обґрунтування щодо нарахування податку.

11.4. Тести

1. Перелік місцевих податків і зборів встановлено:

- а) Законом України “Про систему оподаткування в Україні”;
- б) Законом України "Про державний бюджет"
- в) Податковим кодексом України;
- г) Бюджетним кодексом України.

2. Які з перелічених місцевих податків і зборів наразі включені до системи оподаткування:

- а) ринковий збір;
- б) збір з власників собак;
- в) податок з реклами;
- г) збір за місця для паркування транспортних засобів.

3. Контроль за сплатою місцевих податків і зборів покладено на:

- а) органи державної виконавчої служби;
- б) органи державної митної служби;
- в) органи державної фіскальної служби;
- г) органи місцевого самоврядування;
- д) вірна відповідь відсутня.

4. Суми сплачених місцевих податків і зборів:

- а) зменшують платежі з податку на прибуток на суму сплачених податків та зборів;
- б) відносяться до загальновиробничих витрат;
- в) відносяться до адміністративних витрат;
- г) відносяться до інших витрат операційної діяльності;
- д) точна відповідь відсутня.

5. Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі), механізм справляння та порядок їх сплати встановлюються радами:

- а) сільськими;
- б) селищними;
- в) міськими;
- г) обласними;
- д) вірні відповіді а), б), в).

6. Платежі за місцевими податками і зборами, періодичність звітності за якими місцевими органами самоврядування не встановлена, мають бути перераховані до місцевого бюджету:

- а) у строки, визначені для місячної податкової звітності;
- б) у строки, визначені для квартальної податкової звітності;
- в) у строки, визначені для квартальної статистичної звітності;
- г) у строки, визначені для річної фінансової звітності;

7. Ставка податку на майно визначається:

- а) законом "Про держбюджет" на відповідний рік;
- б) місцевою державною фіскальною службою;
- в) обласною радою чи радою АР Крим;
- г) сільськими, селищними та міськими радами в межах ставок, визначених Податковим кодексом України.

8. Об'єктом оподаткування збором за місця для паркування транспортних засобів є:

- а) загальна сума доходу від надання послуг із паркування транспортних засобів без ПДВ;
- б) загальна сума доходу від надання послуг із паркування транспортних засобів з ПДВ;
- в) площа землі, виділеної для паркування транспортних засобів;
- г) чисельність працюючих парковщиків протягом розрахункового періоду.

9. Для платників єдиного податку четвертої групи чисельність штатних працівників:

- а) обмежується 50 особами;

- б) не обмежується;
- в) обмежується 250 особами;
- г) обмежується 10 особами.

10. Періодичність подання звітності з єдиного податку юридичними особами така:

- а) щомісяця;
- б) щокварталу;
- в) раз на рік;
- г) встановлюється місцевим органом самоврядування.

11. Сплачена сума туристичного збору відноситься:

- а) до податкових витрат у повному обсязі;
- б) не включається до податкових витрат, а списується за рахунок доходу;
- в) включається до податкових витрат лише в окремих випадках.

12. Сплачена сума збору за паркування транспортних засобів:

- а) відноситься до податкових витрат у повному обсязі;
- б) не включається до податкових витрат, а списується за рахунок доходу;
- в) включається до податкових витрат лише в окремих випадках.

13. Величина штрафу за несвоєчасну сплату місцевого податку чи збору визначається:

- а) місцевим органом самоврядування;
- б) Законом України “Про держбюджет” на відповідний рік;
- в) Декретом Кабінету Міністрів України “Про місцеві податки і збори”;
- г) Податковим кодексом України.

14. Граничний розмір туристичного збору складає:

- а) не менше 0,1 % бази оподаткування;
- б) не менше 0,5 % бази оподаткування;
- в) не менше 1,0 % бази оподаткування;
- г) не менше 1,5 % бази оподаткування;.

15. Платниками курортного збору є:

- а) жителі курортних районів;
- б) такого збору немає;
- в) жителі курортних районів, за місцем їх тимчасового перебування;
- г) організовані туристи;
- д) відпочиваючі, за місцем їх тимчасового проживання.

16. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності справляється:

- а) до початку здійснення підприємницької діяльності;
- б) під час підприємницької діяльності;

в) такого збору немає.
г) у будь-який, прийнятний для суб'єкта господарювання;
д) до 15 числа місяця, який передує здійсненню підприємницької діяльності;

17. Єдиний податок сплачується:

а) не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним;
б) не пізніше 10 календарних днів за граничним днем подання декларації з єдиного податку;
в) не пізніше 60 днів після закінчення звітного кварталу.

18. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності сплачується до:

а) місцевого бюджету;
б) житлово-експлуатаційних контор;
в) державної фіскальної служби;
г) районних та міських відділів міліції;
д) такого збору наразі немає.

19. Збір до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб відноситься до:

а) місцевих податків і зборів;
б) загальнодержавних податків і зборів;
в) регіональних податків і зборів;
г) не включений Податковим кодексом України до податків і зборів.

20. Ставки податку платникам єдиного податку 4-ї групи встановлюється:

а) Податковим кодексом України;
б) місцевими органами влади;
в) Бюджетним кодексом країни;
г) Законом про Держбюджет на відповідний рік.

21. Базою обчислення єдиного податку платника 3-ї групи є:

а) весь дохід;
б) дохід за вирахуванням ПДВ;
в) середньооблікова кількість працюючих;
г) витрати суб'єкта господарювання.

22. Туристичний збір не справляється з:

а) жінок, що знаходяться у відпустці по догляду за дитиною;
б) ветеранів війни;
в) жінок, які мають 3-х і більше дітей;
г) матерів одиночок.

23. Звітність з туристичного збору підприємствами подається:

а) сільським, селищним та міським радам народних депутатів;

- б) органам фіскальної служби;
- в) не складається і нікому не подається.

24. За несвоєчасну сплату місцевих податків і зборів нараховується:

- а) лише пеня;
- б) лише штраф;
- в) пеня та штраф.

25. Впроваджувати не передбачені системою оподаткування місцеві податки і збори органи місцевого самоврядування:

- а) мають право;
- б) не мають права.

26. Необхідність застосування реєстраторів розрахункових операцій в Україні встановлена:

- а) Законом України;
- б) постановою Кабінету Міністрів України;
- в) наказом Міністерства фінансів України.

27. Порядок подання звітності, пов'язаної з використанням реєстраторів розрахункових операцій або використанням розрахункових книжок, встановлений:

- а) Законом України;
- б) постановою Кабінету Міністрів України;
- в) наказом ДФС;
- г) наказом Міністерства фінансів України.

28. Суб'єкти господарювання зобов'язані подавати до органів державної фіскальної служби звітність, пов'язану із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок, не пізніше:

- а) 15 числа наступного за звітним місяця;
- б) 20 числа наступного за звітним місяця;
- в) 40 дня наступного за звітним кварталом.

29. Звітність, пов'язана з використанням розрахункових книжок подається у складі:

- а) лише Звіту про використання реєстраторів розрахункових операцій (розрахункових книжок);
- б) Довідки про використанні розрахункові книжки;
- в) Звіту та Довідки про використанні розрахункові книжки.

30. Допускається проведення розрахункових операцій з використанням розрахункової книжки на такий період виходу з ладу РРО:

- а) 1 робочий день;
- б) 3 робочі дні;

в) 7 робочих днів.

31. У разі, коли в місці отримання товарів (надання послуг) готівкові розрахунки не здійснюються, РРО:

а) застосовуються;

б) не застосовуються;

в) не застосовуються, якщо суб'єктом підприємницької діяльності є фізична особа.

32. Плата за земельні ділянки державної і комунальної власності відноситься до переліку:

а) загальнодержавних податків;

б) місцевих податків;

в) не вважається податком.

33. Розрахунок земельного податку подається власниками землі та/або землекористувачами до органу державної фіскальної служби за місцезнаходженням земельної ділянки:

а) щороку до 20 лютого поточного року;

б) щомісяця до 20 числа місяця, наступного за звітним;

в) щокварталу не пізніше 40 днів після закінчення звітного кварталу;

г) щороку не пізніше 60 днів після закінчення звітного року.

12. ЗВІТНІСТЬ ДО ФОНДІВ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

12.1. Теоретичні питання

1. Охарактеризуйте нормативну базу з питань соціального страхування.
2. Розкрийте зміст звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
3. Наведіть форми звітності до Фонду соціального страхування та розкрийте їх зміст.
4. Охарактеризуйте звітність до фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
5. Наведіть форми звітності, які стосуються соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
6. Яка звітність встановлена щодо зайнятості та працевлаштування інвалідів та її зміст?
7. Розкрийте відповідальність суб'єктів господарювання за невиконання нормативу робочих місць для інвалідів.

12.2. Темы рефератів

1. Міжнародний досвід з пенсійного страхування та подання звітності.
2. Міжнародний досвід із страхування на випадок тимчасової працездатності та подання звітності.
3. Обліково-аналітичне забезпечення звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
4. Проблеми та перспективи недержавного медичного страхування.
5. Звітність до Фонду соціального страхування в Україні до фонду соціального страхування на випадок безробіття та міжнародний досвід.

12.3. Задачі

Задача 12.1. Скласти звітність з єдиного внеску за січень поточного року за такими даними:

- заборгованість на початок року — 1220 грн за нарахуваннями на заробітну плату за загальною ставкою (клас професійного ризику 45);
- чисельність працюючих на підприємстві стабільна і складає 10 чол.;
- нарахована заробітна плата за січень — 30500 грн, у тому числі одному інваліду 2-ї групи 1800 грн;

- один працівник хворів 5 днів, за які йому нараховані підприємством лікарняні в сумі 950 грн;
- підприємство сплачувало внески до фонду регулярно у дні видачі заробітної плати;
- сума авансу нараховувалась із розрахунку 40 % до очікуваної заробітної плати за місяць.

Задача 12.2. Ваш посадовий оклад головного бухгалтера дорівнює трьом останнім цифрам року народження + дата народження. У грудні Ви були на лікарняному з 1 по 15 число. Страховий стаж — дата народження. Премій та інших надбавок до зарплати за попередні 12 місяців ви не одержували.

Зробити всі можливі бухгалтерські проводки.

Задача 12.3. Скласти звіт до Фонду обов'язкового соціального страхування на випадок безробіття, користуючись такими даними:

- заборгованість на початок року за підприємством — 223 грн. За вирахуваннями із заробітної плати;
- чисельність працюючих на підприємстві стабільна і складає 10 чол.;
- нарахована заробітна плата штатним працівникам за звітний квартал: січень — 10500 грн; лютий — 9200 грн; березень — 11900 грн, у тому числі одному інваліду 2-ї групи всі три місяці по 700 грн;
- всі працівники підприємства, крім одного інваліда, отримували щомісяця заробітну понад 700 грн. У лютому один працівник хворів 5 днів, за які йому нараховані підприємством лікарняні в сумі 250 грн;
- підприємство сплачувало внески до фонду регулярно у дні видачі заробітної плати;
- сума авансу нараховувалась із розрахунку 40 % до очікуваної заробітної плати за місяць.
- у січні за угодами цивільно-правового характеру трьом особам сплачено, за вирахуванням податків та внесків, 780 грн;
- всі три місяці на підприємстві працював один сумісник, основне місце роботи якого на іншому підприємстві, якому щомісяця нараховувалось по 400 грн.
- один із штатних працівників є пенсіонером за віком і його заробіток складав усі 3 місяці по 900 грн.

Задача 12.4. На підприємстві залишилася депонована заробітна плата в сумі 48500 грн померлого працівника через нещасний випадок на виробництві. Інформація щодо спадкоємців відсутня.

Пояснити, з посиланням на правочини, порядок списання цієї суми та відображення у звітності до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Задача 12.5. Підприємство в березні поточного року на умовах трудового договору найняло приватного підприємця, який є ліквідатором аварії на ЧАЕС І

категорії, інвалідом 2 групи (пенсія — 1350 грн), кавалер ордену “Герой України”, знаходиться у розлученні і сплачує аліменти на неповнолітніх дітей у сумі, що дорівнює 50 % заробітку. Заробітна плата — 1000 грн на місяць.

У квітні, внаслідок порушення правил пожежної безпеки працівником, згоріла будівля складу та матеріали на загальну суму 7400 грн.

Зробити необхідні нарахування, відрахування та пояснити, як наведені події слід відобразити у звітності до ФСС.

Задача 12.6. Підприємство у січні поточного року прийняло на роботу на 3 місяці 10 робітників на умовах тимчасової зайнятості, уклавши відповідний договір з Фондом зайнятості. Середній розмір оплати праці на підприємстві — 1785 грн, по галузі — 1663 грн.

Зробити необхідні проведення та відобразити ці операції у звітності до ФСС.

Задача 12.7. 12 травня поточного року внаслідок аварії на транспортері було травмовано 2 працівників. У одного працівника був перелом ключиці і 4 місяці він пробув на лікарняному. У іншого МСЕК констатувала перелом гомілки та невідновне пошкодження позвоночника.

Середня заробітна плата за останні 6 місяців роботи першого працівника склала 1955 грн, другого — 1654 грн.

Зробити проведення та скласти звітність.

Задача 12.8. Торгівельне підприємство реалізувало ювелірні вироби на загальну суму 36 тис. грн з ПДВ, з них обручок — 9 тис. грн.

Зробити проведення та скласти звітність.

Задача 12.9. Для обслуговування адміністративно-управлінського персоналу підприємство придбало у II кварталі поточного року легковий автомобіль вартістю 90 тис. грн з ПДВ. При його реєстрації сплачено Пенсійний збір, за реєстраційні витрати — 950 грн, за страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів — 940 грн.

Зробити проведення та скласти звітність.

Задача 12.10. Підприємство, яке мало за минулий рік 16 середньооблікових працівників не має у штаті працівників інвалідів. Середньомісячний заробіток працівника за минулий рік склав 1024 грн. Звітність підприємство подало звітність до Фонду соціального захисту інвалідів 12 травня поточного року, а перерахувало суму адміністративно-господарських санкцій 10 серпня.

Зробити всі можливі з наявних даних бухгалтерські проведення та скласти Звіт про зайнятість та працевлаштування інвалідів.

Задача 12.11. Підприємство перерахувало банку 11,0 тис. грн для придбання 50,0 тис. рос. рублів за комерційним курсом 0,210 грн за російський

рубль. Курс рубля на дату придбання — 0,205 грн за російський рубль. Комісійна винагорода банку — 90 грн.

Визначити суму збору до Пенсійного фонду. Зробити всі необхідні проводки.

Задача 12.12. Підприємство придбало легковий автомобіль за суму 72,0 тис. грн з ПДВ, сплатило за реєстрацію автомобіля 500 грн.

Визначити суму збору до Пенсійного фонду. Зробити всі необхідні проводки.

Задача 12.12. Підприємство по безготівковому розрахунку придбало будівлю для використання у виробничій діяльності за 240 тис. грн, включаючи ПДВ та сплатило біржі за надані послуги 500 грн.

Зробити всі необхідні проводки.

Задача 12.14. Підприємство оператор мобільного зв'язку надало послуг на суму 120 грн з ПДВ.

Визначити суму збору до Пенсійного фонду. Зробити необхідні проводки у оператора та підприємства, що отримало послугу.

12.4. Тести

1. Основним документом, що визначає принципи та засади соціального страхування громадян в Україні є:

- а) Сімейний кодекс;
- б) Закон України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”;
- в) Закон України “Основи законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”;
- г) Кодекс України “Про працю”.

2. До загальнообов’язкового державного соціального страхування не відноситься такий вид страхування:

- а) медичне;
- б) майна фізичних осіб;
- в) пенсійне;
- г) на випадок безробіття.

3. За пенсійним страхуванням не надаються такі види соціальних послуг і матеріального забезпечення:

- а) пенсії по інвалідності внаслідок каліцтва на виробництві;
- б) пенсії за віком;
- в) медичні профілактично-реабілітаційні заходи;

г) допомога на поховання пенсіонерів.

4. За медичним страхуванням не надаються такі види соціальних послуг і матеріального забезпечення:

- а) допомога на поховання безробітного;
- б) діагностика та амбулаторне лікування;
- в) стаціонарне лікування;
- г) профілактичні та освітні заходи.

5. За страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням не надаються такі види соціальних послуг і матеріального забезпечення:

- а) допомога по вагітності та пологах;
- б) забезпечення оздоровчих заходів;
- в) утримання неповнолітніх у багатодітних сім'ях;
- г) допомога при народженні дитини та по догляду за нею.

6. За страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання не надаються такі види соціальних послуг і матеріального забезпечення:

- а) відновлення здоров'я та працездатності потерпілого;
- б) пенсія по інвалідності внаслідок професійного захворювання;
- в) допомога на поховання осіб, які померли внаслідок нещасного випадку на виробництві;
- г) вірна відповідь відсутня.

7. За страхуванням від безробіття не надаються такі види соціальних послуг і матеріального забезпечення:

- а) матеріальне відшкодування альтернативних доходів безробітному;
- б) відшкодування витрат, пов'язаних із професійною підготовкою або перепідготовкою та профорієнтацією;
- в) дотація роботодавцю для створення робочих місць;
- г) допомога на поховання безробітного.

8. Не передбачають надання матеріального забезпечення чи соціальної послуги такі страхові випадки:

- а) смерть годувальника;
- б) професійне захворювання;
- в) догляд за дитиною;
- г) вірна відповідь відсутня.

9. Розміри внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування визначаються виходячи з того, що вони мають забезпечувати:

- а) фінансування профілактичних заходів;
- б) покриття витрат страховика;

- в) створення резерву коштів для виплат застрахованим особам;
- г) всі відповіді вірні.

10. Розмір внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування визначаються:

- а) у фіксованій сумі;
- б) у відсотках до сум оподаткованого доходу;
- в) у відсотках до витрат на оплату праці;
- г) вірні відповіді б), в).

11. Періодичність подання звітності з загальнообов'язкового державного соціального страхування:

- а) місячна;
- б) квартальна;
- в) піврічна;
- г) річна.

12. Об'єктом оподаткування пенсійним збором при купівлі легкового автомобіля суб'єктом господарювання — платником єдиного податку за ставкою 5 % є його:

- а) вартість придбання без урахування ПДВ;
- б) первісна вартість;
- в) вартість придбання з ПДВ.

12. Не є об'єктами оподаткування пенсійним збором:

- а) передавання або прийом інформації за допомогою радіозв'язку мережами відомчого користування;
- б) магнітні карти;
- в) чіпи;
- г) плата за роумінг.

14. Ставки єдиного внеску, що вираховується із заробітку державних службовців такі:

- а) 3,6 %;
- б) 2 %;
- в) 6,1 %;
- г) єдиний внесок із заробітку не вираховується.

15. Формою звітності до Пенсійного фонду є:

- а) № 1ДФ;
- б) Звіт про суми нарахованої заробітної плати (грошового забезпечення, доходу) застрахованих осіб та суми нарахованих внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до органів Пенсійного фонду України;
- в) № 4-ПФ;

- г) № 3-ПФ;
- д) до Пенсійного фонду наразі ніяка звітність не подається.

16. Службові особи підприємств, винні в порушенні законодавства з загальнообов'язкового державного соціального страхування, несуть відповідальність:

- а) матеріальну;
- б) дисциплінарну;
- в) адміністративну;
- г) кримінальну;
- д) може бути застосовано будь-яку з перелічених видів відповідальності залежно від виду порушення.

17. Розмір допомоги з тимчасової непрацездатності застрахованим особам залежить від:

- а) страхового стажу;
- в) трудового стажу;
- г) соціального статусу;
- д) величини заробітку за визначений законом період до захворювання та страхового стажу.

18. Штраф за приховування суми виплат, на які відповідно до закону нараховується єдиний внесок, застосовується в розмірі:

- а) однократному розмірі прихованої для нарахування внесків суми;
- б) двократному розмірі прихованої для нарахування внесків суми;
- в) трикратному розмірі прихованої для нарахування внесків суми;
- г) у розмірі прихованої суми виплат, а в разі повторного порушення — у трикратному розмірі зазначеної суми;
- д) у розмірі 10% таких несплачених або несвоєчасно сплачених сум.

19. На підприємстві всеукраїнської громадської організації інвалідів 60 % працюючих є інвалідами. Таке підприємство здійснює нарахування на заробітну плату єдиний внесок у розмірі:

- а) 4 %;
- б) 1 %;
- в) 5,3 %;
- г) 22 %.

20. Щомісячна допомога жінкам, які мають дітей у віці до 3-х років, виплачується за рахунок фонду:

- а) соціального страхування на випадок тимчасової втрати працездатності;
- б) Пенсійного;
- в) соціального страхування на випадок безробіття.

21. Ставка вирахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування із заробітної плати фізичних осіб, які виконують роботи за цивільно-правовими договорами становить:

- а) 3,6 %;
- б) 2,9 %;
- в) 1,4 %;
- г) 0,5 %;
- д) відсутня.

22. Обов'язково створюється комісія із соціального страхування на підприємстві на якому працює не менше працюючих за наймом осіб:

- а) 10;
- б) 15;
- в) 16;
- г) 20;
- д) 50.

23. Термін давності щодо не сплаченого єдиного внеску, пені і штрафу за несвоечасну сплату цих внесків:

- а) не застосовується;
- б) застосовується термін позовної давності встановлений Цивільним кодексом України.
- в) застосовується термін позовної давності встановлений Законом України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами".

24. Для нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності до розрахунку середньої заробітної плати оплата праці працівника за роботу за сумісництвом на даному підприємстві?

- а) не включається;
- б) включається.

13. СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ, ПЕРІОДИЧНІСТЬ, ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ І ПОДАННЯ

13.1. Теоретичні питання

1. Якими нормативними документами регламентується підготовка та подання статистичної звітності?
2. Наведіть основні вимоги до підготовки статистичної звітності та періодичності її подання..
3. Розкрийте джерела інформації для заповнення форм статистичної звітності.
4. Охарактеризуйте статистичну звітність з промислового виробництва.
5. Наведіть основні форми та розкрийте зміст статистичної звітності підприємств торгівлі і громадського харчування.
6. Розкрийте зміст звіту за формою 1-Б “Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами” та джерела інформації для його заповнення.
7. Розкрийте зміст Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів та наведіть джерела заповнення показників звіту.
8. Наведіть основні форми звітності з праці та розкрийте їх зміст.

13.2. Темі рефератів

1. Обліково-аналітичне забезпечення статистичної звітності форми № 11-ОЗ “Звіт про наявність і рух основних засобів, амортизацію”.
2. Доступ до статистичної звітності: проблеми та перспективи.
3. Особливості регіональної статистики.
4. Методологічні та практичні аспекти статистичної звітності підприємств.
5. Проблеми формування інформації у системі народного господарства.
6. Характеристика основних форм державної статистичної звітності промислових підприємств.
7. Звітність за формою 50-сг “Основні економічні показники роботи сільгосп підприємств”. Джерела інформації та порядок заповнення.
9. Обліково-аналітичне забезпечення “Звіту про основні показники діяльності підприємства” за формою № 1-підприємництво.

13.3. Задачі

Задача 13.1. Підприємство у першому кварталі поточного року використало наступні пально-мастильні матеріали:

— у січні на потреби вантажних автомобілів використано 2050 тис. м³ природного газу, 3920 л бензину марки А-95, 2000 л бензину марки А-92 та 4680 л дизельного пального;

— у лютому на потреби вантажних автомобілів використано 3125 тис. м³ природного газу, 1192 л бензину марки А-95, 2535 л бензину марки А-80 та 9953 л дизельного пального;

— у березні на потреби вантажних автомобілів використано 9500 тис. м³ природного газу, 2555 л бензину марки А-92, 1250 л бензину марки А-76 та 6554 л дизельного пального;

— втрати при транспортуванні, розподілі та зберіганні склали за всіма видами палива 0,5 % до використаних.

— залишки пального на початок та кінець кварталу:

№ з/п	Вид пального	Од. виміру	Залишки	
			на 01.01.201_р.	на 01.04.201_р.
1	Бензин марки А-76	л	1000	5000
2	Бензин марки А-80	л	2000	4000
3	Бензин марки А-92	л	3000	3000
4	Бензин марки А-95	л	4000	2000
5	Дизпаливо	л	5000	1000

На підставі наведених даних знайти в нормативній базі форму № 4-МТП, порядок її заповнення та заповнити.

Задача 13.2. На підприємстві за перший квартал поточного року середньооблікова кількість штатних працівників склала 230 осіб. Середньомісячна фонд основної оплати праці одного працівника — 2850 грн, середній розмір надбавок та доплат — 12,3 %, премій — 14 %. Матеріальну допомогу виплачено 50 працівникам, загальна сума якої склала 50 тис. грн. За власним бажанням 37 осіб отримували основну заробітну плату продукцією власного виробництва, середній розмір якої склав 810 грн на місяць.

15 % трудового колективу є засновниками підприємства і за результатами діяльності минулого року отримали дивіденди в розмірі 115 тис. грн.

На протязі кварталу 5 працівників звільнились за власним бажанням та 5 осіб прийнято на роботу.

На підставі наведених даних знайти в нормативній базі форму № 1-ПВ, порядок її заповнення та заповнити її.

Задача 13.3. На підприємстві на початок звітного року працювало 1500 штатних працівників. Протягом року було прийнято на роботу 233 працівника (з них 155 жінок); вибуло 170 осіб (з них 125 жінок), з них через скорочення

штату — 120 осіб (100 жінок), з інших причин — 50 осіб. Загальна кількість вакансій на кінець року склала 12 місць.

Заповнити Звіт з праці форми 1-ПВ у частині руху робочої сили.

Задача 13.4. За результатами роботи підприємства за 6 місяців поточного року наявна наступна інформація:

- робітниками підприємства відпрацьовано 45500 людино-годин;
- тривалість робочого дня — 8 годин;
- невідпрацьовано через:
 - щорічні відпустки — 13250 людино-годин;
 - тимчасова непрацездатність — 345 людино-днів;
 - неявки з дозволу адміністрації — 125 людино-годин;
 - простої — 6450 людино-годин;
 - відпустки за ініціативою адміністрації — 3650 людино-годин;
 - прогули — 554 людино-днів;
 - масові невиходи на роботу через страйки — 500 людино-годин.

Знайти в нормативній базі форму та порядок заповнення відповідного Звіту та заповнити його.

Задача 13.5. За результатами роботи підприємства за 12 місяців поточного року наявна наступна інформація:

- робітниками підприємства відпрацьовано 1 250 455 людино-годин;
- тривалість робочого дня — 8 годин;
- невідпрацьовано через:
 - щорічні відпустки — 64520 людино-годин;
 - тимчасова непрацездатність — 745 людино-днів;
 - неявки з дозволу адміністрації — 363 людино-годин;
 - простої — 9345 людино-годин;
 - відпустки за ініціативою адміністрації — 3650 людино-годин;
 - прогули — 654 людино-днів;
 - масові невиходи на роботу через страйки — 750 людино-годин.

Знайти в нормативній базі форму та порядок заповнення Звіту про використання робочого часу за формою 1-ПВ та заповнити його.

Задача 13.6. Новостворене підприємство почало працювати з 23 жовтня поточного року. Облікова кількість штатних працівників підприємства становила: 23 жовтня — 83 особи, 24 (субота) — 83 особи, 25 (неділя) — 83 особи, 26 — 85 осіб, 27 — 88 осіб, 29 — 90 осіб, 30 — 95 осіб, 31 — 96 осіб.

Розрахувати середньооблікову кількість штатних працівників у жовтні.

Задача 13.7. Підприємство з сезонним характером виробництва (цукровий завод) почало працювати у серпні і закінчило у грудні того самого року. Середньооблікова кількість штатних працівників становила: у серпні — 641 особу, вересні — 1254 особи, жовтні — 1316 осіб, листопаді — 820 осіб, грудні — 457 осіб.

Розрахувати середньооблікову кількість штатних працівників за рік.

Задача 13.8. Станом на початок року на обліку підприємства працювало 157 штатних працівників, а на кінець року — 339 осіб. Протягом року зміни чисельності відбувались рівномірно. Чисельність штатних працівників на конкретні дати така:

Дата	Кількість осіб	Дата	Кількість осіб
на 01.02.201x	168	на 01.08. 201x	175
на 01.03. 201x	147	на 01.09. 201x	190
на 01.04. 201x	191	на 01.10. 201x	210
на 01.05. 201x	165	на 01.11. 201x	165
на 01.06. 201x	201	на 01.12. 201x	265
на 01.07. 201x	185		

Протягом року постійно працювало 32 особи сумісників на 0,5 ставки та 47 осіб за цивільно-правовими договорами, якими було відпрацьовано 2000 людино-годин. Норма тривалості робочого часу — 40 годин на тиждень на одного працівника. Кількість невідпрацьованих протягом року штатними працівниками годин, які були оплачені, склала 4500 людино-годин.

Розрахувати середню кількість усіх працівників в еквіваленті повної зайнятості. (Інструкція зі статистики кількості працівників затверджена наказом Державного комітету статистики України від 28.09.05 № 286).

13.4. Тести

1. Суб'єктами дії Закону України “Про державну статистику” є:

- а) органи державної статистики та працівники, які від імені цих органів на постійній або тимчасовій основі беруть участь у проведенні статистичних спостережень;
- б) користувачі статистичних спостережень;
- в) фізичні та юридичні особи, що знаходяться на території України;
- г) всі вищенаведені відповіді вірні.

2. Національний перепис населення є:

- а) суцільним статистичним спостереженням;
- б) несуцільним статистичним спостереженням;
- в) неповним суцільним статистичним спостереженням;
- г) вибіркоvim спостереженням.

3. Рішення щодо проведення державних статистичних спостережень приймає:

- а) Державна служба статистики;
- б) Кабінет Міністрів України;

- в) Секретаріат Президента;
- г) Верховна Рада України.

4. Органи державної статистики відносно первинного бухгалтерського обліку:

- а) мають право на його вивчення у випадках, передбачених законом;
- б) не мають права доступу до нього.

5. Звіт про дебіторську і кредиторську заборгованість 1-Б відноситься до:

- а) місячної звітності;
- б) квартальної звітності;
- в) піврічної звітності;
- г) річної звітності;
- д) квартальної та річної.

6. Підприємства роздрібно́ї торгівлі та ресторанного господарства форму щомісячно подають таку форму звітності:

- а) № 1-торг “Звіт про товарооборот”;
- б) № 11-торг “Звіт про оборот каси”;
- в) № 4-торг (Чорнобиль);
- г) № 7-торг “Звіт про наявність торгової мережі і мережі ресторанного господарства”.

7. Форма № 3-торг (квартальна) не містить розділів:

- а) оборот торгової мережі;
- б) товарооборот ресторанного господарства;
- в) продаж та запаси товарів;
- г) продаж і запаси короткострокового користування.

8. Оптовий продаж продукції власного виготовлення підприємств ресторанного господарства — це:

- а) продаж продукції пересувних їдалень, які обслуговують працівників сільськогосподарських підприємств на польових станах, на лісорозробках, лісо-сплаві та шляхових машинних станціях;
- б) продаж готових виробів і напівфабрикатів власного виготовлення підприємствам і організаціям роздрібно́ї торгівлі (магазинам і палаткам), їдальням, ресторанам, буфетам та іншим підприємствам ресторанного господарства;
- в) продаж за безготівковим розрахунком готових виробів і напівфабрикатів власного виготовлення лікарняним, профілактичним установам;
- г) вірна відповідь відсутня.

9. Чисельність окремих категорій працівників та склад фонду оплати праці визначається на підставі даних:

- а) кадрових служб;
- б) бухгалтерського обліку;

- в) кадрових служб і бухгалтерського обліку;
- г) вірна відповідь відсутня.

10. Періодичність складання та подання форми № 1-ПВ (умови праці):

- а) місячна;
- б) квартальна;
- в) піврічна;
- г) річна;
- д) один раз у 2 роки.

11. Мета статистичної звітності полягає в:

- а) отриманні всебічної та об'єктивної статистичної інформації щодо економічної, соціальної, демографічної та екологічної ситуації в Україні та її регіонах і забезпечення нею держави та суспільства;
- б) удосконаленні статистичних спостережень за діяльністю підприємств і розрахунок макроекономічних показників з урахуванням міжнародних рекомендацій з цих питань;
- в) формуванні системи макроекономічних показників народного господарства;
- г) забезпеченні можливості проведення аналізу макроекономічних показників.

12. Звіт про випуск, реалізацію, обіг цінних паперів складається за формою:

- а) № 1-Б;
- б) № 2-Б;
- в) № 3-Б;
- г) № 4-Б.

12. Адміністративні дані — це дані отримані:

- а) органами статистики;
- б) органами державної влади і місцевого самоврядування.

14. До основних завдань органів державної статистики не відноситься:

- а) реалізація державної політики в галузі статистики;
- б) розроблення, вдосконалення і впровадження статистичної методології;
- в) постачання зведеної статистичної інформації підприємствам для прийняття рішень;
- г) створення і ведення Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України.

15. Державна служба статистики проводить статистичні спостереження на замовлення повинна:

- а) за плату;
- б) безкоштовно.

16. Державна служба статистики складає щорічно для об'єднань, підприємств, організацій і установ України всіх форм власності:

- а) загальний табель (перелік) державних статистичних спостережень;
- б) загальний табель (перелік) та альбом форм державних статистичних спостережень;
- в) альбом форм державних статистичних спостережень.

17. За неподання статистичного звіту вперше на посадових осіб та громадян — суб'єктів підприємницької діяльності може бути накладено штраф:

- а) від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- б) від восьми до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- в) від десяти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

18. Справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, розглядають:

- а) органи державної статистики;
- б) адміністративний суд;
- в) податкова служба України.

19. Використання даних державної служби статистики в літературних джерелах без посилання на джерело даних:

- а) вважається адміністративним правопорушенням;
- б) вважається кримінальним правопорушенням;
- в) не вважається правопорушенням.

20. Заходи щодо розвитку національної статистики України і державної системи класифікації техніко-економічної та соціальної інформації затверджує:

- а) Державна служба статистики України;
- б) Міністерство фінансів України;
- в) Кабінет Міністрів України.

14. АНАЛІЗ ЗВІТНОСТІ

14.1. Теоретичні питання

1. Наведіть види аналізу звітності.
2. Розкрийте сутність формального аналізу та аналізу для отримання управлінської інформації.
3. Розкрийте можливості отримання інформації для прийняття рішень з аналізу податкової звітності.
4. Які висновки можна зробити з аналізу фінансової звітності?
5. Охарактеризуйте порядок аналізу можливості банкрутства компанії.
6. Наведіть приклади отримання інформації для прийняття управлінських рішень з аналізу статистичної звітності.
7. Розкрийте сутність оперативної звітності та її можливості для управління підприємством.

14.2. Темі рефератів

1. Декларація з податку на прибуток підприємства як джерело аналізу.
2. Форма 50-сг як джерело аналізу.
3. Фінансовий звіт підприємства як джерело аналізу.
4. Форма 1-підприємництво як джерело аналізу.
5. Основні напрямки удосконалення управлінської звітності з метою отримання інформації для аналізу та управління.
6. Методи та підходи до аналізу фінансової звітності підприємства.
7. Статистична звітність підприємства як джерело для аналізу і прийняття управлінських рішень.

14.3. Задачі

Задача 14.1. На основі даних наведених у додатку 14.1 розрахувати:
1) трискладовий показник фінансової стійкості;
2) коефіцієнт Альтмана (при розрахунках врахувати ринкову вартість власного капіталу на 20 % більшою від його балансової вартості)
Зробити висновки.

Задача 14.2. На основі даних наведених у додатку 14.1:
1) розрахувати показники ділової активності;
2) коефіцієнт захищеності.
Зробити висновки.

Задача 14.3. На основі даних наведених у додатку 14.1:

- 1) провести аналіз наявності та руху основних засобів;
- 2) розрахувати показники ефективності використання основних засобів;
- 3) оцінити рівень технічного стану основних засобів суб'єкта господарювання.

Зробити висновки.

Задача 14.4. На основі даних наведених у додатку 14.1:

- 1) проаналізувати структуру дебіторської та кредиторської заборгованості на початок та кінець звітного періоду, вказати можливі причини їх коливання;
- 2) провести факторний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей;

Зробити висновки.

Задача 14.5. На основі даних наведених у додатку 14.2:

- 1) проаналізувати структуру виробництва підприємства;
- 2) проаналізувати структуру собівартості молока.

Зробити висновки.

Задача 14.6. На основі даних наведених у додатку 14.2 здійснити аналіз витрат підприємства на придбання товарів та послуг.

Зробити висновки.

Задача 14.7. На основі даних наведених у додатку 14.1 здійснити аналіз Звіту про фінансові результати.

Зробити висновки.

Задача 14.8. На основі даних наведених у додатку 14.1 здійснити аналіз щодо можливості банкрутства підприємства..

Зробити висновки.

Задача 14.9. На основі форми 50-сг Звіту підприємства по продукції (додаток 14.2) здійснити аналіз випуску продукції.

Зробити висновки.

Задача 14.10. Здійснити аналіз Звіту про продаж і запаси товарів у торговій мережі та мережі ресторанного господарства (додаток 14.3) та зробити висновки і пропозиції.

14.4. Тести

1. Книжкова вартість підприємства — це:

- а) бухгалтерська вартість власного капіталу, що зазначена у розділі I пасиву балансу;
- б) вартість активів підприємства (сальдо балансу-нетто);
- в) вартість активів підприємства (сальдо балансу-брутто).

2. Під вартістю діючого підприємства розуміють:

- а) книжкову вартість;
- б) ринкову вартість;
- в) вартість активів підприємства (сальдо балансу-нетто).

3. Операційний цикл — це:

- а) час за який виробляється на підприємстві одиниця готової продукції (роботи , послуги);
- б) час, за який здійснюється одна господарська операція;
- в) середній період часу від придбання запасів до моменту надходження грошей за реалізований товар.

4. Інформаційним критерієм оцінки ефективності виробництва є показник:

- а) чистого робочого капіталу;
- б) валової рентабельності продукції;
- в) фондівдачі.

5. Інформаційним критерієм забезпеченості обіговими активами є показник:

- а) чистого робочого капіталу;
- б) валової рентабельності продукції;
- в) фондівдачі.

6. Інформаційним критерієм ефективності використання основних засобів є показник:

- а) чистого робочого капіталу;
- б) валової рентабельності продукції;
- в) фондівдачі.

7. До відносних показників ефективності діяльності не відноситься:

- а) коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості;
- б) коефіцієнт покриття виробничих витрат;
- в) рентабельність оборотних активів.

8. Якісним показником ефективності використання необоротних активів в торгівлі є показник:

- а) фондівдачі;
- б) товарообороту;
- в) фондоефективності;
- г) товарообороту в розрахунку на 1 м² торгової площі.

9. До факторів, які не впливають на величину валового прибутку, відносять:

- а) валовий дохід;
- б) собівартість реалізованої продукції;
- в) виручка від реалізації продукції.

10. До факторів, що не впливають на обсяг виробництва, можна віднести:

- а) ритмічність випуску продукції;
- б) зміна цін та кон'юнктура ринку;
- в) форма ведення бухгалтерського обліку;
- г) забезпеченість матеріальними та трудовими ресурсами.

11. До статистичної звітності, яка використовується при аналізі матеріальних ресурсів, відносять:

- а) форму № 1-П;
- б) форму № 3-ПВ;
- в) форму № 4 МТП.

12. До статистичної звітності, яка використовується при аналізі трудових ресурсів, відносять:

- а) форму № 1-П;
- б) форму № 1-ПВ;
- в) форму № 4 МТП.

12. До статистичної звітності, яка використовується при аналізі виробничої діяльності, відносять:

- а) форму № 1-П;
- б) форму № 1-ПВ;
- в) форму № 4 МТП.

14. Аналіз точки беззбитковості проводиться з метою:

- а) оцінки повноти і достовірності звітності, на основі якої проводиться розрахунок;
- б) виявлення резервів зниження витрат та збільшення доходів;
- в) встановлення межі ефективності виробництва на підприємстві.

15. Для аналізу платіжної дисципліни не використовуються дані:

- а) фінансової звітності;
- б) статистичної звітності;
- в) податкової звітності;
- г) усі перелічені види звітності мають форми, за якими можна оцінити платіжну дисципліну.

16. Індекс фінансового лівериджу розраховується:

- а) як результат ділення власного капіталу на залучений капітал;
- б) як результат ділення прибутку у відсотках на власний капітал, до прибутку у відсотках (включаючи плату з прибутку за відсотки) на весь капітал;

в) як результат ділення власного капіталу на всі пасиви.

17. Фінансова стійкість підприємства це:

- а) перевищення власного капіталу над кредиторською заборгованістю;
- б) перевищення оборотних активів над поточною кредиторською заборгованістю;
- в) здатність підприємства своєчасно розраховуватись із кредиторами.

18. Для аналізу показників періоду використовують:

- а) ряди динаміки;
- б) фактичні значення моментних показників;
- в) якісні показники.

19. Для аналізу згрупованих показників в однорідній сукупності використовують:

- а) середню арифметичну просту;
- б) середню арифметичну зважену;
- в) середню хронологічну.

20. Методикою економічного аналізу прийнято називати:

- а) сукупність прийомів, способів та засобів, що використовують у визначеній послідовності для досягнення поставленої мети;
- б) сукупність методів і принципів, що використовують у визначеній послідовності для досягнення поставленої мети;
- в) сукупність прийомів, способів та засобів, методів і принципів, що використовують у заздалегідь визначеній послідовності для аналізу відхилень та пошуку резервів.

21. Маржинальний дохід — це:

- а) різниця між реалізаційною ціною і собівартістю, визначеною за змінними витратами;
- б) різниця між ціною придбання та ціною продажу;
- в) такий економічний показник не застосовується.

22. Коефіцієнт Альтмана характеризує:

- а) платоспроможність підприємства;
- б) фінансову стійкість підприємства;
- в) можливість банкрутства.

23. Здійснення аналізу для прийняття рішень здійснюється на підставі:

- а) Закону;
- б) постанов Кабінету Міністрів України;
- в) внутрішніх нормативних документів.

24. Метод розширення факторних систем базується:

- а) на об'єднанні відомих формул;
- б) на відомому правилі математики: якщо чисельник і знаменник дроби помножити на одне і те саме число, величина дроби не зміниться.

25. Метод подовження факторних систем полягає:

- а) додаванні до відомої формули нових факторів;
- б) на об'єднанні відомих формул;
- в) в тому, що у вихідній формулі її алгебраїчні показники розшифровуються відповідно до їх економічного змісту.

26. В адитивній моделі застосовують математичні символи:

- а) плюс і мінус;
- б) плюс, мінус, множити, ділити;
- в) плюс, мінус, множити, ділити, зводити у ступінь.

27. Під запасом міцності розуміють:

- а) кількість днів, які може працювати підприємство, без надходження грошових коштів;
- б) різницю між оборотними активами та поточними зобов'язаннями;
- в) різницю між фактичними обсягами продажу та обсягами продажу в критичній точці.

28. При описовому аналізі увага на його мету:

- а) звертається;
- б) не звертається.

29. При цільовому аналізі увага на його мету:

- а) звертається;
- б) не звертається.

30. Щоденні грошові витрати можна визначити на підставі:

- а) Балансу;
- б) Звіту про фінансові результати;
- в) Звіту про рух грошових коштів;
- г) Приміток до звітності.

*Додаток. Алгоритми розрахунку фінансових показників (коефіцієнтів)**

Показник	Формула для розрахунку	Джерела інформації	Напрямок позитивних змін
1	2	3	4
1. Аналіз майнового стану підприємства			
1.1. Коефіцієнт зносу основних засобів	$\frac{\text{Знос основних засобів}}{\text{Первісна вартість основних засобів}}$	$\frac{\hat{O}.1 \text{ д.}1012}{\hat{O}.1 \text{ д.}1011}$	Зменшення
1.2. Коефіцієнт оновлення основних засобів	$\frac{\text{Збільшення за звітний період первісної вартості ОЗ}}{\text{Первісна вартість основних засобів}}$	$\frac{\hat{O}.5 \text{ д.}260(\text{а д.}5)}{\hat{O}.1 \text{ д.}1011(\text{а д.}4)}$	Збільшення
1.3. Коефіцієнт вибуття основних засобів	$\frac{\text{Вартість ОЗ, що вибули}}{\text{Первісна вартість ОЗ на початок року}}$	$\frac{\hat{O}.5 \text{ д.}260(\text{а д.}8)}{\hat{O}.1 \text{ д.}1011(\text{а д.}3)}$	Повинен бути менше ніж коефіцієнт оновлення
1.4. Частка основних засобів в активах	$\frac{\text{Залишкова вартість основних засобів}}{\text{Активи}}$	$\frac{\hat{O}.1 \text{ д.}1010}{\hat{O}.1 \text{ д.}1300}$	Зменшення при зростанні обсягів реалізації
1.5. Частка довгострокових фінансових інвестицій	$\frac{\text{Довгострокові фінансові інвестиції}}{\text{Активи}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\text{д.}1030 + \text{д.}1035)}{\hat{O}.1 \text{ д.}1300}$	Збільшення за умови збільшення доходів від фінансових інвестицій
1.6. Частка оборотних виробничих активів	$\frac{\text{Оборотні виробничі фонди}}{\text{Активи}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\text{д.}1100 + \text{д.}1170)}{\hat{O}.1 \text{ д.}1300}$	Збільшення
1.7. Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах	$\frac{\text{Оборотні виробничі фонди}}{\text{Оборотні активи}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\text{д.}1100 + \text{д.}1170)}{\hat{O}.1 (\text{д.}1195)}$	Збільшення

* У розробці додатка приймав участь Сидоренко О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту ЧНТУ.

1.8. Коефіцієнт мобільності активів	$\frac{\text{Мобільні активи}}{\text{Немобільні активи}}$	$\frac{\hat{O}.1(\delta.1195)}{\hat{O}.1 \delta.1095}$	Збільшення 0,5
-------------------------------------	---	--	-------------------

2. Аналіз ліквідності (платоспроможності) підприємства

2.1. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$\frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні пасиви}}$	$\frac{\hat{O}.1 \delta.1195}{\hat{O}.1 \delta.1695}$	>1
2.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Поточні активи} - \text{запаси}}{\text{Поточні пасиви}}$	$\frac{\hat{O}.1(\delta.1195 - \delta.1100)}{\hat{O}.1 \delta.1695}$	0,6–0,8
2.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Кошти}}{\text{Поточні пасиви}}$	$\frac{\hat{O}.1(\delta.1160 + \delta.1165)}{\hat{O}.1 \delta.1695}$	>0 Збільшення
2.4. Чистий оборотний капітал, тис. грн	<i>Оборотні активи – поточні зобов'язання</i>	$\hat{O}.1(\delta.1195 - \delta.1695)$	>0 Збільшення
2.5. Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Äää³ðíðñüé à çááíðáíááí ãñðüü}}{\text{Êðááéðíðñüü èà çááíðáíááí ãñðüü}}$	$\frac{\hat{O}.1(\delta.1125 + \delta.1130 + \delta.1135 + \delta.1155)}{\hat{O}.1(\delta.1610 + \delta.1615 + \delta.1620 + \delta.1625 + \delta.1630)}$	=1

3. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства

3.1. Власні обігові кошти (функціонуючий капітал)	$\text{Áèðñíééèäü ãðàè + äíááññðððé íá³ çíáíá ' ýçáííý} \\ - \text{íáíáíðíð³ àèðèàè}$	$\hat{O}.1(\delta.1495 + \delta.1595 - \delta.1095)$	Збільшення
3.2. Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Пасиви}}$	$\frac{\hat{O}.1 \delta.1495}{\hat{O}.1 \delta.1900}$	>0,5
3.3. Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{\text{Пасиви}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\hat{O}.1 \delta.1900}{\hat{O}.1 \delta.1495}$	Зменшення, норматив = 2

Продовження додатка

3.4. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\frac{\text{Позиковий капітал}}{\text{Пасиви}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1595 + \delta.1695 - \delta.1520 - \delta.1660)}{\hat{O}.1 \delta.1900}$	
3.5. Коефіцієнт фінансування	$\frac{\text{Позикові кошти}}{\text{Власні кошти}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1595 + \delta.1695 + \delta.1700)}{\hat{O}.1 \delta.1495}$	<1 Зменшення
3.6. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\frac{\text{Власні обігові кошти}}{\text{Оборотні активи}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1195 - \delta.1695 + \delta.1660)}{\hat{O}.1 \delta.1195}$	>0,1
3.7. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\text{Власні обігові кошти}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1195 - \delta.1695 + \delta.1660)}{\hat{O}.1 \delta.1495}$	>0 Збільшення
3.8. Маневреність власного робочого капіталу	$\frac{\text{Запаси}}{\text{Робочий капітал}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1100)}{\hat{O}.1 (\delta.1195 - \delta.1695 - \delta.1700 + \delta.1660)}$	Зменшення
3.9. Маневреність власних обігових коштів	$\frac{\text{Кошти}}{\text{Власні обігові кошти}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1165)}{\hat{O}.1 (\delta.1195 - \delta.1695 + \delta.1660)}$	Збільшення
3.10. Коефіцієнт фінансового лівериджу	$\frac{\text{Довгострокові зобов'язання}}{\text{Власні кошти}}$	$\frac{\hat{O}.1 \delta.1595 - 1520}{\hat{O}.1 (\delta.1495 + \delta.1520 + \delta.1660 + \delta.1665)}$	Зменшення, норматив ≤ 0,25
3.11. Коефіцієнт фінансової стійкості	$\frac{\text{Власний капітал} + \text{довгострокові зобов'язання}}{\text{Пасиви}}$	$\frac{\hat{O}.1 (\delta.1495 + \delta.1595)}{\hat{O}.1 \delta.1900}$	Збільшення

4. Аналіз ділової активності

4.1. Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Активи}}$	$\frac{\hat{O}.2 \delta.2000}{\hat{O}.1 (\delta.1300(\tilde{a}\delta.3) + \delta.1300(\tilde{a}\delta.4)) : 2}$	Збільшення
-------------------------------------	---	---	------------

4.2. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Середньорічна дебіторська заборгованість}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2000}}{\hat{O}.1(S(\text{д.1125} - \text{д.1155})\tilde{a}\tilde{d}.3 + S(\text{д.1125} - \text{д.1155})\tilde{a}\tilde{d}.4): 2}$	Збільшення
4.3. Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	$\frac{365(360)}{\text{Коеф. обор. дебіт. заборгованості}}$	$\frac{\text{Тривалість періоду}}{\text{Коеф. обор. дебіт. заборгованості}}$	Зменшення
4.4. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Середньорічна кредиторська заборгованість}}$	$\frac{\hat{O} 2 \text{ д.2000}}{\hat{O}1(S(\text{д.1610} : \text{д.1603})\tilde{a}\tilde{d}.3 + S(\text{д.1610} : \text{д.1630})\tilde{a}\tilde{d}.4): 2}$	Збільшення
4.5. Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	$\frac{365(360)}{\text{Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості}}$	$\frac{\text{Тривалість періоду}}{\text{Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості}}$	Зменшення
4.6. Коефіцієнт оборотності обігових коштів	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Обігові кошти}}$	$\frac{\hat{O}. 2 \text{ д.2000}}{\hat{O}.1 (\text{д.1195})}$	Збільшення
4.7. Період одного обороту обігових коштів	$\frac{360(365)}{\text{Коефіцієнт оборотності обігових коштів}}$	$\frac{\text{Тривалість періоду}}{\text{Коефіцієнт оборотності обігових коштів}}$	Зменшення
4.8. Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	$\frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середньорічні запаси}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2050}}{\hat{O}.1(\text{д.1100}(\tilde{a}\tilde{d}.3) + \text{д.11}(\tilde{a}\tilde{d}.4)): 2}$	Збільшення
4.9. Період одного обороту запасів, днів	$\frac{365(360)}{\text{Коеф. обор. матеріальних запасів}}$	$\frac{\text{Тривалість періоду}}{\text{Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів}}$	Збільшення
4.10. Коефіцієнт оборотності готової продукції	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Середньорічні запаси готової продукції}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д. 2000}}{\hat{O}.1(\text{д.1103} \tilde{a}\tilde{d}.3 + \text{д.1103} \tilde{a}\tilde{d}.4): 2}$	Збільшення

4.11. Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Середньорічна вартість ОЗ}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2000}}{\hat{O}.1 (\text{д.1010}(\bar{a}\bar{d}.3) + \text{д.1010}(\bar{a}\bar{d}.4)): 2}$	Збільшення
4.12. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2000}}{\hat{O}.1 (\text{д.1495}(\bar{a}\bar{d}.3) + \text{д.1495}(\bar{a}\bar{d}.4)): 2}$	Збільшення
4.12. Період операційного циклу	<i>Тривалість обороту запасів + Тривалість обороту дебіторської заборгованості</i>		Зменшення
4.14. Період фінансового циклу	<i>Період операційного циклу – період погашення кредиторської заборгованості</i>		Зменшення
4.15. Коефіцієнт оборотності позичкового капіталу за грошовим потоком	$\frac{\times \text{еї} \text{д} \text{е} \text{е} \text{ а} \text{д} \text{і} \text{ф} \text{і} \text{а} \text{е} \text{е} \text{ і} \text{д} \text{³} \text{е} \text{ а} \text{³} \text{а} \text{і} \text{і} \text{а} \text{д} \text{а} \text{ö} \text{³} \text{е} \text{і} \text{і} \text{ ç} \text{ä} \text{³} \text{ü} \text{е} \text{і} \text{і} \text{і} \text{і} \text{д} \text{³}}{\text{İ} \text{ç} \text{è} \text{÷} \text{ê} \text{î} \text{â} \text{é} \text{é} \text{ ê} \text{â} \text{і} \text{³} \text{д} \text{â} \text{ë}} =$ $\frac{\hat{O}.3 \text{ д.3195}}{\hat{O}.1 (\text{д} \text{д.1595} + 1695 + 1700 - \text{д} \text{д.1520} - 1660)}$		Збільшення
4.16. Дохідність за період часу (пропускна здатність)	$\frac{\text{Ä} \text{î} \text{ö} \text{³} \text{ä} \text{ ä} \text{³} \text{ä} \text{і} \text{д} \text{і} \text{ä} \text{ä} \text{ä} \text{ö} - \text{ä} \text{ä} \text{д} \text{ö} \text{³} \text{ñ} \text{д} \text{ü} \text{ ä} \text{é} \text{д} \text{д} \text{ä} \text{÷} \text{ä} \text{і} \text{è} \text{ö} \text{ і} \text{д} \text{д} \text{ä} \text{д} \text{³} \text{ä} \text{ë} \text{³} \text{ä}}{\text{İ} \text{ä} \text{д} \text{³} \text{ä} \text{ ÷} \text{ä} \text{ñ} \text{ö}}$		

Аналіз рентабельності та ефективності діяльності підприємства

5.1. Коефіцієнт рентабельності активів	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2350 ä} \text{ä} \text{і} \text{ д.2355}}{\hat{O}.1 (\text{д.1300}(\bar{a}\bar{d}.3) + \text{д.1300}(\bar{a}\bar{d}.4)): 2}$	> 0 Збільшення
5.2. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість власного капіталу}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2350 ä} \text{ä} \text{і} \text{ д.2355}}{\hat{O}.1 (\text{д.1495}(\bar{a}\bar{d}.3) + \text{д.1495}(\bar{a}\bar{d}.4)): 2}$	> 0 Збільшення
5.3. Рентабельність виробничих фондів	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість виробничих фондів}}$	$\frac{\hat{O}.2 \text{ д.2350}}{\hat{O}.1 \text{Ñ} \text{ö} \text{і} \text{ä} \text{ ä} \text{д} \text{³} \text{д} \text{ä} \text{ä} \text{4} (\text{д.1010} + \text{д.1100}): 2}$	Збільшення

5.4. Коефіцієнт рентабельності діяльності	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}$	$\frac{\hat{O}.2 \delta.2350 \text{ àáí } \delta.2355}{\hat{O}.2 \delta.2000}$	> 0 Збільшення
5.5. Коефіцієнт рентабельності продукції	$\frac{\text{Прибуток від основної діяльності}}{\text{Повна собівартість реалізованої продукції}}$	$\frac{\hat{O}.2 \delta.2190(\text{àáí } \delta.2195) + \delta.2180 - \delta.2120}{\hat{O}.2(\delta.2050 + 2130 + 2150)}$	>0 Збільшення
5.6. Коефіцієнт реінвестування	$\frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Чистий прибуток}}$	$\frac{\hat{O}.1 \text{ çá}^3\text{ëü}\hat{\phi}\hat{\alpha}\hat{\iota}\hat{\gamma} \text{ çà } (\delta.1415 + \delta.1420)}{\hat{O}.2 \delta.2350}$	Збільшення
5.7. Коефіцієнт стійкості економічного зростання	$\frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\hat{O}.1 \text{ çá}^3\text{ëü}\hat{\phi}\hat{\alpha}\hat{\iota}\hat{\gamma} \text{ çà } (\delta.1415 + \delta.1420)}{\hat{O}.1 \delta.1495}$	Збільшення
5.8. Співвідношення сплачених відсотків і прибутку	$\frac{\text{Сплачені відсотки}}{\text{Прибуток від звичайної діяльності}}$		Зменшення
5.9. Період окупності капіталу	$\frac{\text{Активи}}{\text{Чистий прибуток}}$	$\frac{\hat{O}.1 \delta.1300}{\hat{O}.2 \delta.2350}$	Зменшення
5.10. Період окупності власного капіталу	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Чистий прибуток}}$	$\frac{\hat{O}.1 \delta.1495}{\hat{O}.2 \delta.2350}$	Зменшення
5.11. Коефіцієнт рентабельності операційного продажу за грошовим потоком	$\frac{\times\text{ë}\hat{\eta}\delta\text{é}\text{é } \hat{\alpha}\hat{\delta}\hat{\iota} \hat{\phi}\hat{\iota}\hat{\alpha}\text{é}\text{é } \hat{\eta}\delta^3\text{é } \hat{\alpha}^3\hat{\alpha}\hat{\eta}\hat{\alpha}\delta\hat{\alpha}\delta^3\text{é}\hat{\eta}\hat{\iota} \text{ ç}^3\hat{\alpha}^3\text{ëü}\hat{\eta}\hat{\eta}\delta^3}{\times\text{ë}\hat{\eta}\delta\hat{\alpha} \hat{\alpha}\text{é}\delta\delta \div \text{é}\hat{\alpha} \hat{\alpha}^3\hat{\alpha} \delta\hat{\alpha}\hat{\alpha}\text{é}^3\text{ç}\hat{\alpha}\delta^3\text{ç}^3; + \text{ç}^3\hat{\iota}\hat{\phi}^3 \hat{\eta}\hat{\alpha}\delta\hat{\alpha}\delta^3\text{é}\hat{\eta}\hat{\iota}^3 \hat{\alpha}\hat{\iota}\delta\hat{\iota}\hat{\alpha}\text{é}}$		Збільшення
5.12. Коефіцієнт рентабельності активів за вільним грошовим потоком	$\frac{\times\text{ë}\hat{\eta}\delta\text{é}\text{é } \delta\delta\delta \hat{\alpha}\hat{\delta}\hat{\iota}\hat{\phi}\hat{\iota}\hat{\alpha}\text{é}\delta \text{ é}\hat{\eta}\delta\delta^3\hat{\alpha} \hat{\alpha}^3\hat{\alpha} \hat{\eta}\hat{\alpha}\delta\hat{\alpha}\delta^3\text{é}\hat{\eta}\hat{\iota} \text{ ç}^3\hat{\alpha} \text{ ç}^3\hat{\iota}\hat{\alpha}\hat{\alpha}\hat{\eta}\delta\text{é}\delta^3\text{é } \hat{\eta}\hat{\iota} \text{ ç}^3\hat{\alpha}^3\text{ëü}\hat{\eta}\hat{\eta}\delta^3}{\hat{\text{A}}\hat{\delta}\text{é}\hat{\eta}\delta\hat{\alpha} \hat{\alpha}\text{é} \hat{\alpha}\hat{\eta}\delta^3}$		Збільшення

5.12. Ефективність пропускну здатності	$\frac{\text{Äíäáíà äàðð³ñòü çàíäèéòð} \div \text{àñó}}{\text{Ííäðäö³í³ äèòðäðè çàíäèéòð} \div \text{àñó}} = \frac{(\text{Ïðíääæ³} - \text{ìäðäð³äèè}) \text{ çàíäèéòð} \div \text{àñó}}{\text{çàððäðè íà ïíèäðó} \text{ íðäö³} + \text{íàèèääí³ äèòðäðè çàíäèéòð} \div \text{àñó}}$	Збільшення
--	--	------------

6. Позиція підприємства на ринку цінних паперів

6.1. Дохід на акцію		Ô.2 ð. 2610	Збільшення
6.2. Дивіденд на акцію		Ф.2 р. 2650	Збільшення
6.3. Дивідендний вихід	$\frac{\text{Дивіденд на акцію}}{\text{Дохід на акцію}}$	$\frac{\text{Ô.2 ð. 2650}}{\text{Ô.2 ð. 2610}}$	Залежить від дивідендної політики
6.4. Коефіцієнт котирування акцій	$\frac{\text{Ðèéíäà ö³ íà äèö³;}}{\text{Íí³íäèüíà äàðð³ñòü äèö³;}}$	$\frac{\text{Ääí³ ðèéíó ö³íèð} \text{ ïäíäð³ä}}{\text{Ääí³ ñððóé} \text{ óððè} \text{ ñààðó} \text{ ðííäí} \text{ èäí³} \text{ ðàèó}}$	Збільшення
6.5. Індекс ринкової ціни акції	$\frac{\text{Ринкова ціна акції}}{\text{Дохід на акцію}}$	$\frac{\text{Ô.2 ð. 2650}}{\text{Ääí³ ðèéíó ö³íèð} \text{ ïäíäð³ä}}$	Темпи зростання ринкової ціни мають випереджати темпи зростання дохідності
6.6. Дивідендна дохідність акції	$\frac{\text{Дивіденд на акцію}}{\text{Ринкова ціна акції}}$	$\frac{\text{Ô.2 ð. 2650}}{\text{Ääí³ ðèéíó ö³íèð} \text{ ïäíäð³ä}}$	Збільшення за умов одночасного збільшення ринкової ціни акції
6.7. Зміни у добробуті акціонерів	Дивідендний дохід + потенційний дохід за рахунок збільшення власного капіталу і ринкової вартості акцій	$\frac{100 \cdot \text{Ô.2 ð. 2650} + \text{Ô.1 ð. 1495} \cdot \text{íääèñ} \text{ ðèéíäí; ö³è} \text{ äèö³;}}{\text{Ô.1 ð. 1400}}$	Збільшення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Лень В.С., Гливенко В.В. Звітність підприємства: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і допов. — К.: Каравела, 2010. — 672 с.
2. Верига Ю. А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : навч. посібн. / Ю. А. Верига. — Полтава : ПУЕТ, 2012. — 264 с.
3. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. Навчальний посібник. — Навчальна книга — Богдан, 2012. — 584 с.
4. Лень В. С. Фінансовий облік: навч. посібн. К.: ВЦ “Академія”, 2011. — 608 с.
5. Лень В.С. Облік і аудит у страхових організаціях: навчальний посібник. — Навчальна книга — Богдан, 2012. — 584 с.
6. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Підручник. — Чернігів: Десна Поліграф, 2013. — 438 с.
7. Лень В.С. Управлінський облік. Навч. посібник, 2-ге видання. — К.: Знання-Прес, 2006. — 317 с.
8. Костюченко В.М. Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України: навчально-практичний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 526 с.
9. Гольцова С.М., Плікус І.Й. Звітність підприємств (фінансова, статистична, консолідована та до фондів соціального та пенсійного страхування): навч. посібник. — К.: ЦНЛ, 2004. — 292 с.
10. Цал–Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: навчальний посібник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Київ: ЦУЛ, 2002. — 360 с.
11. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства. Навч. посіб. — К.: Знання, 2004. — 654 с.
12. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник. — К.: Знання, 2002. — 294 с.

Допоміжна

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Кримінальний кодекс України від 05.04.01 № 2341-III.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.03 № 435-IV.
4. Господарський кодекс України від 16.01.03 № 436-IV.
5. Кодекс законів про працю від 10.12.71 № 322-VIII.
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III
7. Закон “Про мови в Українській РСР” від 28.10.89 № 8312-11
8. Закон України “Про акціонерні товариства” від 17.09.08 № 514-VI.
9. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV (996-14).

10. Закон України “Про виконавче провадження” від 21.04.99 № 606-XIV.
11. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 14.05.92 № 2343-XII.
12. Закон України “Про оплату праці”
13. Закон України “Про відпустки” від 15.11.96 № 504/96-ВР.
14. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.91 № 1576-XII.
15. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 08.07.10 № 2464-VI.
16. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 02.03.2000 р. № 1533-III.
17. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 23.09.99 № 1105-14.
18. Закон України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” від 26.06.97 № 400/97-ВР.
19. Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань, затверджене наказом Мінфіну України від 02.09.2014 № 879.
20. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.01.07 № 2.
21. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.01 № 132.
22. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Державного комітету промислової політики України від 09.07.07 № 373.
23. Методичні рекомендації із бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Мінфіну України від 30.09.03 № 561.
24. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 25.06.03 № 422.
25. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.00 № 356.
26. Методичні рекомендації щодо складання розпорядчого документа про облікову політику підприємства, затверджені наказом Мінагрополітики України від 17.12.2007 № 921.
27. Наказ Міністерства фінансів України “Про затвердження методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку” від 29.12.00 № 356.
28. Наказ Міністерства фінансів України “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та інструкції про його застосування” від 30.11.99 № 291.
29. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88.
30. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

31.Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей” від 22.01.96 № 116.

32.Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку подання фінансової звітності” від 28 лютого 2000 р. № 419.

33.Лень В.С. Основний внутрішній нормативний документ бухгалтерії: назва та зміст // Проблеми і перспективи розвитку обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємств в умовах євроінтеграції: збірник - Донецьк: ДонДУУ. – 2012. – Т. XIII. Вип. № 232 – с. 206 – 215. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ekona.org.ua/repository/view/134/>.

34.Лень В.С. Політика бухгалтерського обліку в бюджетних установах: зміст та структура. / В.С. Лень, В.А. Нехай // Вісник ЧНТУ. Серія економічні науки. Чернігів: ЧНТУ, 2014.— № 4. (76) – С. 289-301. [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <http://ekona.org.ua/repository/view/212/>.

35.Лень В.С. Господарський облік: дефініція та зміст / В.С. Лень // Вісник ЧДТУ. Серія економічні науки. Чернігів: ЧДТУ, 2012.— № 56 (1), С. 284-289. [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <http://ekona.org.ua/repository/view/128/>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/.

2. Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: minfin.gov.ua/.

3. Бібліотека ім. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nbuv.gov.ua/.

4. Вісник державної податкової служби. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: visnuk.com.ua/.

5. Все про бухгалтерський облік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: vobu.com.ua/.

6. Інтернет-портал “Бухгалтер.com.ua“. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukhalter.com.ua/>.

7. Financial Accounting - Online Accounting Education / <http://www.financial-accounting.us/>

8. International Accounting Standards //Official Journal of the European Union. L 261. Volume 46. 13 October 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2003:261:SOM:EN:HTML>

9. IAS/IFRS Standards and Interpretations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/ias/index_en.htm

ДЛЯ НОТАТОК